

**BLOGLARIN ÖĞRETİM AMAÇLI KULLANIMI
ÜZERİNE ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİ**
Turgay DEMİREL
Yüksek Lisans Tezi
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi
Anabilim Dalı
Yrd. Doç. Dr. Yüksel GÖKTAŞ
2010
Her hakkı saklıdır

**ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**BLOGLARIN ÖĞRETİM AMAÇLI KULLANIMI ÜZERİNE
ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİ**

Turgay DEMİREL

BİLGİSAYAR ve ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

**ERZURUM
2010**

Her Hakkı Saklıdır

Yrd. Doç. Dr. Yüksel GÖKTAŞ danışmanlığında, Turgay DEMİREL tarafından hazırlanan bu çalışma 29.04.2010 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans Tezi Olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Doç. Dr. Aslan GÜLCÜ

İmza:

Üye : Doç. Dr. Mustafa SÖZBİLİR

İmza:

Üye : Yar. Doç. Dr. Yüksel GÖKTAŞ

İmza:

Yukarıdaki sonucu onaylarım.

Prof. Dr. Ömer AKBULUT

Enstitü Müdürü

ÖZET

Y. Lisans Tezi

BLOGLARIN ÖĞRETİM AMAÇLI KULLANIMI ÜZERİNE ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİ

Turgay DEMİREL

Atatürk Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Yüksel GÖKTAŞ

Bilişim teknolojileri kullanımının eğitimde yaygınlaşmasıyla birlikte, öğretmenler bu teknolojilerin öğretim süreçleriyle bütünleştirilmesinde bazı sorunlarla karşılaşmaktadırlar. Bu sorunların çözümü öncelikle bu teknolojilerin öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarında etkin bir şekilde kullanımı ve öğretilmesinden geçmektedir. Web destekli bilişim teknolojilerden bloglar etkileşimli içeriğiyle öğretim elemanları ve öğrenciler için potansiyel öğrenme ortamları olarak görülmektedir. Bu gibi teknolojilerin etkin olarak işe koşulması için uygun bir yöntemle birlikte kullanılması gerekmektedir. Chickering and Gamson (1987) tarafından geliştirilen "Yükseköğretimde iyi uygulamalar için yedi ilke" yükseköğretimde yaygın olarak kullanılan ilkelerdir. Genellikle bu ilkeler web destekli öğretimde başarıyla uygulanabilmektedir.

Bu çalışmanın amacı, Yedi İlke rehberliğindeki blog destekli Bilgisayar I dersinin öğretmen adaylarının BT ile ilgili görüşlerine ve BT yeterliklerine katkısını belirlemek ve blogların öğretim sürecinde kullanımıyla ilgili avantaj ve dezavantajlarını ortaya çıkarmaktır. Araştırma nitel ve nicel yaklaşımların birlikte kullanıldığı bir durum çalışmasıdır. Araştırmanın katılımcılarını; bir dönem boyunca Bilgisayar I dersini blog destekli olarak alan İlköğretim Bölümü Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı I. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Nicel veriler anketler yoluyla; nitel veriler ise görüşmeler ve anketteki açık uçlu sorular yoluyla elde edilmiştir.

Sonuçlar, blogların Yedi İlke'ye uygun bir öğretimsel araç olarak öğretmen eğitiminde kullanımıyla ilgili öğretmen adaylarının olumlu algıları olduğunu göstermektedir. Ayrıca blogların kullanımıyla öğretmen adaylarının BT ile ilgili becerilerinin geliştiği ve BT'yle ilgili olumlu görüşlerinin arttığı belirlenmiştir. Öğretmen adayları blogların; kullanım kolaylığını, ücretsiz olmasını, zengin tasarım şablonları sağlamasını avantaj olarak; veri alanının sınırlı olmasını, sayfa tasarımında sınırlı seçeneklere bağımlı olmalarını, telif haklarına aykırı yayınları dezavantaj olarak görmüşlerdir.

2010, 110 Sayfa

Anahtar Kelimeler: Weblog, Blog, Yükseköğretimde iyi uygulamalar için yedi ilke, Bilişim teknolojileri algıları, Bilişim teknolojileri yeterlikleri.

ABSTRACT

MS Thesis

PRESERVICE TEACHERS' VIEWS ON INSTRUCTIONAL USE OF BLOGS

Turgay DEMİREL

Atatürk University
Graduate School of Natural and Applied Sciences
Department of Computer and Instructional Technologies Education

Supervisor: Assist. Prof. Dr. Yüksel GÖKTAŞ

With the rapid dissemination of ICT usage in education, teachers faced some barriers of ICT integration into teaching processes. To overcome these challenges were needed to effective ICT integration and usage in pre-service teacher education programs. Blogs, with its interactive content, are seen as potential learning environments for faculty and students. For the effective ICT usage, it is necessary to use them with appropriate pedagogical methods in higher education. Recently, “Seven principles for good practice in undergraduate education” by Chickering and Gamson (1987) are widely used in higher education. Generally, these principles can be applied in web-based instruction successfully.

The purpose of this study is to investigate the effect of blog-supported Computer I course guided with the “seven principles” to preservice teachers’ views related to ICTs and ICT competencies, and to reveal the advantages and disadvantages of using blogs in teaching processes. This is a case study which used both quantitative and qualitative research approaches. The sample is a group of first year preservice teachers from primary social science teacher training department who had enrolled in undergraduate Computer I course during the fall semester. Quantitative data were collected via questionnaires and qualitative data were collected via interviews and the open-ended questions in questionnaires.

The results of the study indicated that pre-service teachers have positive perceptions of blogging as an instructional tool based on the “seven principles” in teacher education. Also by using blogs preservice teachers improved ICT skills and enhanced their positive views regarding the ICTs and instructional use of ICTs. Ease of use, free, rich design templates were believed to be advantages of blogs while insufficient data field, designing issues and plagiarism were believed to be disadvantages of blogs.

2010, 110 Pages

Keywords: Weblog, Blog, Seven Principles of good practice in undergraduate education, ICT perceptions, ICT competency.

TEŞEKKÜR

Tezimin hazırlanma sürecinde bana her türlü desteği sağlayan danışmanım, Sayın Yrd. Doç. Dr. Yüksel GÖKTAŞ'a, katkılarından dolayı Sayın Doç. Dr. Aslan GÜLCÜ'ye, çalışmam süresince yardımlarını esirgemeyen Sayın, Doç. Dr. Mustafa SÖZBİLİR'e, ve arkadaşlarım Fatma Burcu TOPU, Ömer ARPACIK, Zeynep TURAN'a, ayrıca bu süreçte manevi desteğini esirgemeyen aileme teşekkürü bir borç bilirim.

Turgay DEMİREL

Nisan 2010

İÇİNDEKİLER

ÖZET	i
ABSTRACT	ii
TEŞEKKÜR.....	iii
SİMGELER ve KISALTMALAR	vii
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	viii
ÇİZELGELER DİZİNİ	ix
1. GİRİŞ	1
1.1. Amaç	4
1.2. Önem.....	4
1.3. Sınırlılıklar	5
1.4. Varsayımlar	5
1.5. Tanımlar	6
2. KURAMSAL TEMELLER.....	7
2.1. Bilişim Teknolojilerinin Eğitimde Kullanımı	7
2.2. Web Destekli Öğrenme	8
2.3. Blog Nedir ve Özellikleri Nelerdir ?	9
2.3.1. Öğretimsel araç olarak bloglar	13
2.4. Yükseköğretimde İyi Uygulamalar İçin Yedi İlke	22
2.4.1. Yedi İlke'yle ilgili çalışmalar.....	25
2.5. Öğretmenlerin BT'yle İlgili Görüşleri ve BT Yeterlikleri	28
3. MATERYAL ve YÖNTEM	33
3.1. Araştırmanın Modeli.....	33
3.2. Örneklem.....	33
3.3. Veri Toplama Araçları	34
3.4. Araştırmacının Rolü.....	35
3.5. Durum (Bilgisayar I Dersi)	35
3.6. Süreç	36
3.7. Verilerin Toplanması ve Analizi.....	40
3.8. Geçerlik ve Güvenirlik.....	41
4. ARAŞTIRMA BULGULARI.....	42
4.1. Blogların Yedi İlke'ye Uygun Bir Öğretimsel Araç Olarak Öğretmen Eğitiminde Kullanımı.....	42
4.1.1. Nicel veriler	42

4.1.2. Nitel veriler	46
4.1.2.a. İletişim	47
4.1.2.b. İşbirlikçi öğrenme	49
4.1.2.c. Aktif öğrenme	50
4.1.2.d. Geribildirimler	51
4.1.2.e. Görev/İş zamanı	51
4.1.2.f. Beklentiler	52
4.1.2.g. Farklı yetenekler ve öğrenme stilleri	53
4.2. Blogların Öğretmen Adaylarının BT Konusunda Bilgi ve Beceriler Kazanmasına Yönelik Etkisi	54
4.2.1. Nicel veriler	54
4.2.2. Nitel veriler	54
4.3. Blogların Öğretmen Adaylarının BT Konusundaki Algılarının Değişmesine Etkisi	56
4.3.1. Nicel veriler	56
4.3.2. Nitel veriler	57
4.4. Öğretimsel Bir Web Tasarım Aracı Olarak Blogların Teknik Özellikleriyle İlgili Avantaj ve Dezavantajları	59
4.4.1. Nicel veriler	59
4.4.2. Nitel veriler	61
5. TARTIŞMA ve SONUÇ	65
5.1 Blogların Yedi İlke'ye Uygun Bir Öğretimsel Araç Olarak Öğretmen Eğitiminde Kullanımı	65
5.2 Blogların Öğretmen Adaylarının BT Konusunda Bilgi ve Beceriler Kazanmasına Yönelik Etkisi	68
5.3 Blogların Öğretmen Adaylarının BT Konusundaki Algılarının Değişmesine Etkisi	69
5.4 Öğretimsel Bir Web Tasarım Aracı Olarak Blogların Teknik Özellikleriyle İlgili Avantaj ve Dezavantajları	69
5.5 Öneriler	70
5.5.1 Blog destekli derslerin yapılandırılmasıyla ilgili öneriler	70
5.5.2 Sonraki çalışmalar için öneriler	71
KAYNAKLAR	72
EKLER	76
EK-1	76
EK-2	80
EK-3	104

EK-4	109
ÖZGEÇMİŞ	111

SİMGELER ve KISALTMALAR

$\bar{X}$	Ortalama
%	Yüzde
F	Frekans
SS	Standart sapma
BT	Bilişim Teknolojileri
ICT	Information and Communication Technology
RSS	RSS , genellikle haber sağlayıcıları, bloglar ve podcastler tarafından kullanılan, yeni eklenen içeriğin kolaylıkla takip edilmesini sağlayan özel bir XML dosya formatıdır

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 2.1. Örnek Bir Blog Sayfası.....	13
Şekil 2.2. 5 Aşamada Bloglama Süreci.....	17
Şekil 2.3. Potansiyel Olarak Blog (Huann <i>et al.</i> 2005).....	19
Şekil 3.1. Bilgisayar I Dersi Blog Sayfası	37
Şekil 3.2. Öğrenci bloglarına örnek: “zaman içinde bilim”	38
Şekil 3.3. Öğrenci bloglarına örnek: “ülkemiz ve dünya”... ..	39
Şekil 3.4. Öğrenci bloglarına örnek: “elektronik yüzyıl”	40
Şekil 4.1. Gelecekteki yaşamınızda blog oluşturup bunu derslerinizde kullanmayı düşünüyor musunuz?.....	57
Şekil 4.2. Blogların eğitim fakültesindeki derslerde kullanılması gerektiğini düşünüyor musunuz?.....	57
Şekil 4.3. Blog kullanımı hangi tür dersleri verimli hale getirebilir?	61

ÇİZELGELER DİZİNİ

Çizelge 2.1. Blogların avantajları	20
Çizelge 2.2. Blogların dezavantajları.....	21
Çizelge 2.3. “Yükseköğretimde iyi uygulamalar için yedi ilke”	23
Çizelge 3.1. Katılımcıların demografik bilgileri.....	34
Çizelge 3.2. Blog destekli bilgisayar I dersi uygulamaların özeti	36
Çizelge 3.3. Geçerlik-güvenirlik çalışmaları	41
Çizelge 4.1. Blogların Yedi İlke’ye uygun bir öğretimsel araç olarak öğretmen eğitiminde kullanımıyla ilgili öğretmen adaylarının görüşleri	42
Çizelge 4.2. Blogların Yedi İlke’ye uygun bir öğretimsel araç olarak öğretmen eğitiminde kullanımına yönelik öğretmen adaylarının görüşleri.....	44
Çizelge 4.3. Blogların Yedi İlke’ye uygun bir öğretimsel araç olarak öğretmen eğitiminde kullanımına ilişkin öğretmen adaylarının görüşleri.....	47
Çizelge 4.4. Blogların BT yeterliklerine etkisine ilişkin öğretmen adaylarının görüşleri	54
Çizelge 4.5. Blogların öğretmen adaylarının teknoloji konusundaki görüşlerinin değişmesine etkisin olup olmadığına dair öğretmen adaylarının görüşleri	56
Çizelge 4.6. Blogların eğitim fakültesindeki derslere sağlayacağı muhtemel katkılar...	58
Çizelge 4.7. Blogların avantajlarına ilişkin öğretmen adaylarının görüşleri	60
Çizelge 4.8. Blogların dezavantajlarına ilişkin öğretmen adaylarının görüşleri.....	60
Çizelge 4.9. Blogların avantajlarına ilişkin öğretmen adaylarının görüşleri	61
Çizelge 4.10. Blogların dezavantajlarına ilişkin öğretmen adaylarının görüşleri.....	63

1. GİRİŞ

Bilişim teknolojilerinin gelişmesi ve yaygınlaşması, eğitimde bu teknolojilerin kullanılma gerekliliğini beraberinde getirmiştir. Eğitim kurumları, eğitim-öğretimde bilişim teknolojilerinden yararlanmak için bu teknolojileri tanıma sorunuyla karşı karşıya kalmışlardır. Öğretmen eğitimi programları da öğretmen adaylarının öğrenme ihtiyaçlarını karşılayabilmek için uygun bilişim teknolojilerini (BT) eğitim-öğretim süreçleriyle bütünleştirme çabası içine girmişlerdir. Geleceğin öğretmenlerinin derslerinde BT'yi kullanabilmeleri, bilgi toplumunun bir gereğidir. Bu açıdan 21. yüzyıl, öğretmenlerden BT açısından donanımlı ve yeterlik sahibi bireyler olmalarını beklemektedir. Bu bağlamda öğretmen yetiştiren kurumlar BT'ye yatırımlar yapmakta, müfredat programlarını BT'ye göre yeniden düzenlemektedirler (Goktas *et al.* 2008a).

20. yüzyılda yaygın olan öğrenme yaklaşımlarına baktığımızda öğretmen merkezli yöntemin öğrenciyi pasif alıcılar olarak ele aldığı görülmektedir. Bu da bireyin kendi öğrenmelerinden sorumlu ve eğitimin aktif katılımcısı özelliğini azaltmaktadır. Bu özellikleriyle eğitim bilimciler tarafından sıklıkla eleştirilmektedir. Günümüzde ise öğretmen merkezli yaklaşımlar yerini öğrenen merkezli yaklaşımlara bırakmıştır. Oluşturmacı öğrenme yaklaşımı, bireyi dış dünyadaki bilgilerin pasif alıcısı olarak değil, kendi bilişsel süreçleri, geçmiş yaşantıları ve sosyal çevreleri ile bilginin doğrudan üreticisi olarak ele almaktadır (Çuhadar 2008).

Oluşturmacı yaklaşımın eğitim öğretim süreçlerinde uygulanmasıyla birlikte öğrenen merkezli öğrenme ortamları benimsenmeye başlanmıştır. Bu yaklaşım, yeni teknolojilerle birlikte öğretmenin olduğu gibi öğrencinin de rollerinin değişmesine yol açmıştır. Öğrenci, bu süreçte kimi zaman öğretmenin rollerini de alabilmektedir.

BT'nin yaygınlaşmasıyla web tabanlı İnternet uygulamaları öğrenenlere eşzamanlı (senkron) ve eşzamansız (asenkron) araçlar sağlayabilmektedir. Günümüzde mevcut sosyal ağ yazılımları ve işbirlikçi araçlar, çok yönlü özellikleriyle oluşturmacı öğrenme ortamlarını desteklemekte; 21. yüzyıl ihtiyaçlarına cevap vermektedir (Beldarrain

2006). Bu yeni araçlar, öğrenenlere herhangi bir yer ya da herhangi bir zaman sorunu yaşamadan kolayca ulaşabilecekleri etkinlikler sunmakta; yeni öğrenme gereksinimlerine uyum sağlamaktadır. Web tabanlı öğrenme (web-based learning), web destekli öğrenme (web-supported learning), web ile zenginleştirilmiş öğrenme (web-enhanced learning) gibi kavramlar sıkça kullanılmaya başlanmıştır. İnternet'in avantajlarını kullanan bu yöntemler, öğretimde hem geleneksel yöntemleri hem de alternatif öğrenme ortamlarını destekleyebilmektedir.

İnternet'in öğrenme ortamlarında işe koşulduğu web tabanlı öğrenci merkezli uygulamalardan biri de bloglardır. Öğretme-öğrenme ortamlarında etkileşimi ve sosyal süreçleri destekleyen bloglar, yazarların herhangi bir konu hakkında hızlı ve kolay bir şekilde yorumlarını, dosyalarını vb. paylaşımlarını sağlayan web siteleridir. Genellikle ücretsiz ya da az miktarda ücretle sahip olunabilen bloglar kullanıcılarından herhangi bir web yazarlık aracı bilgisi istememektedir.

Öğrenme ortamlarında kullanıldığında bloglar öğrenme motivasyonu artışına, sosyal etkileşime, işbirliğine, aktif öğrenmeye, eleştirel düşünmeye katkıları bulunmaktadır. Bloglar bir öğrenme çevresi olarak farklı şekillerde kullanılabilir. Öğrenenler için tartışma ortamları, ders materyallerinin paylaşım platformu, öğrenmelerin kaydedildiği bir yazma aracı, portfolyo ve grup çalışması aracı olarak işlev görebilmektedir. McPherson *et al.* (2007) ve Luehmann and McBride (2008) blogları, bilişim okur-yazarlığında yeni öğretimsel araçlar olarak tanımlamışlardır. Blog kullanımı bazı önemli stratejilerin kullanımını gerektirmektedir. Bunlar: yazma, işbirlikçi çalışma, etkileşim, problem çözme, kavrama, fikirleri paylaşma, yansıtma, kişisel düşünceleri ifade etme, geribildirim sağlama, web yayıncılığını yasal ve etik olarak kullanma olarak sıralanabilir (Göktaş 2009).

Öğretimsel faydaları belirtilen bu teknolojilerin öğretimle bütünleştirilmesinde öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarına büyük iş düşmektedir. Geleceğin öğretmenlerinin bu teknolojileri öğretim etkinliklerinde kullanabilmeleri bu teknolojilerin öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarına entegre edilmesiyle mümkündür. Teknolojinin yükseköğretime etkili şekilde entegrasyonu için öncelikle

yükseköğretimde etkili öğretim standartlarının tanımlanması gerekmektedir. Bu bağlamda aşağıdaki ilkeler rehber niteliğindedir.

Chickering and Gamson (1987) yükseköğretimde standartlar oluşturmak ve yüz yüze öğretimde kaliteyi artırmak için 7 ilke tanımlamıştır. “Yükseköğretimde İyi Uygulamalar İçin Yedi İlke” adıyla yayınlanan bu ilkeler 50 yıllık araştırmaya dayalı olarak geliştirilmiş ve yükseköğretimin kalitesini artırmaya yönelik standartlar önermiştir. Yeni web teknolojileri bu ilkelerle uyumlu araçlar olarak görülmektedir (Chickering and Ehrmann 1996). Bu ilkeler özetle aşağıdaki gibidir:

1. Öğrenci ve öğretim elemanları arasındaki iletişimi artırma
2. Öğrenciler arası işbirliğini teşvik etme
3. Aktif öğrenme teknikleri kullanma
4. Geribildirimler sağlama
5. Görevleri zamanında yapma
6. Üst düzey beklentileri karşılama
7. Farklı yeteneklere/öğrenme stillerine saygılı olma

Bahsi geçen ilkelerin öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarında başarıyla uygulanması BT konusunda daha donanımlı öğretmenler yetiştirilmesi açısından önem arz etmektedir. Bu anlamda, teknolojinin öğretimle bütünleştirilmesinde öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarının yanı sıra bu teknolojilerin uygulayıcıları olan öğretmenlerin de rollerini bilmekte fayda vardır.

BT'nin gelişmesi hem eğitim sistemleri hem de eğitim yaklaşımlarında köklü değişikliklere yol açmıştır. Bununla beraber eğitimin en önemli bileşenleri olan öğretmen ve öğrencilerin rollerinde de değişimler yaşanmıştır. BT'yi kullanma becerisi 21. yüzyıl öğretmenlerinden beklenen önemli nitelikler arasındadır. Öğretmen adaylarına bu yeterliklerin kazandırılması eğitim sistemimiz açısından büyük önem arz etmektedir. Bu teknolojilerin öğrenci merkezli yaklaşımlara göre işe koşulması öğretmenin ve öğrencinin süreçteki rollerini bilmekle mümkündür. Kişinin olumlu

görüş ve deneyimlerinin davranışı gösterme sıklığına etki edeceği düşünülürse; öğretmen adaylarının bu yeterlikleri kazanması BT konusunda olumlu tutum ve görüşlere sahip olmasını gerekli kılmaktadır. Ayrıca öğretmenlerin genel olarak öğretim süreçlerinde BT'nin etkin kullanımı konusunda yetersiz oldukları alan-yazından anlaşılmaktadır (Akpınar 2003; Balcı 2002; Cüre ve Özdenler 2008; Goktas *et al.* 2008b; Goktas *et al.* 2009b; Karal ve Berigel 2006). BT yeterliklerinin istenen düzeye gelmesi, öğretmenlerin BT deneyimleri yaşaması ve BT hakkında olumlu görüşler kazanmasıyla sağlanabilir.

1.1. Amaç

Bu araştırmanın amacı, hizmet öncesi öğretmen eğitiminde Yedi İlke rehberliğinde blog destekli BT öğretiminin, öğretmen adaylarının BT'yle ilgili algıları ve BT yeterlikleri üzerindeki etkilerini belirlemek ve blogların öğretim süreçlerinde kullanımıyla ilgili avantaj ve dezavantajlarını ortaya çıkarmaktır. Bu bağlamda cevap aranacak araştırma soruları aşağıdaki gibidir:

- 1) Blogların Yedi İlke'ye uygun bir öğretimsel araç olarak öğretmen eğitiminde kullanımına yönelik öğretmen adaylarının görüşleri nedir?
- 2) Blogların öğretmen adaylarının BT konusunda bilgi ve beceriler kazanmasına yönelik katkısının olup olmadığına dair öğretmen adaylarının görüşleri nedir?
- 3) Blogların öğretmen adaylarının BT konusundaki algılarının değişmesine etkisinin olup olmadığına dair öğretmen adaylarının görüşleri nedir?
- 4) Öğretimsel bir web tasarım aracı olarak blogların teknik özellikleriyle ilgili avantaj ve dezavantajları nelerdir?

1.2. Önem

Teknolojinin gelişmesi ve e-öğrenme kavramlarının ilerlemesiyle teknolojinin öğretimle bütünleştirilmesi gerekliliği de artmıştır. Son zamanlarda blog destekli öğretim uygulamaları özellikle yükseköğretimde giderek yaygınlaşmaktadır. Ne var ki, blog

destekli karma öğrenme ortamları ve Yedi İlke ile ilgili yeterli düzeyde uygulamalı araştırma bulunmamaktadır. Günümüz öğretmenlerinden BT'yi öğretim süreçlerinde etkin olarak kullanmaları beklenirken bu yeterliklerin istenen düzeyde olmadığı alan-yazından anlaşılmaktadır (Akpınar 2003; Balcı 2002; Cüre ve Özdenir 2008; Goktas *et al.* 2008b; Goktas *et al.* 2009b; Karal ve Berigel 2006). Öğretmen adaylarının BT'yi öğretim süreçlerinde etkin olarak kullanmaları BT'ye yönelik olumlu görüşleriyle de yakından ilgilidir. Sonuç olarak; öğretmen adaylarına bu yeterliklerin kazandırılması konusunda yeni teknolojilerle ve bunların öğretimsel birer araç olarak kullanımıyla ilgili uygulamalı araştırmalara ihtiyaç vardır.

1.3. Sınırlılıklar

Bu çalışma:

- 2008-2009 Güz dönemi Bilgisayar I dersini alan ilköğretim Bölümü Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı öğrencisi 101 öğretmen adayının görüşleri ile,
- 2008-2009 Güz döneminde uygulanan blog destekli Bilgisayar I dersi ile,
- “Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitiminde Weblog (Blog) Kullanımı: Öğrenci Anket Formu” ve yarı yapılandırılmış görüşmelerden elde edilen veriler ile sınırlıdır.

1.4. Varsayımlar

- Katılımcılar anket ve görüşme sorularına samimi ve doğru cevaplar vermişlerdir.
- “Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitiminde Weblog (Blog) Kullanımı: Öğrenci Anket Formu” ve görüşmelerden elde edilen sonuçlar geçerli ve güveniliridir.
- Bir dönem boyunca blog destekli ders alan katılımcılar uygulama ile ilgili nitelikli veri için uygun kaynaktır.

1.5. Tanımlar

Weblog (Blog): Kullanıcıların herhangi bir tasarım bilgisine sahip olmaksızın Web sayfaları yaratabilmelerine, bu sayfalarda çeşitli konular hakkında yazılar yazabilmelerine ve diğer kullanıcıların yazılara yorumlar ekleyebilmelerine olanak sağlayan Web tabanlı bir araç (Göktaş 2009).

Web destekli öğrenme: Öğrencilerin düzenli olarak sınıf ortamındaki derslere katıldığı, fakat tartışmalar, takım çalışmaları gibi görevler ve sınıf etkinliklerinin desteklenmesi amacıyla Web'in işe koşulduğu öğrenme biçimidir (Davidson-Shivers and Rasmussen 2006).

Bilişim Teknolojileri: Bilgi toplama, toplanan bilgilerin işlenmesi, bilgi depolama, bu bilgilerin otomatik olarak başka yere transferi ve gerektiğinde bu bilgilere uzaktan erişim sağlayan elektronik teknolojilerdir (Göktaş 2003).

Senkron: İletişimin telefon görüşmesinde olduğu gibi taraflar arasında her iki yönde sağlandığı haberleşme türüdür. Örneğin: anlık mesajlaşma, audio telekonferans, video telekonferans (Göktaş 2003).

Asenkron: İletişimin taraflar arasında farklı zaman dilimlerinde gerçekleştiği (ileti gönderen kişinin yanıtını farklı bir zamanda aldığı) haberleşme türüdür. Örneğin: e-posta, tartışma grupları..vb (Göktaş 2003).

Bilişim Teknolojileri Yeterlikleri: Bilişim teknolojilerini kendi amaçları doğrultusunda etkili şekilde kullanmayla ilgili bilgi, beceri ve yetenekler olarak tanımlanabilir (Goktas 2006).

2. KURAMSAL TEMELLER

2.1. Bilişim Teknolojilerinin Eğitimde Kullanımı

20. yüzyılın ikinci yarısında kişisel bilgisayarların ve İnternet'in yaygınlaşmasıyla bilgi gelişiminde ve değişiminde devrim gerçekleşmiştir. BT insanların öğrenme etkinliklerine yeni bir boyut kazandırmış; aynı zamanda yaşam boyu öğrenme konusunda duyarlılık sağlamıştır. Eğitim, her toplum ve kültürde kritik bir konudur. Bununla birlikte, öğretim etkinliklerinde teknolojinin kullanılması da önemli bir olgu olarak her toplumu ilgilendirmiştir. Teknolojideki bu gelişmeler mevcut eğitim-öğretim yaklaşımlarının sorgulanmasına ve yeniden yapılandırılmasına neden olmuştur. Öğrenenlere yenilikçi araçlar sunan yeni BT'leri başta üniversiteler olmak üzere tüm eğitim kurumları öğretim süreçlerine entegre etmek için modeller geliştirme ve uygulama çalışmaları yapmaktadır. Fakat teknolojinin öğretimle bütünleştirilmesinde problemlerle karşılaşmaktadır. Bu problemler gerek mevcut teknolojilerin yanlış kullanımı gerekse bu teknolojileri kullanacak kişilerin yeterli düzeyde bilgiye sahip olmamalarından kaynaklanabilmektedir. Öğretim teknolojileri oldukça çeşitlidir. Hesap tabloları, kelime işlemciler, sunum programları, çoklu ortam araçları vb. öğretimin sunumunda ve ders materyallerinin öğrencilere ulaştırılmasında kullanılan bazı teknolojilerdir. İnternet de bilgi paylaşımı ve çeşitlenmesi açısından önemlidir. Örneğin sesli konferans (audio conferencing) ve görüntülü konferans (video conferencing) dünyanın farklı yerlerinde öğretim elemanlarının, öğrencilerin birbirleriyle fikir alışverişinde bulunmalarını sağlamaktadır (Öztürk vd. 2008).

BT kullanımının öğretimin çeşitli aşamalarına (sınıf, müfredat, okul yönetimi, kütüphane, öğretim ortamları) yönelik faydaları bilinmektedir. Bu teknolojiler öğretmenlere mesleklerini yerine getirirken yardım ederek ve öğrencilerin daha etkili öğrenmelerine olanak sağlayarak eğitimin kalitesini artırmaktadır. Geleceğin öğretmenlerinden ise bu teknolojilerin uygulanmasıyla ilgili yeterliklere sahip olmaları beklenmektedir. Öğretmen yetiştiren kurumlar öğretmenlere bu yeterliklerin kazandırılmasında kritik öneme sahiptir. Dolayısıyla bu teknolojilerin öncelikle

öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarına entegre edilmesi gerekmektedir (Goktas *et al.* 2008a; Goktas *et al.* 2008b; Goktas *et al.* 2009a).

2.2. Web Destekli Öğrenme

Yer ve zaman konusunda esnek, çoklu ortam destekli, maliyet açısından elverişli olan İnternet, öğrenme ve öğretme ortamlarına yeni yaklaşımlar getirmiştir. İnternet ve WWW (world wide web) mevcut özellikleriyle hem alternatif bir öğretim ortamı olarak hem de geleneksel yöntemleri destekleyici nitelikte kullanılabilmektedir. Web üzerinden gerçekleştirilen çevrimiçi öğrenme (online learning) etkinlikleri, eşzamanlı öğrenme (synchronous learning) ve eşzamansız öğrenme (asynchronous learning) olmak üzere iki şekilde ele alınmaktadır. Eşzamanlı öğrenme, öğretmen ve öğrencinin fiziksel olarak farklı ortamlarda bulunduğu fakat etkileşimin eşzamanlı olarak gerçekleştiği türdür. Bu tür öğrenme ortamlarına gerçek zamanlı sohbet, sesli/görüntülü konferans araçları örnek verilebilir. Eşzamansız öğrenmede ise, öğretmen ve öğrenci fiziksel olarak farklı ortamlarda bulunmakta ve etkileşim farklı zaman dilimlerinde yani eşzamansız olarak gerçekleşmektedir. Bu tür öğrenmeye, elektronik posta (e-mail), tartışma listeleri (discussion lists) örnek verilebilir (Çuhadar 2008).

Davidson-shivers and Rasmussen'e (2006) göre web tabanlı öğrenme, öğretimin tamamıyla çevrimiçi olarak, her türlü öğretim etkinliği ve iletişimin web üzerinden gerçekleştiği; ödevlerin web üzerinden dağıtıldığı uygulamalardır. Diğer yandan web ile zenginleştirilmiş öğrenme (web enhanced learning) ve web destekli öğrenme (web supported learning) gibi uygulamalarda dersin tümüyle web üzerinden gerçekleştirilmesi gibi bir gereklilik bulunmamaktadır. Web ile zenginleştirilmiş öğrenme derslerin kısmen web üzerinden kısmen ise yüz yüze sınıf ortamında gerçekleştiği öğrenme biçimidir. Web destekli öğrenmeyi Davidson-Shivers and Rasmussen (2006) öğrencilerin sınıf etkinliklerine düzenli olarak katıldığı fakat tartışmalar grup çalışmaları gibi etkinliklerde Web'in işe koşulduğu öğrenme biçimi olarak tanımlamaktadır. Çuhadar'ın (2008) Uşun'dan (2006) aktardığına göre web tabanlı/destekli öğrenme ortamlarının üstün yönleri şu şekilde sıralanmaktadır:

- Zaman ve yerden bağımsız eğitim olanağı
- Daha hızlı ve etkin öğrenme
- Öğrenci merkezli eğitim
- Daha az yönetsel iş yükü ve daha fazla bireye ulaşabilme imkânı
- Maliyet avantajı
- Başarı ve gelişimin izlenmesi
- Zaman, mesafe ve sosyo-ekonomik statü engellerini ortadan kaldırarak bireylere yaşam boyu öğrenme imkânı sağlaması

Web’ in işe koşulduğu öğretim uygulamalarının da birtakım sınırlılıkları bulunmaktadır. De Bruyn (2004) bilgisayar destekli eşzamansız iletişimde ortaya çıkması muhtemel sınırlılıkları şu başlık altında sıralamaktadır:

- Bilgisayar yazılım ve donanımına erişimde teknik zorluklar
- Diğer öğrenciler ve öğretmenle iletişim kaygısı
- Sosyal hazır bulunuştaki yetersizlik
- Analiz ve sentez gibi süreçler için desteğin yetersizliği
- Sınırlı öğrenci etkileşimi
- Aşırı bilgi yükü
- Açık olmayan geribildirimler
- Öğrenmede geleneksel roller

Web destekli öğrenme ortamları, öğretmen ve öğrenenlere birtakım ek sorumluluklar ve görevler yüklemektedir. Bu tür çevrimiçi öğrenmede öğrenci “katılımcı” olarak öğretmen ise “moderatör” (kolaylaştırıcı), “danışman” veya “öğretici” biçiminde ele alınmaktadır (Dursun ve Kuzu 2006).

2.3. Blog Nedir ve Özellikleri Nelerdir ?

Geleneksel öğretim yaklaşımlarından oluşturmacı yaklaşımlara geçilmesiyle birlikte öğretmenlerin ve öğrenenlerin de rollerinde değişimler yaşanmıştır. Geleneksel

yaklaşımlardaki öğretmen merkezli ve öğrencilerin edilgen alıcılar olduğu anlayışlar, yerini öğretmenin rehber ve kolaylaştırıcı; ve öğrenenin de bilginin aktif alıcısı olduğu anlayışlara bırakmıştır. İnternet teknolojilerinin de hızlı şekilde gelişmesiyle bu yeni anlayışlar, bilgisayar destekli süreçlere doğru bir yönelim göstermektedir. Öğrenci merkezli ortamlarda bilgisayar ve İnternet kullanımı öğrenme sürecini desteklemekte ve sosyal etkileşimi sağlamada öğrenci ve öğretmenlere yeni olanaklar sunmaktadır. Bireylerin sanal öğrenme toplulukları oluşturmalarını sağlayan yazılımlardan olan bloglar da bu teknolojilerden biridir. Bloglar, eğitim amaçlı kullanıldığında etkileşimli, sosyal süreçleri destekleyen özellikleriyle kullanıcılarına yerden ve zamandan bağımsız olarak çalışabilecekleri esnek bir ortam sunmaktadır (Çuhadar 2008).

“Web Log” terimi ilk defa 1997’de John Barger tarafından kullanılmıştır (Blood 2000). Kısaltılmış versiyonu olarak “Blog” ise 1999’da Merholz tarafından kullanılmıştır. Bundan sonra 1999’un ortalarında Blogger gibi ücretsiz bloglama araçlarının hizmete girmesiyle blog sayılarında hızlı bir artış yaşanmıştır (Williams and Jacobs 2004).

Blog veya diğer adıyla Weblog yazarların herhangi bir konu hakkında kolay ve hızlı şekilde yorumlarını ve diğer İnternet sitelerine bağlantılarını paylaşmalarına olanak sağlayan web siteleridir. Diğer bir tanımla, web programlama becerisi gerektirmeyen, herkesin kolayca bilgisayar ağları üzerinden yazar-okur etkileşimini sağlamalarına olanak sunan, kendi sayfalarını yayımlayabilecekleri ortamlardır (Richardson 2004).

Bu sitelere bağlanan diğer kullanıcılar da yazarın yorumuna kendi yorumuyla karşılık verebilir. Genel olarak bir blog sayfası yazı, resim, ses, video ve diğer İnternet sitelerine bağlantılar (hyperlink) içerebilir (Wassel and Crouch 2008). Yazarın isteğine göre blog sayfası diğer bloglara bağlantıları, yazar hakkındaki bilgileri ve diğerlerinden gelen yorumları içerebilir (Ellison and Wu 2008). Bloglara yazılan yazılar genellikle ters kronolojik sıra ile blog sayfasına yerleşmektedir. Yani bu şekilde en güncel yazılar blogun en üst kısmında görünürken eski yazılar ise alt sayfalara doğru kaymakta ve zamanla arşivlerde depolanmaktadır.

Bir blog sağlayıcıdan ücretsiz olarak veya az miktarda ücretle bir blog sahibi olmak mümkündür (Huann *et al.* 2005). Alınan blogu tasarlamak ve sürdürmek hızlı ve kolay bir işlemdir (Clyde 2005). Bir mail adresi alma işlemiyle benzerlik gösteren blog alma işlemi basit olarak 3 veya 4 adımda 10 dakikadan daha kısa bir süre içinde kurulup sürdürülebilmektedir. Bir blog kaydı (post-entry) oluşturmak ve güncellemek birkaç fare tıklamasıyla mümkündür. Ayrıca herhangi bir web yazarlık aracı kullanım bilgisi ve html ile ilgili teknik bilgi gerektirmemesi blogların hızlı yükselişinin sebeplerindendir. Blogların diğer bir avantajı da blog yayıncılığında herhangi bir amaç ve hedef kitle büyüklüğü sınırlaması olmamasıdır (Godwin-Jones 2003; Martindale and Wiley 2005).

Blogların popülaritesinin artmasında erişim kolaylığı da diğer bir faktördür. Ev, okul, İnternet kafe gibi İnternet erişimi olan her yerden bloga erişmek ve onu güncellemek mümkündür. Blogların okur kitlesinde sınırlamanın olmaması benzer ilgilere sahip kimselerin de bloglardan öğrenmelerini ve konuya katkıda bulunmalarını sağlamaktadır. Blogun en önemli faydalarından biri de eklenen içeriğin yazım ve yayınının eşzamanlı oluşudur (Mora 2006).

Bloglar, kullanıcı alışkanlıklarına göre kısa ve düzenli aralıklarla güncellenir. Blogun yayınlanması web üzerinde yazma süreciyle eşzamanlıdır. Yeni eklenen yazılar, resimler sayfanın en üst kısmına yerleşir. Bu şekilde okurlar yeni yazıları görüp kolayca okuyabilirler. Blog üzerine eklenen yazılar kronolojik sıra ile saklanır. Daha sonra bu sayfalar tarihlere (aylara, yıllara) göre arşivlenir. Önceki yazılara erişmek istenildiğinde bu arşiv bağlantılarından bu yazılara erişilebilir. Bazı bloglarda basit arama özellikleri de bulunmaktadır (Altun 2005). Pek çok blog araçlarının RSS besleme özelliği bulunmaktadır. RSS programları sayesinde blog okurları yeni blog kayıtlarını kolayca takip edebilir. RSS ile okur birden çok blogun güncellemelerini bir web tarayıcı ile birer birer ziyaret etmeden takip edebilir (Huann *et al.* 2005).

Blog kurmak ve sürdürmek kolay bir işlem olmakla birlikte kullanıcı bilgisayarına herhangi bir yazılımın kurulmasına da ihtiyaç yoktur. Kullanıcı için hazırlanmış kapsamlı denetim özellikleri vardır. Kullanıcı için tahsis edilmiş veri alanı sayesinde

kullanıcılar sayfalarına resim, müzik, video, yazı ve diğer dosya formatlarını yükleyebilirler. E-posta uyarı özelliği ile blog girdilerine herhangi bir yorum yapıldığında blogun sahibi e-posta ile uyarılır. Blogları diğer klasik web sitelerinden ayıran özelliklerden biri de blogların dinamik oluşu ve içeriğinin sürekli değişken oluşudur. Web siteleri ise genellikle statiktir. Bloglar isteğe bağlı olarak belli kullanıcılara sınırlanabilir veya tüm dünyaya açık olacak şekilde yapılandırılabilir (Quible 2005). Bir blog kaydı (entry) tipik olarak şunlardan oluşmaktadır:

- Başlık (title): Başlık, kaydın başlığı,
- Gövde (body): Kaydın temel içeriği,
- Yorumlar (comments): Okurlar tarafından yapılan yorumlar,
- Kalıcı bağlantı (permalink): Eklenen blog kaydının URLsi,
- Kayıt tarihi (post date): Kaydın yayınlandığı tarih ve zaman.

Bir blog kaydı isteğe bağlı olarak şunları da içerebilir:

- Kategoriler ve etiketler (categories-tags): Yazının konusu,
- Geri izleme (trackback): Diğer ziyaretçilerin yorum yapmasına olanak vermek, için bu sayfaya yönlendirici bağlantıyı içeren bir yorum köprüsü.

Şekil 2.1’de basit bir blog sayfasında bulunan temel bileşenler gösterilmektedir:

Şekil 2.1. Örnek Bir Blog Sayfası

Bir blogu güncellemeye, yani yazı ya da bir bağlantı eklemeye blog tutma (blogging), blog tutan kişiye ise “blog yazarı” (blogger) denir. Bloglara erişen kişiler yazarlar ve okurlar olarak ayrıldığında okurlara göre bloglar web sayfalarından farksızdır; ancak, yazarlara göre blog, HTML bilgisi olmadan, dosya transferi işlemlerine ve özel bir yazılıma ihtiyaç duymadan web sayfası oluşturmayı ve düzenlemeyi sağlayan bir yazarlık sistemidir. Blog kavramına Türkçe karşılığı olarak bazı öneriler yapılmıştır. Bunlar; “ağ güncesi”, “günlük”, “günce” sözcüklerini sayabiliriz (Altun 2005).

2.3.1. Öğretimsel araç olarak bloglar

Bloglarla ilgili alan-yazın incelendiğinde blogların öğrenme ve öğretme ortamlarına katkılarıyla ilgili birçok bulguya rastlamak mümkündür. Genellikle blogların öğrenme-öğretme ortamlarında iletişim, etkileşim, bilginin yapılandırılması, sosyal süreçler gibi birçok değişkene ilişkin olumlu etkileri olduğu bilinmektedir. Ayrıca bloglarla ilgili

uygulamalı çalışmalar öğrencilerin blogların faydalarıyla ilgili olumlu algıları olduğunu göstermektedir (Armstrong *et al.* 2004; Avcı 2009; Göktaş 2009; Şahin 2007). Bu bölümde blogların bu katkılarıyla ilgili alan-yazın taraması verilecektir.

Blogların (weblog) öğretimsel olarak kullanıldığında öğrenme-öğretme ortamlarına yönelik birçok faydaları bulunmaktadır. Williams and Jacobs'a (2004) göre öğrenciler blogların öğrenme ve öğretme sürecinde önemli bir etkisinin olduğunu ifade etmişlerdir. Bloglar öğrenenlerin öğrenme düzeyini ve öğrenen motivasyonunu artırarak öğretimsel amaçlı kullanılabilir (Çuhadar 2008; Farmer and Barlett-Bragg 2005; Holzberg 2003; Poling 2005). Wang and Fang (2005) çalışmasında blogların öğrencilerin öğrenmeye yönelik güvenlerini artırdığını ifade etmiş; öğrencilerin üçte ikisinin blogların akademik gelişimlerine katkı sağladığını düşündüğünü bulmuştur. Blogların öğretimsel faydalarıyla ilgili Efimova (2004) ise blogların öğrencilerin bilgi ve beceri seviyelerini artırdığını bulmuştur (Teknoloji becerileri, yazma, disiplinli ve düzenli olma, genel ve özel olan şeyleri ayırt etme yeteneği).

Blogların pedagojik faydalarıyla ilgili bir çalışma Dickey'in (2004) öğretmen adaylarının yabancılaşma ve yalıtılmışlık hislerine etkisini araştırdığı çalışmadır. Araştırmacı blogları çevrimiçi derslerde tartışma amaçlı kullanmıştır. Sonuç olarak bir web tabanlı uzaktan öğrenme ortamı olarak blogların öğretmen adaylarının yalıtılmışlık ve yabancılaşma hislerini ortadan kaldırdığını bulmuştur.

Baggetun and Wasson (2006) blogların öğrencilerin öz düzenlemeli öğrenmelerini çeşitli şekillerde desteklediğini bulmuştur. (1) genel bir konu üzerinde yansıtma yaparak (Reflection) (2) kişisel bir bilgi veritabanı inşa ederek (3) öğrencilerin bilgilerini test ettiği, karşılaştığı sorunlara çözümler ürettiği ve bilgilerini görüntülediği bir bilgi havuzu olarak öğrencilerin kendi öğrenmelerini kontrol edebileceğini söylemiştir. Ayrıca Du and Wagner (2007) blogların etkili kullanımının öğrencilerin öğrenme performanslarına, bilgi oluşturma ve bilgi paylaşımına etkisini incelediği çalışmasının sonucunda, öğrencilerin bloglarda sergiledikleri performansın öğrenme çıktılarının önemli bir göstergesi olduğunu bulmuştur. Ellison and Wu'ya (2008) göre ders ile ilgili kavramları anlamada diğer öğrencilerin bloglarını okumak en faydalı yol olarak

görülmüştür. Du and Wagner (2007) blogların öğrenme süreçlerine olan katkılarını şu şekilde sıralamıştır:

- Öğrenme günlüklerinin yazımı amacıyla blog kullanımı öğrencilerin etkin bir biçimde düşüncelerini anlamlandırabilmesini ve organize edebilmesini gerektirir.
- Öğrenme amaçlı blog kullanımı öğrencilerin zaman içinde öğrenmelerini geliştirmelerine olanak tanır.
- Öğretmenlerin bireyselleştirilmiş geribildirimleri/yanıtları daha kolay gerçekleşir ve uygun öğrenciye çabuk bir biçimde ulaştırılır.
- Blog ile kendini yansıtmaya alıştırmaları öğrencilerin gelişime ihtiyaç duydukları alanların ve neler öğrendiklerinin belirlenmesine yardımcı olur.
- Blogların bireysel sorumluluğu güçlendiren doğası gereği öğrenciler kendi çevrimiçi öğrenme günlüklerini yayınlatabilirler.
- Blog kayıtları ve yorumları daha sonra gözden geçirmek üzere arşivlenebilir.
- Öğrenciler blog ortamında düşüncelerini, fikir ve yargılarını diğer bireylerle paylaşarak çevrimiçi bir etkileşim sağlar.
- Öğrenme günlüklerinin Web'den yayınlanması öğrencilere karşılaştırma ve yarışma fırsatı verir ve kolaylıkla iyiye uyarlayabilecekleri kötü uygulamaların daha fazla farkında olabilmelerine olanak sağlar.
- Blogun etkileşimli özellikleri büyük bir teknik beceri gerektirmeksizin blog yazarının yorumlarını çabuk bir biçimde yayınlamalarına olanak sağlar.

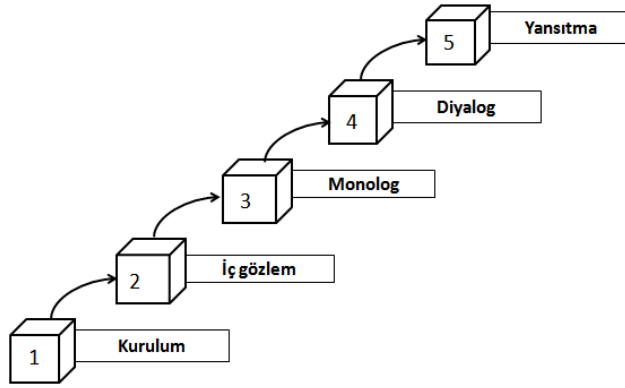
Blogların öğrenci ve öğretim elemanları arasındaki iletişime de olumlu katkıları bulunmaktadır. Hernandez and Ramos'a (2004) göre forumlar ve bloglar öğretmenlerin öğrencilerini tanımasında önemli araçlar olarak görülmektedir. Ayrıca öğrenci-öğrenci iletişimi düşünüldüğüne, öğrencilerin bir araya gelerek rahat bir şekilde iletişim ve sosyal etkileşimin kurulabileceği çevrimiçi ortam sağlamaktadır (Çuhadar 2008; Farmer and Barlett-Bragg 2005; Perschbach 2006; Wang and Fang 2005; Williams and Jacobs 2004). Bununla beraber benzer ilgilere sahip insanlara ulaşma, yeni arkadaşlar edinme ve topluluk oluşturmaya imkân tanımaktadır (Efimova 2004).

İşbirlikçi öğrenme açısından değerlendirildiğinde bloglar, öğrenciler, öğretmenler, ebeveynleri içine alan geniş işbirlikçi öğrenme ortamları oluşturarak etkileşimli projelerde birlikte çalışmayı sağlayabilir (Clyde 2005; Holzberg 2003; Poling 2005; Ray 2006). Ayrıca bir grup çalışması aracı, ders kaynaklarının paylaşım alanı olarak kullanılabilirdiği (Çuhadar 2008; Mora 2006), öğrencilere grup olma bilinci kazandırdığı ve onlara yeni bir teknolojiyi keşfetme olanağı sunduğu alan-yazından anlaşılmaktadır (Wang and Fang 2005; Xie and Sharma 2004).

Bir aktif öğrenme ortamı olarak bloglar öğretmenlere, öğrenmeyi sınıf duvarlarının dışına çıkarma ve öğrenciyi sürece aktif olarak dâhil etme şansı tanımaktadır (Downes 2004). Bir yazma süreci olarak düşünüldüğünde bloglar öğrencilere düşünme süreçlerine odaklanmalarını, yazdıklarını ve çalışmalarını gözden geçirmelerini, öğrenme kayıtlarını tutabilmelerini sağlayan etkili bir araç olarak da kullanılabilir (Armstrong *et al.* 2004). Richardson'a göre (2006) bir yazma eylemi olarak blog öğrencilere şunları sağlamaktadır: (a) düşündüklerini yazarak ifade etme, (b) herhangi bir konu hakkında belli bir süre içinde –belki de bir ömür boyu-yazma eylemini sürdürme, (c) okurları ise bu konuşma sürecine dâhil ederek daha fazla yazma ve düşünmeye öncülük etme, (d) farklı öğrenme deneyimlerini sentez etme ve bu toplu deneyimler arasındaki ilişkileri anlama. Blog bu potansiyelleri ile öğrenenlere yüksek kalitede yazma becerileri kazandırmaktadır (Hernandez and Ramos 2004). Bu şekilde öğrencilere eşit imkânlar tanınmakta ve özellikle içine kapanık ve utangaç öğrencilerin kendini rahat bir şekilde ifade edebileceği bir ortam sağlamaktadır (Wang and Woo 2007).

Şahin (2007) de çalışmasında süreç temelli yazma eğitiminde weblog kullanımının yeri ve weblog destekli yazma eğitiminin öğrencilerin bağımsız öğrenme seviyelerine ve yazma performanslarına etkisini araştırmıştır. 50 öğrencinin katıldığı çalışmanın kontrol grubunda süreç temelli yazma eğitimi yalnızca sınıf içi aktivitelerle verilirken deney grubunda süreç temelli yazma eğitimi weblog destekli olarak yürütülmüştür. Anketler, mülakatlar ve öğrenci blog kayıtlarından toplanan veriler weblog destekli yazma eğitiminin öğrencilerin yazma performansını sınıf içi aktivitelerle verilen yazma eğitiminden daha fazla geliştirdiği ve öğrencilerde bağımsız yazma performansını

arttırdığı sonucuna ulaşılmıştır (Şahin 2007). Şekil 2.2’de Barlett-Bragg (2003) bir yazma etkinliği olarak bloglama sürecini 5 aşamada tanımlamıştır:

Şekil 2.2. 5 Aşamada Bloglama Süreci

1. **Kurulum (Establishment):** Öğrenciler bu aşamada bir blog kurarak, öğrenmelerini kaydederler, hatırlarlar ve kişisel düşüncelerini ifade ederler. Bloglamanın bu aşamasında katılımcılara yapılandırılmış sorular sorulmalı ve teknolojiye ve bu yeni yazma türüne alışmaları sağlanmalıdır. Öğrenciler bloglarının URL adresini akranlarıyla paylaşma konusunda cesaretlendirilir.
2. **İç Gözlem (Introspection):** Öğrenciler, öğrenme etkinliklerini kaydetmek için cesaretlendirilmeliler. Bu aşamada bazı yazılım sorunları yansıtma sürecinin niteliğini düşürebilir. Yazılanlar genellikle kaydedilen olaylarla ilgili özet şeklindeki yorumlar olmaktadır.
3. **Yansıtıcı Monologlar (Reflective Monologues):** Öğrenciler tüm yansıtıcı süreçlerde bilinçli olarak yer almaya başlarlar. Bu aşamada öğrenciler bloglarına haftalık olarak daha sık girdiler ekleyerek bunları ders saatinde özetlerler. Bazı öğrenciler kısa paragraflar yazar. Fakat yazılanlar genelde kendileriyle ilgili ve öznel olduğundan bu aşamanın adı yansıtıcı monologlar.
4. **Yansıtıcı Diyaloglar (Reflective Dialogue):** Bu süreçte daha derin yansıtıcı işlemler öğrencinin ifade tarzını hedef kitleye göre ele almasını ve düşüncelerini

yayınlanmasını gerektirmektedir. Kasıtlı olarak kendinden yönlendirmeli bloglama yapılı ve blogun içeriğiyle ilgili sorumluluk öğrencidedir. Bu sorumluluk bazen öğrencinin bloga katkı sağlamasına ara vermesine neden olabilir. Bu aşamaya gelen öğrenciler kendilerine has bir yazma stili kazanırlar. Bazı öğrenciler öğrenme etkinliklerini ve tecrübelerini kaydetmede bir gazetecilik kalitesi geliştirirler. Ayrıca öğrenciler bloglarında atıfları da kullanırlar. Bu şekildeki öğrenci blogları daha çok sohbet ve diyalog yapısı gösterir.

5. Yansıtma (Knowledge Artefacts): Öğrenciler kişisel bilgi yayınından öğrenmelerin yansıtmasına ve okurlara rehberlik etme aşamasına gelmişlerdir. Böylelikle öğrenciler öğrenmelerini ve tecrübelerini daha ileriye götürmek için bilgiyi kullanabilmektedirler. Bu aşamada öğrenciler diğerlerinin bloglarını okuyarak ve kendi öğrenmeleri ve tecrübeleriyle ilgili yorumları yazarak bir bilgi dokusu oluşturmaktadırlar. Bu şekilde öğrenciler hem yazar hem okur olarak her yönüyle blogların farkındadırlar (Barlett-Bragg 2003).

Beldarrain (2006) blogların öğrencilerin başarılarının, ilerlemelerinin ve yansıtmalarının kaydını tutabileceği bir portfolyo olarak da kullanılabileceğini ifade etmiştir. Gerek bir yazma aracı gerek portfolyo özelliğiyle bloglar öğrenenlerin aktif öğrenme yöntemleriyle bilgiyi oluşturma girişimlerini, kendi bilişsel süreçlerini işletmelerini destekleyerek oluşturmacı yaklaşımla uygunluk göstermektedir (Du and Wagner 2007).

Blogun yorum özelliğinin eğitimsel potansiyeli de alan-yazında birçok çalışma ile incelenmiştir. Shoffner'ın (2006) çalışmasına göre öğretmen adayları blogları düşüncelerini yansıtma da etkili birer araç olarak ifade etmişlerdir. Öğrenenlerin kendi düşüncelerini yazmasıyla ve başka bloglardaki yazılara yorumlar yapmasıyla eleştirel düşünme ve analitik düşünme yetenekleri gelişmektedir (Ellison and Wu 2008; Hernandez and Ramos 2004). Ayrıca Efimova' ya (2004) göre bloglardaki yorumlar ve diyaloglar paylaşıma katkı sağlamakla beraber fikirleri değerlendirme ve geliştirmeye uygundur. Perschbach (2006) eğitimde blog kullanımının eleştirel düşünmeye ve yansıtma ya etkisini incelemiştir. Çalışmanın sonuçlarına göre öğrencilerin büyük bir kısmının eleştirel düşünme yeteneği kazandığı belirlenmiştir (Perschbach 2006). Bireyin

bu şekilde yorumlar yapmasıyla bilgi sosyal olarak yapılandırılmakta ve anlamlandırılmaktadır (Huann *et al.* 2005; Perschbach 2006). Şekil 2.3’de bir potansiyel öğrenme-öğretme aracı olarak blogun özellikleri gösterilmektedir.

Şekil 2.3. Potansiyel Olarak Blog (Huann *et al.* 2005)

Bloglar dersle ilgili duyurular, ders kaynaklarının paylaşımı gibi konularda da kullanılabilir. Mora (2006) öğretim elemanına göre blogları bir paylaşım aracı, ders duyurularının, ders notlarının ve dersle ilgili bağlantıların yayınlandığı bir web sayfası ve öğrenci çalışmalarının kontrol edildiği bir araç olarak, öğrencilere göre ise ödevlerin teslim edildiği bir platform olarak görmüştür. Downes’e (2004) göre de bloglar öğretmenler, öğrenciler ve ebeveynlere ev ödevi sorunlarını aşmada yardımcı olmaktadır. Bu şekilde öğretmen açıklamaları, örnekleri, ipuçlarını yazarak karışıklıkları giderebilir. Ayrıca bu özelliğiyle bloglar öğretim elemanı için bilgi ve mesleki gelişim materyallerinin bir deposu olarak, öğretimsel etkinliklerle ilgili okul birimleri ve ebeveynlere bilgi sağlama aracı olarak da düşünülebilir (Clyde 2005).

Bloglarla ilgili yapılan uygulamalı çalışmalarda bazı öğrencilerin uygulamayla ilgili olumsuz tutuma sahip oldukları belirlenmiştir. Bu olumsuz tutumlar, daha önceden blog deneyimi olmayan öğrencilerin blogun doğru kullanımı konusundaki tereddütlerinden

Çizelge 2.2. Blogların dezavantajları

Dezavantajları	Hong (2008)	Xie and Sharma (2004)	Tekinarslan (2008)
Bloglara sınıf dışından yazılan yorumlar		√	
Aşırmacılık			√
Kaynak göstermeden yapılan yayınlar	√		√
İnternet erişimi gerektirmesi -bilgisayarı olmayanlar için-			√
Sınırlı tasarım seçenekleri			√
Yanlış bilgiler	√		

Blogların geçen alan-yazında bahsedilen öğretimsel faydaları öğrenme ortamlarında kullanılabileceğini göstermektedir. Bu bağlamda Oravec (2003) eğitimciler için blogların karma eğitim ortamlarında kullanımıyla ilgili bazı stratejiler önermiştir. Bunlar:

- a) **Öğrenci Çalışmalarının Kaydı:** Bir sınıf etkinliği olarak öğrenci çalışmalarının çevrimiçi olarak kaydedilmesiyle öğrenci, çalışmalarını yazma performansını gözden geçirmeye imkân bulur. Aynı zamanda diğer insanların (öğretmen, akran, ebeveyn) da yorumları ve sürece katılmasıyla onlarla da etkileşime geçerek öğretim etkinliklerinin bütünlüğü sağlanmış olur.
- b) **Bağlantı Değişimi (Hyperlinks):** Öğretmen bir sınıf aktivitesi olarak öğrencilere blog tasarlayabilir bu şekilde öğrencilerle çevrimiçi ve yüz yüze tartışma ortamları oluşturabilir. Öğrenciler kendilerine ilginç gelen bağlantılarını akranlarıyla paylaşabilir ve bunlarla ilgili yorumlar alabilir. İlgi alanlarına göre kişisel düşünce süreçlerini kaydederek herhangi bir konu üzerinde çalışabilir. Blogun tüm dünyaya açık olmasının risklerini kavrayarak gizlilik ayarlarını düzenleyebilir.
- c) **Yansıtıcı Düşünme:** Karma öğrenme ortamında kullanılan bloglar öğrenenlerin eğitim öğretim süreçlerinde yansıtıcı düşünmeyi kullanmasını sağlayabilir.
- d) **Bilgi Toplulukları Oluşturma ve Sürdürme:** Bloglar kronolojik kayıtlarla bireylere herhangi bir meslek alanının güncel konularıyla ilgili faydalı anlayışlar kazandırabilir. Weblog tabanlı bilgi toplulukları ile öğrenenler benzer temalar üzerinden

yorumlarla etkileşime geçebilir. Bloglar bireylerin bilgiyi almasında ve yaymasında yeni bir yol olarak görülmektedir. Gelişen uzaktan eğitim ve çevrimiçi öğrenme alanında bloglar bireyleri meslek alanlarıyla ilgili güncel kaynaklara yönlendirmektedir (Oravec 2003).

2.4. Yükseköğretimde İyi Uygulamalar İçin Yedi İlke

Yedi İlke Chickering and Gamson (1987) tarafından 50 yıllık araştırmaya dayanılarak geliştirilmiştir. Bu ilkeler yükseköğretimde standartlar oluşturmak ve yüz yüze öğretimde kaliteyi artırmak için kullanılmaktadır. Chickering and Ehrmann (1996) teknolojinin Yedi İlke'yi uygulayabilmek için kullanılabileceğini görmüş ve iddia etmiştir ki: "Eğer yeni teknolojilerin gücü iyi bir şekilde anlaşılabilirse Yedi İlke yükseköğretimde tutarlı bir şekilde uygulanabilir". Göktaş (2009)'dan yararlanılarak hazırlanan Çizelge 2.3'de bu ilkelerle ilgili bir özet sunulmaktadır:

Çizelge 2.3. “Yükseköğretimde iyi uygulamalar için yedi ilke”

1. Öğrenci ve öğretim elemanları arasındaki iletişim	• Öğretim görevlisinin sınıf içinde ve sınıf dışında iletişimi sürdürmesi öğrenci gelişimini ve motivasyonunu artırmaktadır.
2. Öğrencilerarası işbirliği	• İşbirlikçi öğrenme ortamları öğrenenlerin ortak öğrenme amaçları doğrultusunda birlikte çalıştığı durumlardır.
3. Aktif öğrenme teknikleri kullanma	• Öğrenci basit olarak dinlemektense aktif olarak öğrenmeye katılarak (yazma, yansıtma, ilişkilendirme, uygulama) daha iyi öğrenmektedir.
4. Geribildirimler sağlama	• Öğretim elemanının ödevler, testler, sorularla ilgili geribildirimleri etkili olarak kullanabilmesi öğrencilere yansıtma yapmasına ve hatalarını düzeltmesine imkan tanımaktadır.
5. Görevleri zamanında yapma	• Öğrenciler özel öğrenme amaçlarına yönelik görevlere zaman ve emek harcamalıdır. Etkili zaman planlaması yapma öğrenciler için etkili öğrenme, öğretim elemanları için ise etkili öğretme anlamına gelmektedir.
6. Üst düzey beklentileri teşvik etme	• İleri düzey beklentileri (yüksek fakat erişilebilir) teşvik etme her tür öğrenme için kritik öneme sahiptir.
7. Farklı yetenekler ve öğrenme stillerine saygılı olma	• Öğretim elemanı öğretme stilini öğrencilerin yeteneklerine ve öğrenme yollarına göre ayarlarsa, bütün öğrencilerin öğrenebileceği bir ortam hazırlamış olur.

1. **Öğrenci ve öğretim elemanları arasındaki iletişimi cesaretlendirme** (Good Practice Encourages Student - Faculty Contact): Sınıf içi ve sınıf dışı öğrenci ve öğretim elemanı iletişimi öğrenci motivasyonu ve gelişimi için en önemli faktördür. Öğretim elemanları öğrencilerle rastgele zamanlarda iletişime geçebilmeli ve öğrencinin değerleriyle ve gelecek planlarıyla ilgili yardım verebilmelidir.

2. **Öğrenciler arası işbirliğini teşvik etme** (Good Practice Encourages Cooperation Among Students): Öğrenme bireysel çalışmalardan çok takım çalışmaları ile daha anlamlıdır. İyi öğrenme işbirlikçi ve sosyaldır, rekabetçi ve yalıtılmış değildir.

Başkalarıyla çalışmak öğrenme gelişimini artıran bir etkidir. Fikirleri paylaşmak ve diğerlerinin tepkilerine cevap vermek daha derin öğrenmeler sağlar. Öğrenme grupları etkinlikleri bu bağlamda bir örnek olabilir.

3. **Aktif öğrenme teknikleri kullanma** (Good Practice Encourages Active Learning): Öğrenme bir izleyici etkinliği değildir. Öğrenciler sınıflarda oturarak, öğretmeni dinleyerek, paketlenmiş yönergeleri ezberleyerek ve sorulara cevap vererek çok iyi öğrenemez. Öğrendikleri hakkında konuşması, yazması, geçmiş tecrübeleriyle ilişkilendirmesi ve günlük hayat problemlerine uygulaması gerekir. Yapılandırılmış alıştırmalar, tartışma etkinlikleri, takım projeleri ve akran eleştirileri bu bağlamda örnek olabilir.

4. **Geribildirimler sağlama** (Good Practice Gives Prompt Feedback): Ne bildiğini ve ne bilmediğini bilmek öğrenmenin alanıdır. Öğrenciler derslerden faydalanmak için uygun dönütler almalıdırlar. Dersin başlangıcında öğrenciler mevcut bilgi ve yeterlikleri konusunda değerlendirmeye gereksinim duymaktadırlar. Sınıflarda öğrenciler gelişimleri için öneriler almaya sık sık ihtiyaç duymaktadırlar. Eğitimin değişik zamanlarında öğrenciler ne öğrendikleriyle, ne tür eksikliklerinin olduğuna ve kendilerini nasıl değerlendireceklerine ilişkin yansımalar yapmalı ve dönütler almalıdırlar.

5. **Görevleri zamanında yapma** (Good Practice Emphasizes Time on Task): Zamanı iyi kullanmak öğrenciler için önemlidir. Öğrenciler zamanı etkili kullanma konusunda yardıma gereksinim duyarlar. Etkili zaman planlaması, öğrenciler için etkili öğrenme, öğretim elemanları için ise etkili öğretme anlamına gelmektedir.

6. **İleri düzey beklentilere cevap verme** (Good Practice Communicates High Expectations): Daha fazlasını beklemek daha fazlasını almak anlamına gelir. Chickering and Gamson (1991) üst düzey beklentilerin her tip öğrenci için önemli olduğunu rapor etmiştir. Öğretmen ve eğitim kurumları öğrencilerden beklentilerini yüksek tuttuğunda öğrenciler daha fazla çaba sarf ederek yönergeleri kendinden yerine getirmektedirler.

7. **Farklı Yeteneklere Ve Öğrenme Stillerine Saygılı Olma** (Good Practice Respects Diverse Talents And Ways Of Learning): Çok farklı öğrenme yolları vardır. İnsanlar okula çok farklı yetenekler ve öğrenme stilleriyle gelirler. Teorikte parlak kişiler laboratuarda elleriyle iş yapmaya gelince beceriksiz olabilir. El becerileri açısından zengin öğrenciler teorikte aynı derecede iyi olmayabilir. Öğrenciler kendi yeteneklerine uygun şartlarda kendilerini gösterme fırsatlarına gereksinim duyarlar. Bireyselleştirilmiş programlar öğrenenlerin kendi öğrenme hızlarına göre ilerlemelerini sağlarlar.

2.4.1. Yedi İlke'yle ilgili çalışmalar

Alan-yazındaki Yedi İlke'yle ilgili çalışmalar tarandığında Yedi İlke'nin genellikle web tabanlı ya da web destekli öğrenme ortamları ve etkinliklerinin değerlendirilmesinde kullanıldığı görülmektedir. Ayrıca web tabanlı ya da web destekli öğrenme ortamlarının Yedi İlke ile uyumlu özellikler taşıdığı ilgili alan-yazından anlaşılmaktadır. Aşağıda Yedi İlke ile ilgili bazı çalışmalara yer verilmiştir.

Yedi İlke ile ilgili doktora çalışmalarından ilki Winegar'ın (2000) çalışmasıdır. Araştırmacı öğretim elemanlarının yükseköğretimde web tabanlı dersleri Yedi İlke'ye göre nasıl uyguladığını ve Yedi İlke ile ilgili tutumunu değerlendirmeyi amaçlamıştır. Maillerle öğretim elemanlarına gönderilen anketlerin değerlendirilmesi sonucunda web tabanlı ders veren öğretim elemanları ilkelerle ilgili olumlu tutumlarını ifade etmişlerdir. Katılımcılar ilkelerden geribildirim sağlama, yüksek beklentilere cevap verme, öğrenci işbirliğini geliştirme konularında rahat görünmekle birlikte farklı yetenekler ve öğrenme stillerine saygılı olma ilkesi ile uyumsuz görünmektedirler. Web tabanlı derslerde başarılı öğretim etkinliklerini sınırlayan engeller olarak zaman, öğrenciler arasında teknik beceri eksikliği, pedagojik beceriler ve teknik destek gelmektedir.

Graham *et al.* (2001) Yedi İlke'yi Midwestern Üniversitesi'nde 4 tane çevrimiçi dersi değerlendirmek için kullanmışlardır. Bu dersler hem yüz yüze hem çevrimiçi olacak şekilde öğretim üyeleri tarafından verilmektedir. Veriler ders materyalleri, öğrenci-

öğretim elemanı tartışma forumu kayıtları ve görüşmelerden elde edilmiştir. Sonuçlar 7 ilke bağlamında özetlenmiştir. Buna göre:

1. Öğrenci-Öğretim Elemanı İletişimi: Bu ilkeye göre öğretim elemanının öğrencilerle iletişime geçmesinin gerekliliğinden bahsedilmiş; fakat öğretim elemanının, e-posta mesajlarından ve forum kayıtları yüzünden fazla yüklenmeye maruz kalabileceği üzerinde durularak öğretim elemanı-öğrenci iletişiminde yönergelerin geliştirilmesi gerekliliği ifade edilmiştir.

2. Öğrenciler Arası İşbirliği: Araştırmacılar öğrenci işbirliğindeki yüzeyselliği aşmak ve daha etkili asenkron tartışmalar sağlamak için öneriler geliştirmişlerdir. Bunlar (a) öğrenenlerin katılımı sağlanmalı (b) tartışma grupları küçük olmalı (c) tartışmalar bir görev üzerine odaklanmalı (d) tartışmalar bir ürün ile sonuçlanmalı (e) tartışmalar öğrenenleri içeriğe odaklamalı (f) öğrenenler tartışmalardan geribildirim almalı (g) değerlendirmeler kayıtların kalitesine göre yapılmalı (h) öğretim elemanı tartışmalarla ilgili beklentilerini kaydetmeli.

3. Aktif Öğrenme: Öğrenciler projelerini sunmalı, öğretim elemanları projelerin asenkron paylaşımı ve tartışması için imkân vermeli. Ayrıca öğrencilerin diğerlerinin projelerini görme ve tartışma ile daha iyi öğrendikleri ifade edilmiştir.

4. Geribildirimler: Öğretim elemanı iki tür geribildirim vermelidir. (1) bilgi geribildirimi, (2) onay geribildirimi. Bilgi geribildirimi herhangi bir soruya cevap vermek gibi bilgi veya değerlendirme içerebilir. Onay geribildirimi ise herhangi bir soru veya görevin alındığı ve cevap verileceğiyle ilgili bir e-posta olabilir. Bu aşamada öğretim elemanı her bireye ayrı dönüt vermektense tartışma forumunu kullanarak geribildirim yüklenmesinden kurtulabilir.

5. Görev Zamanı: Zamanlara göre düzenli olarak dağıtılmış yönergeler öğrencilerin görevlere zaman ayırabilmesinde ve ertelemelerden kurtulabilmesinde öğrencilere yardımcı olmaktadır. Bununla beraber öğretim elemanı ve öğrenciler arasında düzenli bir iletişim sağlamaktadır.

6. İleri Düzey Beklentiler: İleri düzey beklentilere cevap vermek öğrenciler için önemlidir. Bunun bir yolu ilgi çekici ödevler vermektir. Bu çalışmada öğretim elemanları öğrencilerden kavramları ve gerçekleri hatırlamaktansa teorileri gerçek dünya durumlarına uygulamalarını istemiştir. Örnek çalışmaların övülmesi de üst düzey beklentilerin karşılanmasını sağlamaktadır. Öğretim elemanı bunu iyi sunulmuş öğrenci kayıtlarına dikkati çekerek yapabilir.

7. Farklı Yetenekler ve Öğrenme Stilleri: Proje konularının seçimini öğrencilere bırakma çevrimiçi derslere farklı bakış açıları getirmeye yardımcı olmaktadır. Bu çalışmada değerlendirilen derslerde öğrenciler çalışmalarını belli yönergelere göre seçtikleri proje konularına göre şekillendirmektedirler.

Yedi İlke ile ilgili çalışmalardan bir diğeri Alvarez'in (2005) etkili çevrimiçi derslerin özellikleriyle ilgili olan çalışmasıdır. Çalışmada web tabanlı anketlerle çevrimiçi derslerde öğrencilerin öğrenme ve tatminkârlık hisleri açısından Yedi İlke'nin kestirimsel değeri araştırılmıştır. Öğrencilerin algılarına göre öğretim elemanları Yedi İlke'yi derslerinde kullanmaktadırlar. En yüksek puan "aktif öğrenme" ve ardından sırasıyla "öğrenciler arasında işbirliği" ve "geribildirimler" gelmektedir. Öğrenci algıları açısından Yedi İlke'nin kullanılması ile öğrenme ve motivasyon arasında olumlu ilişki bulunmuştur. Bu çalışma çevrimiçi derslerin tasarımı ve uygulamasında Yedi İlke'nin teorik ve pratik anlamda rehberlik edebileceğine dair deneysel bir kanıt sunmaktadır.

Yedi İlke ile ilgili diğer bir doktora çalışması da Mukawa'nın (2006) çalışmasıdır. Çalışmada çevrimiçi öğretimin etkililiğinin etkili pedagojiye yansıyor yansımadığı araştırılmıştır. Chickering and Gamson'un (1987) Yedi İlke'sine dayalı olarak yükseköğretimde çevrimiçi öğretimin etkililiğini tekrar değerlendirmek için meta-analitik bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu bağlamda 25 çalışma taranmıştır. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilmiş Yedi İlke ile uyumlu bir kodlama tablosu kullanılmıştır. Sonuçlara göre, öğretimsel etkililik açısından çevrimiçi öğretim ile yüz yüze öğretim öğrenci başarısına eşit oranda etki etmektedir. Yedi İlke'den her birinin aralarında etki büyüklüğü açısından anlamlı bir ilişki yoktur. 1. İlke en sık

kullanılan (%84) ilkedir. Daha sonra sırasıyla 5. İlke (%72), ardından 3. İlke (%68) gelmektedir. Ayrıca çalışmaların %28 inde 3 ilkenin %24 ünde ise tüm ilkelerin çevrimiçi derslerde kullanıldığı bulunmuştur.

Blogların Yedi İlke'ye uygun bir öğretimsel araç olup olmadığıyla ilgili olan Göktaş'ın (2009) çalışması da bu çalışmayla yakından ilgilidir. Nitel ve nicel yaklaşımların birlikte işe koşulduğu durum çalışması şeklinde desenlenen çalışmanın örneklemini blog destekli Bilgisayar I ve Bilgisayar II dersini alan öğretmen adayları oluşturmaktadır. Çalışmanın sonuçlarına göre öğretmen adaylarının büyük bir çoğunluğunun blogların Yedi İlke'ye uygun faydalı ve etkili bir öğretimsel araç olarak derslerde kullanımına ilişkin olumlu algıları vardır. En iyi puanlanan ilke ise “öğrenciler arası işbirliğini destekleme” olarak bulunmuştur.

2.5. Öğretmenlerin Bilişim Teknolojileriyle İlgili Görüşleri ve Bilişim Teknolojileri Yeterlikleri

BT'nin gelişimi eğitim sistemlerinde birtakım değişiklikleri zorunlu kılmıştır. Bu değişikliklerin neler olması gerektiğini Başarıcı ve Ural (2009) Akkoyunlu'dan (1998) aktararak şu şekilde sıralamaktadır:

- okulun amaçları yeniden ele alınmalıdır,
- okulda odak noktası öğrenme olmalıdır,
- öğretim, konu yerine öğrenci merkezli olmalıdır,
- öğretmenin rolü değişmelidir,
- öğrenmede teknolojilerden yararlanılmalıdır.

Eğitim sistemlerindeki değişiklikler eğitimin bir parçası olan öğretmenlerin rollerindeki değişimleri de içermektedir. Çağımızda bir zorunluluk haline gelen BT'nin öğretimle bütünleşmesi öğretmenlerin de mesleki gelişimleriyle yakından ilgilidir. BT'yi derslerinde kullanma becerileri öğretmenlerin mesleki gelişimlerinin bir parçasıdır (Cüre ve Özdenler 2008; Goktas *et al.* 2008a; Goktas *et al.* 2009a). MEB'in (2008)

Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri kitabına göre öğretmenlerde BT ile ilgili bulunması gereken beceriler şunlardır:

- BT ile ilgili yasal ve ahlaki sorumlulukları bilme ve bunları öğrencilere kazandırabilme, teknoloji okur-yazarı olma,
- BT’ deki gelişmeleri izleyebilme, meslekî gelişimini desteklemek ve verimliliğini artırmak için BT’den yararlanabilme,
- BT’den (çevrimiçi dergi, uygulama yazılımları, e-posta, vb.) bilgiyi paylaşma amacıyla yararlanabilme,
- BT’yi de kullanarak farklı deneyimlere, özelliklere ve yeteneklere sahip öğrencilere uygun öğrenme ortamları hazırlayabilme,
- ders planında BT’nin nasıl kullanılacağına yer verebilme,
- materyal hazırlamada bilgisayar ve diğer teknolojik araçlardan yararlanabilme,
- teknolojik ortamlardaki (veritabanları, çevrimiçi kaynaklar vb.) öğretme-öğrenme ile ilgili kaynaklara ulaşabilme, bunları doğruluk ve uygunlukları açısından değerlendirebilme,
- teknoloji kaynaklarının etkili kullanımına model olabilme ve bunları öğretebilme,
- öğrencilerin farklı ihtiyaçlarını dikkate alarak öğrenci merkezli stratejileri destekleyen teknolojiler kullanabilme,
- teknoloji yoğun öğrenme ortamlarında davranış yönetimi için stratejiler geliştirebilme ve uygulayabilme,
- BT’yi kullanarak verileri analiz edebilme,
- BT’yi kullanarak sonuçlardan velileri, okul yönetimini ve diğer eğitimcileri haberdar edebilme.

Öğretmen adayları ve öğretmenlerin BT’yle ilgili algı-tutum-görüşleri ve BT yeterlikleriyle ilgili çalışmalar incelendiğinde, bilgisayar, İnternet gibi teknolojilerle ilgili algıların bu teknolojilerle ilgili tecrübelerden, inançlardan ve algılanan yararlardan etkilendiği ortaya çıkmaktadır. Alan-yazındaki çalışmalar incelendiğinde genel olarak öğretmen adaylarının bilgisayar, İnternet gibi BT’lere karşı olumlu tutum içerisinde

oldukları fakat BT'nin öğretimle bütünleştirilmesiyle ilgili yeterliklerinin eksik olduğu görülmektedir.

Başarıcı ve Ural (2009) Gazi Üniversitesi bilgisayar öğretmeni adayları üzerinde yürüttüğü çalışmada, bilgisayar öğretmen adaylarının bilgisayar destekli eğitime ilişkin algılarını incelemiş ve BDE'ye ilişkin tutumlarının oldukça yüksek olduğunu bulmuştur. Birisci vd. (2009) de ilköğretim öğretmenlerinin bilgisayar ve İnternet kullanımına yönelik tutumlarının yüksek düzeyde olduğunu tespit etmiştir. Benzer şekilde Cüre ve Özden (2008) öğretmenlerin BT tutumları ile BT becerileri arasındaki ilişkiyi araştırdığı çalışmada, öğretmenlerin BT tutumlarının olumlu olduğunu bulmuştur. Aynı şekilde Özcan ve Erten (2005) öğretmenlerin bilgisayar kullanmaya yönelik tutumlarını çeşitli değişkenler açısından incelemiş ve genel olarak öğretmenlerin bilgisayara karşı olumlu tutumları olduğunu bulmuştur. Akpınar (2003) ve Karal ve Berigel (2006) çalışmalarına göre de öğretmen adaylarının büyük çoğunluğunun teknolojinin öğretimde kullanımı konusunda olumlu algıları vardır.

BT'ye yönelik tutumlar çeşitli değişkenler açısından karşılaştırıldığında Birisci vd.'ne göre (2009) bilgisayar tutumları cinsiyete göre farklılık göstermemektedir. Fakat İnternet kullanım tutumları incelendiğinde erkeklerin İnternet kullanımına yönelik daha olumlu tutumları olduğu tespit edilmiştir. Deniz'e (2005) göre erkek öğretmenlerin bilgisayara ilgi tutumları bayan öğretmenlere göre daha yüksektir. Özcan ve Erten (2005) ve Çelik ve Bindak (2005) bilgisayara sahip olan öğretmenlerin bilgisayar kullanmaya yönelik tutumlarının daha olumlu olduğunu söylemiştir. Deniz'e göre (2005) genç öğretmenler yaşlı öğretmenlere göre bilgisayara daha ilgilidir ve daha düşük bilgisayar kaygısına sahiptirler. Akpınar (2003) a göre yükseköğrenimini metropoller ve sahil kentlerinde bitiren öğretmenlerin yükseköğrenimini Doğu, Güneydoğu ve iç yörelerde bitiren öğretmenlere göre bilgisayarı ders dışında öğretim amaçlı olarak daha sık kullandığı belirtilmektedir.

Öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının BT'yi kullanma yeterliklerinin araştırıldığı çalışmalar incelendiğinde genel olarak BT kullanımı açısından yetersiz oldukları dikkat çekmektedir. Alan-yazında genellikle öğretmenlerin kalabalık sınıflarda BT kullanımı

sorumluluklarını artırdığı, tarayıcı, projeksiyon, eğitsel yazılım kullanımı açısından eksikleri olduğu (Cüre ve Özdenler 2008), öğretim etkinliklerinde bilgisayarı yeteri kadar kullanmadığı (Akpınar 2003; Balcı 2002; Goktas *et al.* 2008b) ve yeni eğitim teknolojilerinin öğretimle bütünleştirilmesinde sorun yaşadıkları (Goktas *et al.* 2009a; Karal ve Berigel 2006) vurgulanmaktadır.

Yapılan çalışmalar BT'yle ilgili olumlu görüş ve tutuma sahip öğretmenlerin BT'nin öğretimsel kullanımıyla ilgili becerilerinin daha yüksek olduğunu göstermektedir. Cüre ve Özdenler (2008) olumlu BT tutumuna sahip öğretmenlerin BT uygulama başarılarının daha yüksek olduğunu söylemiştir. Ayrıca bilgisayar öz-yeterliği yüksek öğretmenlerin bilgisayara yönelik tutumları daha olumludur (Çelik ve Bindak 2005; Deniz 2005). Bununla beraber Akkoyunlu ve Kurbanoglu (2003) bilgi okuryazarlığı öz-yeterlik algısı ile bilgisayar öz-yeterlik algısı arasında ve bilgisayar deneyimi ile bilgisayar öz-yeterlik algısı arasında pozitif ilişkiler tespit etmiştir.

Geçen alan-yazında da bahsedildiği gibi öğretmenlerin BT algıları genelde yüksek olmakla beraber BT yeterlikleri eksik görülmektedir. Bunun sebebi olarak bazı öğretmenler tarafından yükseköğretimde BT ve öğretimsel kullanımıyla ilgili derslerin yetersiz olduğu belirtilmekte (Akpınar 2003) ve öğretmenlerin BT'nin öğretimsel kullanımıyla ilgili eğitimlerin verilmesi gerekliliğine vurgu yapılmaktadır (Balcı 2002; Odabaşı ve Kabakçı 2007; Karal ve Berigel 2006).

Özetle, içinde bulunduğumuz yüzyılda BT'nin hızlı gelişimi toplumun her sistemini olduğu gibi eğitim sistemini de etkilemiştir. Bu gelişmeler eğitim sistemlerinin yapısının yeniden sorgulanmasına ve yapılandırılmasına neden olmuştur. Başta üniversiteler olmak üzere eğitim kurumları bu teknolojilerin öğretimle bütünleştirilmesine yönelik çalışmalar yapmaktadırlar. Eğitim sistemlerinin bu teknolojilerle uyumlu olarak yapılandırılması ancak bu teknolojileri tanımakla mümkündür. Çeşitli şekillerde karşımıza çıkan bu teknolojiler gerek öğretmenlere gerek öğrencilere eğitim-öğretim süreçlerinde destek olarak eğitimin amaçlarına ulaşmasına yardımcı olmaktadır. Web destekli öğrenme, öğrenme ve öğretme ortamlarında İnternet'in faydalarını kullanan yenilikçi bir öğrenme yaklaşımıdır. Bu

yaklaşımı uygun web tabanlı BT'lerden biri de bloglardır. Bloglar, yazarların herhangi bir konu hakkında hızlı ve kolay şekilde yorumlarını, dosyalarını, bağlantılarını paylaşımlarına olanak tanıyan web siteleridir. Eğitimsel olarak düşünüldüğünde blogların iletişim, sosyal etkileşim, eleştirel düşünme ve motivasyon gibi birçok değişkene yönelik olumlu katkıları bilinmektedir. Bu gibi teknolojilerin öğretimle bütünleştirilmesi ancak öğretmenlerin bu teknolojilerle ilgili yeterlikleri kazanmasıyla mümkündür. Öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarında verilen eğitimin kalitesi öğretmenlerin bu yeterlikleri kazanmasını doğrudan etkilemektedir. Bu bağlamda, Chickering and Gamson (1987) yükseköğretimde kalite standartlarını belirleyen Yedi İlke'yi 50 yıllık araştırmalara dayalı olarak geliştirmiştir. Chickering and Ehrmann (1996) yeni teknolojilerin kullanımıyla Yedi İlke'nin yükseköğretimde başarıyla uygulanabileceğini söylemiştir. Teknolojinin öğretime entegrasyonunda yükseköğretim kurumlarının yanı sıra eğitim sistemlerinin diğer önemli bileşeni olan öğretmenlerin de rolleri önemlidir. Milli Eğitim Bakanlığı (2008) öğretmenlerde BT'yle ilgili bulunması gereken bazı yeterlikler tanımlamıştır. Öğretmenlerin bu yeterlikleri kazanması bu teknolojilerle ilgili olumlu deneyimler sonucu olumlu görüşlere sahip olmalarına bağlıdır. Yapılan çalışmalar öğretmenlerin BT ve öğretimsel kullanımıyla ilgili olumlu görüşlere sahip olduğunu fakat BT yeterliklerinin beklenen düzeyde olmadığını göstermektedir. Sonuç olarak BT'nin eğitim kurumlarına entegrasyonu öğretmenlerin eğitiminden; dolayısıyla bu teknolojilerin öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarına entegrasyonundan başlamaktadır.

3. MATERYAL ve YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışma nitel ve nicel veri toplama ve analiz yaklaşımlarının birlikte kullanıldığı bir durum çalışmasıdır. Durum çalışmalarında amaç bir ya da birkaç durumun derinlemesine araştırılarak aydınlatılmasıdır. Yani bir duruma ilişkin etkenler (ortam, bireyler, olaylar, süreçler vb) bütüncül bir yaklaşımla araştırılır ve ilgili durumu nasıl etkiledikleri ve ilgili durumdan nasıl etkilendikleri üzerine odaklanılır (Yıldırım ve Şimşek 2006). Bu çalışmanın durumunu Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi'nde bir dönem boyunca (2008-2009 Güz Dönemi) Bilgisayar I dersini alan İlköğretim Bölümü Sosyal Bilgiler Eğitimi I. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmacı veri toplama ve analiz süreçlerinde hem nitel hem de nicel yöntemlerden yararlanmıştır. Nicel veriler anketlerden, nitel veriler ise görüşmelerden ve anketlerdeki açık uçlu sorulardan elde edilmiştir.

3.2. Örneklem

Bu araştırmanın örneklemi (katılımcılarını), Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü, Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim gören ve 2008-2009 Güz Döneminde Bilgisayar I dersini alan 101 öğretmen adayı oluşturmuştur. Katılımcılardan 99'u veri toplama sürecini tamamlamıştır.

Katılımcıların demografik bilgileri Çizelge 3.1'de gösterilmiştir. Çizelge 3.1'de belirtildiği gibi katılımcıların %62,6'sı erkek, %37,4'ü ise bayandır. Katılımcıların, %23,2'sinin evinde bilgisayar, %17,2'sinin ise İnternet erişimi de bulunmaktadır. Bununla beraber katılımcıların %57,6'sı bu dersten önce bilgisayarı hiç kullanmamıştır, %31,3'ü 2-4 yıldır kullanmaktadır, %7,1'i ise 5-7 yıldır bilgisayar kullanmaktadır. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu %85,9 blog hakkında önceden hiçbir tecrübesi olmadığını ifade etmiştir.

Çizelge 3.1. Katılımcıların demografik bilgileri

	<i>F</i>	%		<i>f</i>	%
Cinsiyet			Ev Bilgisayarı		
Erkek	62	62,6	Var	23	23,2
Kız	37	37,4	Yok	76	76,8
Toplam	99	100,0	İnternete Bağlanma Sıklığı		
İnternet Erişimi			Her gün	11	11,1
Var	17	17,2	Birkaç Günde Bir	41	41,4
Yok	82	82,8	Haftada Bir	26	26,3
Geçmiş Bilgisayar Tecrübesi			Nadiren	20	20,2
Hiç tecrübem yok	57	57,6	Hiç	1	1,0
2-4 yıllık tecrübem var	31	31,3	Geçmiş Blog Tecrübesi		
5-7 yıllık tecrübem var	7	7,1	Blog nedir bilmiyordum	85	85,9
8-10 yıllık tecrübem var	2	2,0	Ne olduğunu biliyordum	8	8,1
10 yıldan fazla	1	1,0	Birkaç kez kullandım	5	5,1
			Kendi blogum vardı	1	1,0

3.3. Veri Toplama Araçları

Veri toplama araçlarından Göktaş (2009)'ın geliştirdiği “Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitiminde Weblog (Blog) Kullanımı: Öğrenci Anket Formu” kullanılmıştır. “Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitiminde Weblog (Blog) Kullanımı: Öğrenci Anket Formu” aşağıdaki bölümlerden oluşmaktadır: Demografik bilgiler (7 madde), bloglar ve Yedi İlke (27 madde, 5’li likert), BT yeterliklerini etkileyen faktörlerle ilgili öğretmen adaylarının algıları (11 madde, 5’li likert), öğretimsel bir web tasarımı aracı olarak blogların avantaj ve dezavantajları (11 madde, 5’li likert), açık uçlu sorular (3 adet) ve çoktan seçmeli sorular (4 adet). Anket 3 kişilik uzman grubu ve 1 Türkçe dil uzmanına incelenilerek onlardan gelen yorumlar doğrultusunda yeniden düzenlenmiştir. Daha sonra anketin pilot çalışması 34 kişilik öğretmen adayları ile yapılarak güvenirlik katsayısı 0,83 olarak hesaplanmıştır (Cronbach Alpha).

Ayrıca araştırma soruları ve Göktaş’ın (2009) geliştirdiği anket temel alınarak yarı yapılandırılmış görüşme rehberi araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Geliştirilen rehber 1 alan uzmanı ve 1 akran tarafından incelenmiştir. Onlardan gelen

geribildirimlere göre görüşme rehberi gözden geçirilerek yeniden yapılandırılmıştır. Daha sonra 3 öğretmen adayı ile pilot test yapılarak görüşme rehberindeki soruların işlerliği ve ek sorulara gerek olup olmadığı belirlenmiştir. Görüşme rehberi ise araştırma soruları çerçevesinde 4 ana konuya odaklanan 16 sorudan oluşmaktadır. Bunlar; (1) Bloglar ve Yedi İlke, (2) Bloglar ve BT yeterlikleri, (3) Bloglar ve BT algıları, (4) Blogların avantaj ve dezavantajları.

3.4. Araştırmacının Rolü

Bu çalışmada araştırmacı, blog destekli dersin asistanı olarak sürece katılımcı gözlemci rolüyle bizzat katılmıştır. Yıldırım ve Şimşek'e (2006) göre “veri kaynaklarına yakın olma, ilgili bireylerle konuşma, gözlemler yapma, araştırılan konuyu yakından tanıma ve anlama nitel araştırmada önemli yer tutar”. Günlük hayatla ilgili teorik ve pratik gerçeklerin oluşturulma amacının olduğu araştırmalarda araştırmacının katılımcı rolü faydalıdır.

3.5. Durum (Bilgisayar I Dersi)

Bilgisayar I ve Bilgisayar II dersleri Türkiye’de ilk ve ortaöğretime öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarında öğretmen adaylarına temel bilişim teknolojileri (BT) konusunda yeterlik kazandırmak için verilen ve öğretmen adaylarının öğretim programını tamamlamak için almak zorunda oldukları 3 kredilik bir derstir. Bu ders öğretmen adaylarının derslerinde BT’yi etkili kullanabilmeleri amacıyla tasarlanmıştır.

Bilgisayar I dersinin temel hedefleri, öğretmen adaylarına BT’nin temel kavramları ve BT’nin toplum ve eğitimdeki rolü hakkında bilgi sahibi olmaları konusunda yardımcı olmak, ayrıca temel bilgisayar uygulamaları (kelime işlemciler, hesap tabloları, sunum programları ve İnternet) konusunda yeterlik kazanmalarını sağlamaktır. Ders haftada dört saat olarak (2 saat kavramsal temeller için sınıfta 2 saat ise uygulama için bilgisayar laboratuvarında) ilk yılın ilk yarıyılında verilmektedir (Goktas *et al.* 2008a).

3.6. Süreç

Bu çalışmada, Yedi İlke, dersin tasarım, öğretim ve değerlendirmesinde pedagojik temellerin yerleştirilmesi için kullanılmıştır. Süreç içerisinde bu prensipler blog destekli derste öğrencilerin çalışmalarının nasıl kolaylaştırılacağını açıklamış ve bazı öğrenme ve öğretme aktiviteleri önermiştir. Bilgisayar I dersi dersin öğretim üyesi ve ders asistanı tarafından blog destekli olarak yürütülmüştür. Ders sürecinin her aşamasına blog uygulamaları entegre edilmiştir. Dönem boyunca gerçekleşen uygulamalar Çizelge 3.2’de ayrıntılı olarak açıklanmaktadır.

Çizelge 3.2. Blog destekli bilgisayar I dersi uygulamaların özeti

Haftalar	Uygulamalar
Hafta 1	- Blog nedir? Nasıl kullanılır? Ders asistanı tarafından sunum yapıldı - Dersin blog adresi tanıtıldı - İzlenice dağıtıldı ve dersin işleyişiyle ilgili bilgilendirme yapıldı - Çalışma grupları oluşturuldu (en az 3 en fazla 5)
Hafta 2	- İlköğretim sosyal bilgiler müfredatından seçilen konular gruplara rastgele dağıtıldı - Blog kullanımıyla ilgili bir rehber öğretmen adaylarına dağıtıldı (EK-2) - Örnek bir blog adresi alma uygulaması yapıldı
Hafta 3	- Bloglar ve öğretimsel amaçlı kullanımı konusunda tartışma yapıldı - Eğitimde bilgi teknolojileri kullanımının avantaj ve dezavantajları tartışıldı
Hafta 4	- Grup üyeleri dersin bloguna eğitimde BT kullanımının 10 avantaj ve 5 dezavantajını yazdı
Hafta 5	- Grupların açmış oldukları blog adresleri derste tanıtıldı
Hafta 6	- Gruplar ilköğretim sosyal bilgiler müfredatından seçmiş oldukları konuya göre bloglarına yazı, resim, video ve bağlantılar ekleyerek bloglarını zenginleştirdi
Hafta 7	- Her grubun blog adresine 5 sınıf içinden ve 5 sınıf dışından yorum yazılması sağlandı
Hafta 8	- Dersin asistanı öğretmen adaylarının bloglarına eleştirel yorumlar yazarak destek sağladı
Hafta 9	- Öğretmen adayları Word’de hazırlamış oldukları konularıyla ilgili dokümanı blogda paylaştı
Hafta 10	- Öğretmen adayları Powerpoint’te hazırlamış oldukları konularıyla ilgili sunum dosyasını blogda paylaştı
Hafta 11	- Gruplar bloglarını derste sundu - Bloglara not verildi

Bilgisayar I dersi için öğretim elemanları ve öğretmen adayları arasında bir iletişim ve paylaşım platformu olarak araştırmacı tarafından geliştirilmiş olan ders blogu Şekil 3.1’de görülmektedir.

Şekil 3.1. Bilgisayar I Dersi Blog Sayfası, (<http://atasosyal.wordpress.com/>,[Erişim Tarihi: 13.03.2010])

Bu blog sayfasıyla öğretmen adayları; (1) dersin izlencesine, ders materyallerine erişebilir, (2) ders görevlerinin zamana göre ana hatlarını elde edebilir, (3) blog ortamında tartışmalara katılabilir, (4) duyuruları takip edebilir, (5) öğretim elemanları ve öğretmen adaylarıyla iletişime geçebilir. Ayrıca dersin blog sayfasından öğretim elemanı; (1) öğretmen adaylarıyla iletişime geçebilir, (2) dersle ilgili duyuruları yayınlatabilir ve (3) ders materyallerini öğretmen adaylarının kullanımına sunabilir.

Bilgisayar I dersinde öğretmen adaylarından haftalık olarak blogla ilgili görevleri tamamlamaları istenmiştir. Örneğin, 5. haftada her grup hazırlamış olduğu blogunu derste tanıtmakla sorumlu tutulmuştur. Bu görevler dersin içeriğiyle de ilişkilendirilerek öğretmen adaylarına uygulama alanı sağlanmıştır. Ayrıca ders sürecindeki görevler ve etkinlikler belli oranda değerlendirmeye de katılarak öğretmen adaylarının güdülenmeleri sağlanmıştır. Öğretmen adayları en az 3 en fazla 5 kişiden oluşan gruplara ayrılarak toplam 26 grup meydana gelmiştir (12 grup I. öğretim, 14 grup II. öğretim). Bu gruplara ilköğretim sosyal bilgiler müfredatından seçilen konular dağıtılmış ve öğretmen adaylarının bloglarını bu konulara göre tasarımları istenmiştir. Öğretmen adaylarının hazırlamış oldukları bloglardan bir kısmı aşağıda gösterilmiştir.

Şekil 3.2’deki blogda (<http://www.diadsa210263.blogcu.com/>) öğretmen adayları ilköğretim sosyal bilgiler müfredatından “zaman içinde bilim” ünitesini temel alarak resimlerle, yazılarla, videolarla, bağlantılarla bilimsel gelişmelerin tarihçesini işlemişlerdir.

Şekil 3.2. Öğrenci bloglarına örnek: “zaman içinde bilim”

(<http://www.diadsa210263.blogcu.com/>, [Erişim Tarihi:13.03.2010])

Şekil 3.3'deki başka bir blog sayfasında (<http://www.hayrullaah.blogspot.com/>) öğretmen adayları ilköğretim sosyal bilgiler müfredatından “ülkemiz ve dünya” ünitesini çeşitli materyallerle zenginleştirerek paylaşımına sunmuştur.

Hayrullah,Mehmet,Emre,Mehmet,Adem Blog Sayfası

15 Kasım 2008 Cumartesi
Ülkemiz ve Dünya
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ KAZIM KARABEKİR EĞİTİM FAKÜLTESİ
SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI 1. SINIF
Öndördüncü grup bilgisayar ödevidir

KITALARIN BULUŞMA NOKTASI: TÜRKİYE

Türkiye, sahip olduğu özel konumu nedeniyle önemli bir ülkedir. Özel konumundan kaynaklanan özellikler şunlardır:

Sahip olduğumuz İstanbul ve Çanakkale Boğazları, Karadeniz'e kıyısı olan ülkeleri Akdeniz'e, oradan da Atlas ve Hint Okyanuslarına bağlar. Hristiyan Avrupa ülkeleri ile Müslüman Ortadoğu (İran, Irak, Kuveyt, Suudi Arabistan vs.) ülkeleri arasında denge sağlar.

Blog Sayfamı Beğendiniz mi?

EvFene değil	1 (6.25%)
Güzel	1 (6.25%)
Şahane	0 (0%)
Mükemmel	1 (6.25%)
Harikade!	0 (0%)

Şu ana kadar kullanılan oy sayısı: 3
Anket kapandı

İzleyiciler

 İzle
Google Friend Connect

İzleyiciler (1)

Zaten üye misiniz? [Oturum aç](#)

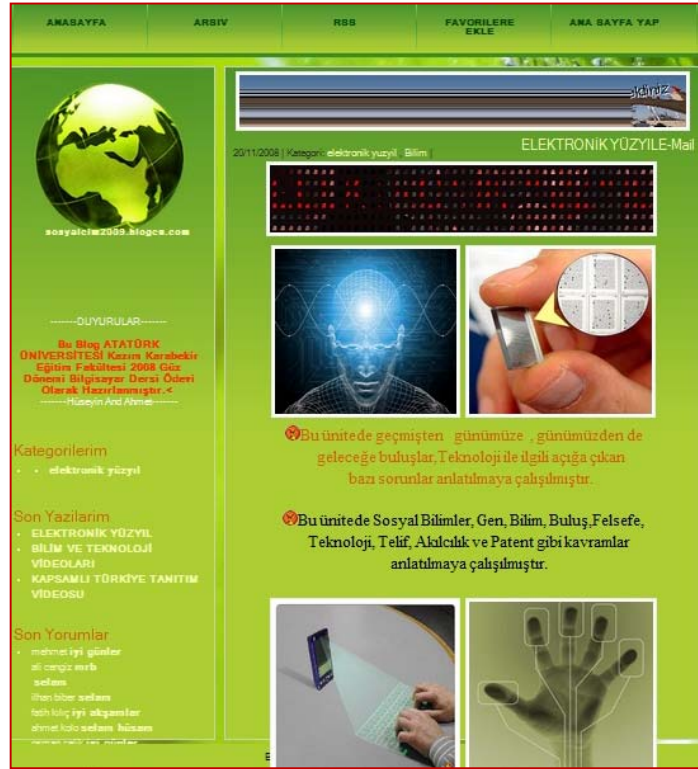
Blog Arşivi

- 2009 (2)
- ▼ 2008 (6)
 - Aralık (4)
 - ▼ Kasım (2)
 - Ülkemiz ve Dünya
 - Bloguma Hosgeldiniz

Şekil 3.3. Öğrenci bloglarına örnek: “ülkemiz ve dünya”

(<http://www.hayrullaah.blogspot.com/>, [Erişim Tarihi:13.03.2010])

Şekil 3.4'de gösterilen (<http://sosyalcim2009.blogcu.com/>) blog sayfasında ise yine ilköğretim sosyal bilgiler müfredatından “elektronik yüzyıl” ünitesi kapsamında buluşlar ve teknoloji ile ilgili bazı kavramlar çoklu ortam materyalleriyle desteklenerek yayınlanmıştır.

Şekil 3.4. Öğrenci bloglarına örnek: “elektronik yüzyıl”

(<http://sosyalcim2009.blogcu.com/>, [Erişim Tarihi:13.03.2010])

Katılımcılar ders içerisinde blog sayfalarını zenginleştirmek için kelime işlemci programları (Word), sunum programları (Powerpoint) gibi programlarda hazırladıkları dosyaları, konuyla ilgili faydalı bağlantıları (link), çevrimiçi materyalleri bloglarında paylaşmışlardır. Ayrıca öğretmen adayları birbirlerinin bloglarına yorumlar yazarak yapılan çalışmalar üzerinden tartışmalar yapmışlardır. Dersin öğretim elemanları da bu tartışmalara katılarak fikir alışverişine katkıda bulunmuştur.

3.7. Verilerin Toplanması ve Analizi

2008-2009 Güz yarıyılında blog destekli ders işleyen öğretmen adaylarına “Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitiminde Weblog (Blog) Kullanımı: Öğrenci Anket Formu” uygulanmıştır. Ayrıca öğretmen adaylarından zengin veri kaynağı olabilecek gönüllü 18 kişiyle de odak grup görüşmesi yapılmıştır. Nicel veriler SPSS 16.0 paket

programı kullanılarak betimsel olarak analiz edilmiştir. Anket maddelerinin ortalamaları, yüzdeleri, frekansları ve standart sapmaları hesaplanmıştır. Nitel veriler ise içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. Bu analiz, görüşme verilerinin transkript edilmesinden sonra başlamıştır. Transkript verileri kodlanarak araştırma sorularına göre sınıflandırılmıştır. Daha sonra nitel verideki temalara ulaşılmıştır. Ayrıca anketteki açık uçlu sorular da bu temalara göre organize edilmiştir. Son olarak veri temalara göre etiketlenmiş ve yapılandırılmış özetlerle görsel hale getirilmiştir (Yıldırım ve Şimşek 2006).

3.8. Geçerlik ve Güvenirlik

Bu çalışmanın geçerlik ve güvenirliliğinin sağlanması için aşağıdaki yaklaşımlar kullanılmıştır. Veri toplama araçlarının ve çalışmanın geçerlik-güvenirliliği ayrı ayrı ele alınarak Çizelge 3.3'te özetlenmiştir:

Çizelge 3.3. Geçerlik-güvenirlik çalışmaları

Yaklaşım	
Veri toplama araçlarının geçerlik-güvenirliliği	- “Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitiminde Weblog (Blog) Kullanımı: Öğrenci Anket Formu” daha önce benzer çalışmalarda kullanıldığından geçerlik ve güvenirlilik çalışmaları yapılmıştır (Göktaş 2009). - Cevapların güvenirliliği soruların farklı şekillerde sorulmasıyla sağlanmıştır. - Görüşme rehberi 1 alan uzmanı ve 1 akran tarafından incelenmiştir. - Görüşme rehberi Türkçe uzmanı tarafından kontrol edilerek dil hatalarından arındırılmıştır. - Anket ve görüşme rehberindeki maddeler araştırma sorularına cevap olacak şekilde yapılandırılmıştır.
Çalışmanın geçerlik-güvenirliliği	- Araştırmacı çalıştığı durumla etkileşim süresini uzatmıştır. - Çeşitlendirme (Triangulation) için farklı veri toplama ve analiz yöntemleri (nitel ve nicel) kullanılmıştır. - Toplanan veriler alan uzmanı ve akranlarla tartışılmıştır. - Araştırmanın varsayımları, sınırlılıkları, araştırmacının rolü, çalışmanın kapsamı belirtilmiştir. - Araştırma bulguları ilgili alan-yazınla karşılaştırılarak tartışılmıştır. - Araştırmada kullanılan yöntem açıkça tanımlanmıştır.

4. ARAŞTIRMA BULGULARI

Bu bölümde anketler yoluyla toplanan nicel veriler, odak grup görüşmesi ve anketlerdeki açık uçlu sorular yoluyla toplanan nitel veriler araştırma soruları çevresinde betimlenmiştir.

4.1. Blogların Yedi İlke'ye Uygun Bir Öğretimsel Araç Olarak Öğretmen Eğitiminde Kullanımı

4.1.1. Nicel veriler

“Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitiminde Weblog (Blog) Kullanımı: Öğrenci Anket Formu”nun bir bölümünde blogların Yedi İlke'ye uygun bir öğretimsel araç olarak öğretmen eğitiminde kullanımıyla ilgili öğretmen adaylarının görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır. Elde edilen bulgulara göre öğretmen adayları, blog destekli derslerle Yedi İlke'nin etkili şekilde uygulanabileceğini düşünmektedirler. Buna göre ilkelerle ilgili anket maddeleri sınıflandığında madde puanlarına göre ilkelerin sıralaması Çizelge 4.1'de gösterilmiştir:

Çizelge 4.1. Blogların Yedi İlke'ye uygun bir öğretimsel araç olarak öğretmen eğitiminde kullanımıyla ilgili öğretmen adaylarının görüşleri

İlke	$\bar{X}$	SS
Farklı Yetenekler ve Öğrenme Stilleri	4,38	0,55
Aktif Öğrenme	4,37	0,45
İşbirlikli Çalışma	4,29	0,51
Geribildirimler	4,23	0,59
Beklentiler	4,19	0,60
İletişim	4,17	0,53
Görev/İş Zamanı	4,03	0,69

Çizelge 4.2'ye göre Yedi İlke'den en yüksek puana sahip ilke olarak “farklı yetenekler ve öğrenme stilleri” puanlanmıştır. Öğretmen adaylarına göre bloglarla, farklı öğrenme yöntemleri kullanılarak, farklı türde çoklu ortam materyalleri sağlanarak; farklı yetenekler ve öğrenme stilleriyle uyumluluk sağlanmaktadır. İkinci sırada aktif öğrenme ilkesi gelmektedir. Bu ilkeye göre blog vasıtasıyla gerçek yaşam olaylarından yararlanılması ve projelerin bloglarda sunulmasıyla; öğrenenlerin aktif katılımlarının sağlandığı vurgulanmaktadır. Daha sonra ise sırasıyla işbirlikçi çalışma, geribildirimler, beklentiler, iletişim ve görev/iş zamanı ilkeleri gelmektedir.

Çizelge 4.2. Blogların Yedi İlke'ye uygun bir öğretimsel araç olarak öğretmen eğitiminde kullanımına yönelik öğretmen adaylarının görüşleri

İlkeler	Madde Numaraları	Algı	%						$\bar{X}$	SS
			Kesinlikle katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle katılmıyorum			
Farklı Yetenekler ve Öğrenme Stilleri	20	Bloglar, farklı öğrenme yöntemlerinin aktif olarak kullanılmasını sağlayarak, öğrenme ortamlarını zenginleştirir.	40,8	54,1	3,1	2,0	0,0	4,3	0,6	
	25	Bloglarda, konuyla ilgili farklı materyaller (resim, video, yazı vb.) kullanılabilir.	62,9	34,0	1,0	1,0	1,0	4,6	0,7	
	27	Bloglar, farklı öğrenme yöntemlerinin (okuyarak, duyarak, izleyerek, tartışarak vb.) etkin olarak kullanıldığı öğrenme ortamları oluşturmaya yardımcı olur.	40,2	47,4	9,3	1,0	2,1	4,2	0,8	
Aktif Öğrenme	6	Bloglara sınıf içinden ve dışından kişilerin ulaşımının olması, grup projelerinin daha dikkatli ve özenli hazırlanmasını sağlar.	58,2	36,7	5,1	0,0	0,0	4,5	0,6	
	10	Bloglar, öğrencileri araştırma yapmaya yönlendirir.	50,5	41,2	5,2	2,1	1,0	4,4	0,8	
	12	Bloglar, hazırlanan projelerin sunulmasına yardımcı olur.	57,1	38,8	3,1	1,0	0,0	4,5	0,6	
	13	Bloglar, gerçek yaşamdaki örnek olaylardan derslerde yararlanılmasına imkân sağlar.	31,6	42,9	21,4	4,1	0,0	4,0	0,8	
	16	Bloglarda sunulan projelere yapılan yorumlar, hazırlayanları bu konuda tekrar düşünmeye ve gözden geçirmeye yönlendirir.	56,7	38,1	5,2	0,0	0,0	4,5	0,6	
	17	Blog kullanımı öğrenme düzeyini yükseltir.	41,2	42,3	15,5	1,0	0,0	4,2	0,8	
İşbirlikli Çalışma	5	Bloglar, farklı zaman ve mekânlarda grup projeleri üzerinde çalışma imkânı sağlar.	49,5	42,3	7,2	0,0	1,0	4,4	0,7	
	7	Bloglar, etkin işbirlikçi ortamlar (grup çalışması gibi) oluşturmaya yardımcı olan araçlardır.	53,1	40,8	3,1	3,1	0,0	4,4	0,7	
	8	Bloglar, grup çalışması yoluyla zengin içerik ve aktiviteler hazırlanmasına yardımcı olur.	50,5	38,1	10,3	0,0	1,0	4,4	0,8	
	11	Bloglar, öğretim elamanı-öğrenci ve öğrenci-öğrenci arasında dersle ilgili etkin tartışma ortamları oluşmasına yardımcı olur.	28,9	42,3	24,7	4,1	0,0	4,0	0,8	

Çizelge 4.2. (devamı)

İlkeler	Madde Numaraları	Algı	%						$\bar{X}$	SS
			Kesinlikle katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle katılmıyorum			
Geribildirimler	1	Projelerin bloglarda sunulması, öğretim elemanlarından ve öğrencilerden gelen geri bildirim (dönüt) miktarını artırır.	50,0	34,7	15,3	0,0	0,0	4,4	0,7	
	18	Projelerin bloglarda sunulması, öğretim elemanlarından ve öğrencilerden daha kısa sürede geri bildirim (dönüt) alınmasını sağlar.	37,2	52,1	9,6	1,1	0,0	4,3	0,7	
	19	Bloglar, ders dışındaki kişilerden de konuyla ilgili faydalı geri bildirimler alınmasını sağlar.	39,2	47,4	9,3	4,1	0,0	4,2	0,8	
	21	Blog kullanımı, öğretim elemanı-öğrenci ve öğrenci-öğrenci arasında dersle ilgili daha etkin tartışma ortamları oluşturur.	35,7	43,9	15,3	4,1	1,0	4,1	0,9	
Beklentiler	15	Bloglar, aynı konudaki benzer bloglara linkler vererek beklentilere örnek oluştururlar.	35,7	43,9	15,3	4,1	1,0	4,1	0,9	
	24	Bloglar, derslerle ilgili yeni fikirlerin geliştirilmesine katkı sağlar.	37,1	51,5	7,2	3,1	1,0	4,2	0,8	
İletişim	2	Bloglar, dersle ilgili duyurular yapmakta kullanılır.	31,2	47,9	10,4	6,2	4,2	4,0	1,0	
	3	Bloglar, ders konularıyla ilgili çevrimiçi kaynaklardan yararlanmaya yardımcı olan araçlardır.	46,8	44,7	5,3	3,2	0,0	4,4	0,7	
	4	Bloglar, ders konularıyla ilgili uzman kişilerle iletişim kurulmasına yardımcı olur.	34	40,2	23,7	2,1	0,0	4,1	0,8	
	9	Bloglar, öğretim elemanı-öğrenci ve öğrenci-öğrenci arasındaki doküman, materyal ve bilgi paylaşımına yardımcı olur.	50,5	41,1	7,4	1,1	0,0	4,4	0,7	
	14	Bloglar, öğretim elemanı-öğrenci arasındaki iletişimi güçlendirir.	38,8	39,8	15,3	5,1	1,0	4,1	0,9	
Görev/iş Zamanı	22	Blog sayfalarında tarihlerin belirgin olması ve aktivitelerin genelde tarih sıralamasına göre yer alması, öğrencilerin zamanlama konusundaki duyarlılığını artırır.	26,5	51,0	19,4	3,1	0,0	4,0	0,8	
	23	Bloglar yoluyla proje geliştirmek ve onları sunmak öğrencilere zaman kazandırır.	36,1	39,2	18,6	6,2	0,0	4,1	0,9	
Kontrol	26	Blog kullanımı, öğrenme/öğretme ortamı çeşitliliğine bir katkı sağlamaz.	5,2	8,3	8,3	20,8	57,3	1,8	1,2	

4.1.2. NİTEL VERİLER

Öğretmen adaylarıyla yapılan odak grup görüşmesi ve anketteki açık uçlu sorulardan elde edilen veriler analiz edilmiştir. Daha sonra blogların Yedi İlke'ye uygun bir öğretimsel araç olarak öğretmen eğitiminde kullanımına ilişkin öğretmen adaylarının görüşleriyle ilgili temalar belirlenerek Çizelge 4.3'de sunulmuştur. Buna göre bir öğretimsel araç olarak bloglar birinci ilkeye göre öğrenci-öğretmen ve öğrenci-öğrenci iletişimine katkı sağlamaktadır. İkinci ilkeye göre fikir alışverişi ve bilgi paylaşımını destekleyerek işbirlikçi öğrenme ortamları oluşturmaktadır. Üçüncü ilkeye göre gerçek hayat durumları uygulamalarıyla üyelerinin aktif katılımını sağlamakta ve aktif öğrenmeyi desteklemektedir. Dördüncü ilkeye göre geribildirimler almak öğrenmeyi motive edici ve tamamlayıcı niteliktedir. Beşinci ilkeye göre görevlerin zamanlaması ve ödev teslimine imkân tanınmasıyla zaman tasarrufu sağlamaktadır. Altıncı ilkeye göre geniş kitlelere ulaşma ile öğrencilerin üst düzey beklentileri karşılanmaktadır. Yedinci ilkeye göre ise farklı duyulara hitap ederek farklı öğrenme stillerine sahip bireyleri dikkate almaktadır.

Çizelge 4.3. Blogların Yedi İlke'ye uygun bir öğretimsel araç olarak öğretmen eğitiminde kullanımına ilişkin öğretmen adaylarının görüşleri

İlkeler	Temalar	<i>f</i>
İletişim	-Öğretmen-öğrenci iletişimine katkı sağlar	3
	-Öğrenci-öğrenci iletişimine katkı sağlar	2
	-Grup iletişimine katkı sağlar	1
İşbirlikçi Öğrenme	-Grup üyelerinin fikir alışverişine katkı sağlar	3
	-Bilgi paylaşımını yaygınlaştırır	1
	-Grup üyelerinin farklı fikirlerine imkân tanır	1
	-Geniş kitleler içeriğe katkı sağlar	1
Aktif Öğrenme	-Yaparak-yaşayarak öğrenme sağlar	11
	-Eğlenerek öğrenme sağlar	4
	-Yorumlarla tartışma ortamı sağlar	3
	-Üyelerin aktif katılımını sağlar	2
	-Farklı kaynaklara bağlantılarla (link) derinlemesine öğrenme sağlar	1
Geri Bildirimler	-Geribildirimler (yorumlar) öğrenmeyi tamamlayıcıdır	2
	-Geribildirimler (yorumlar) motive edicidir	1
Görev/İş Zamanı	-Dersin izlencesi şeklinde kullanılabilir	6
	-Zamandan tasarruf sağlar	5
	-Ödevlerin çevrimiçi ve zamanında teslimini sağlar	2
Beklentiler	-Geniş kitlelere ulaşmamızı sağlar	1
Farklı Yetenekler	-Birden fazla duyuya ve öğrenme stillerine hitap eder	8

Aşağıda blogların Yedi İlke'ye uygun bir öğretimsel araç olarak öğretmen eğitiminde kullanımına ilişkin öğretmen adaylarının algılarını ifade eden doğrudan alıntılara yer verilmiştir:

4.1.2.a. İletişim:

Öğretmen adayları blogların öğretmen-öğrenci ve öğrenci-öğrenci iletişimini desteklediğini düşünmektedir. Blogların yorum özelliği ile öğrenciler öğretim

elemanından dönüt alabilmekte ve eksiklerini tamamlayabilmektedirler. Katılımcılardan biri blogların bu özelliğini şu şekilde ifade etmektedir:

“Acemi olduğumuz için hazırlamış olduğumuz blogda eksiğimiz çok fazlaydı biz eksiklerimizi göremiyorduk. Hocamız kontrol etti bize yorum olarak yazdı şu şu eksikleriniz var diye. O şekilde bize tavsiyelerde bulundu biz de ona bakarak düzelttik blogumuz daha iyi oldu.” [Ö₁E]

Öğretmen adayları meslek hayatlarında öğrencilerle iletişime geçmek için blogları kullanmakta da istekli görünmektedirler. Blogun öğrencilere ulaşmak için uygun bir araç olduğunu bir katılımcı şu şekilde ifade etmektedir.

“Bilindiği gibi teknoloji hızla geliyor her eve bir bilgisayar girmeye başladı. Ben ileride öğretmen olduğumda imkânı olan öğrencilerin kendilerine bir blog sayfası açmasını isterim. Sınıf dışı iletişimi oradan kurmak isterim. Bizim hitap edeceğimiz öğrenci, ilköğretim öğrencisi. Ders çalışırken aklına bir soru takılabilir. Ders dışında oradan soru sorabilir ben de o sorunun cevabını verebilirim kendi evimden.” [Ö₁E]

Bloglar öğretmen-öğrenci iletişimini güçlendirdiği gibi aynı zamanda öğrenci-öğrenci iletişimine de katkı sağlamaktadır. Bu iletişim sadece sınıf içi iletişimle sınırlı kalmayıp sınıf dışı hatta okul dışı iletişimleri de kapsamaktadır. Bu konuda bazı katılımcıların ifadeleri aşağıdaki gibidir.

“Ben bu şekilde ODTÜ’ den bir öğrenciyle iletişime geçtim.” [Ö₂E]

“İletişim kuramadığım bir arkadaşım ile daha iyi iletişim kurmaya başladım. Bir şeyler paylaştım.” [Ö₁K]

“Ben blog sayesinde üst sınıftan biriyle tanıştım.” [Ö₁K]

4.1.2.b. İşbirlikçi öğrenme:

Öğretmen adayları blogların işbirlikçi öğrenme yöntemlerini ve grup çalışmalarını desteklediğini düşünmektedirler. Blogların grup çalışmalarına ve paylaşıma katkılarını şu sözlerle ifade etmektedirler:

“Grup şeklinde blog yaptığımız zaman birbirimizin eksikliğini kapatıyoruz ve grup üyelerinin paylaşımıyla bilgiler çoğalıyor.” [Ö₄E]

Diğer katılımcı:

“Örneğin biz sosyal bilgiler alanında blog hazırlıyoruz, bir başkası Türk Dili Edebiyatı alanında falan. Bu şekilde blog kullanımının yaygınlaşmasıyla bilgi çoğalıyor İnternet ortamında.” [Ö₃E]

Bloglar daha kapsamlı işbirlikçi çalışmaları desteklemekte ve küresel işbirlikçi çalışmalar sağlamaktadır. Bir katılımcı bunu şu şekilde ifade etmektedir:

“Bloglarla tüm dünyaya açılıyor. Daha başka insanların da yorumlarını alıyoruz. Grup üyelerinin dışına çıkılıyor.” [Ö₂K]

Öğretmen adayları blogların, işbirlikçi öğrenme ortamlarında öğrenenlerin birbirlerinin eksiklerini gidererek tamamlayıcı nitelikte olduğunu şu şekilde ifade etmektedirler.

“Şimdi grup şeklinde blog yaptığımız zaman ister istemez benim eksikim vardır, onların eksikliği vardır; birbirimizin eksikliğini kapatırız. Onun bilgisi benden daha fazladır veya ben yanlış görmemişimdir, o görmüştür.” [Ö₂E]

“Grup içerisindeki arkadaşların bilgilerinin toplamı bloga bir hayli faydası olabilir. Bloga baktığımız zaman ben düşüncemi yazabilirim ama benim düşüncem yeterli olmayabilir. Diğer arkadaşlardan da yardım aldığımız zaman blog daha da zenginleşir.” [Ö₅E]

4.1.2.c. Aktif öğrenme:

Blogların öğrenme ortamlarına bir katkısı da öğrenenleri süreç içerisine aktif olarak katılımlarının sağlanmasıdır. Öğretmen adayları bloglarını tasarlayarak, bu sayfalara yorumlar yazarak öğrenmeye aktif olarak katılmaktadırlar. Blogun bu katkısını bir katılımcı şöyle anlatmaktadır:

“Bundan sonra da bu uygulamayı devam ettirmelisiniz bence. Çünkü ben blog adına gerçekten hiçbir şey bilmiyordum. Başkalarından bilgi almaya çalıştım ama kendim uğraşmadan kendim öğrenmeden hiçbir şey bulamadım açıkçası. Kendim öğrendim.” [Ö₃K]

Diğer katılımcı:

“Bloguma diğer insanlar yorumlar yazmıştı ve bu şekilde aralarında yorumlar üzerinden bir tartışma ortamı açılmıştı.” [Ö₄K]

Blogların öğrenciye uygulama yapma imkânı tanınması ve gerçek hayat problemleriyle yüz yüze getirmesi öğrenmeyi daha kalıcı kılmaktadır. Öğretmen adayları blogun aktif öğrenmeye ilişkin bu katkısını şu sözlerle ifade etmektedirler.

“Biz bu dersi uygulamalı yaptığımız için daha kalıcı oluyor. Unutmuyoruz.” [Ö₅K]

“Blogumuzu videolarla, resimlerle, eğitici oyunlarla zenginleştiriyoruz, bu şekilde öğrenme daha eğlenceli oluyor eziyet olmaktan çıkıyor.” [Ö₄K]

“Normalde okuyarak öğrendiğimiz şeyleri uygulayarak öğrenmek daha etkili oluyor. Unutmamızı engelliyor. Kuru kuruya bilgidense uygulamalı daha iyi oluyor.” [Ö₃K]

4.1.2.d. Geribildirimler:

Öğretmen adayları blogların yorum özelliği sayesinde diğerlerinden yorum alabilmekte bu şekilde eksiklerini tamamlayabilmektedirler. Bir katılımcıya göre:

“Yorumlar sayesinde blogdaki eksiklikleri görebiliyoruz. Örneğin bizim yazı fontunda ve renklerde sorun vardı. Bir arkadaşımız yorumlarla öneriler yapmıştı: Yazı fontunu değiştirin, başlığı değiştirin gibi. Biz sonra değiştirdik onu. Bizim için büyük bir kar oldu bu şekilde.” [Ö₆E]

Ayrıca diğer insanlardan geribildirimler almak öğretmen adaylarını heyecanlandıran bir özellik olarak karşımıza çıkmaktadır. Öğretmen adaylarının gelen yorumlarla motivasyon ve özgüvenleri artmaktadır. Bir katılımcıya göre:

“Hocamız blogumuza yorum yazmıştı. Baktım iki tane yorum var ben çok sevindim. Birileri en azından bizim var olduğumuzu kabul ediyor.” [Ö₇E]

Diğer katılımcı:

“Blogu hazırlarken başlangıçta tereddüt ettik yapabilecek miyiz, yapamayacak mıyız? Her yaptığımızda kendimize güvenimiz arttı. Ve gelen yorumlarla daha da geliştirdik kendimizi.”[Ö₈E]

4.1.2.e. Görev/İş zamanı:

Öğretmen adayları blogun dersteki etkinliklerin, ödevlerin zamana göre ana hatlarının, duyuruların, takip edileceği bir izlençe olarak kullanılabileceğini şu sözlerle ifade etmişlerdir:

“Açık söylemek gerekirse derslerden uzak kalıyoruz. Tatil giriyor araya. Öğretmenimiz gelmedi bir defasında. Aynı konuyu üç defa işledik. Konular

sıralanabilir orda, işlenenler ve işlenmeyenler. Buna benzer bir şey yapılabilir.”[Ö₁E]

“Örneğin hocalarımız derse gelmeyecek bundan da bizim haberimiz yok. Biz sınıf olarak elli kişi kalkıp fakülteye geliyoruz ve en az yirmi beş dakika bekliyoruz ve yirmi beş dakikadan sonra yurdumuza dönüyoruz. Blogu olsa ve blog üzerinden bildirse gelemeyeceği tarihi veya geleceği saati; ona göre hareket etsek daha faydalı olur.” [Ö₈E]

“Hocam mesela ders blogunun izlence bölümünde ödevlerin tarihleri orda yer alıyordu. Oradan bakabiliyorduk. Bu hafta hangi ödev var onu blogda görebiliyorduk.” [Ö₆E]

Ayrıca öğretmen adayları blog kullanımıyla zaman kazandıklarını ve ödevlerin çevrimiçi ve zamanında tesliminde blogların faydalı olabileceğini düşünmektedirler. Bunu teyit eden bazı katılımcı ifadeleri şu şekildedir:

“Eskiden İnternet yaygın olmadığı zamanlar, çok kitap karıştırılırdı; çok vaktimiz giderdi. Şu an İnternet üzerinden, bloglar üzerinden konumuzla ilgili çok sayıda çeşitli bilgilere ulaşıyoruz. Ve çok az zamanda.” [Ö₈E]

“Bloglar öğrencilerin ödevleri teslim etmelerinde başarıyla kullanılabilir. Öğrenci ödevin zamanı geldiğinde blogunda yayınlar, öğretmen de ödevi teslim alabilir. Ödevin yayınlanma tarihi bölümünden de zamanında teslim edip etmediğini anlayabilir.” [Ö₄E]

4.1.2.f. Beklentiler:

Bloglara eklenebilen bağlantılar öğretmen adaylarının derinlemesine öğrenmelerini sağlamakta ve blog ile geniş insan kitlelerine ulaşmak onların üst düzey beklentilerine cevap vermektedir. Bu bağlamda bazı katılımcı ifadeleri şu şekildedir:

“Konumuzla ilgili linkleri ekleyerek derinlemesine öğrenmeler sağlayabiliriz.”

[Ö₉E]

“Sitemizin çok kişi tarafından ziyaret edilmesi ve diğer insanlardan yorumlar almak benim için heyecan vericiydi.” [Ö₃K]

4.1.2.g. Farklı yetenekler ve öğrenme stilleri:

Bloglar farklı türde çoklu ortam seçeneklerini işe koşmasıyla öğretmen adaylarının farklı duyularına hitap etmekte ve öğrenmelerin daha kalıcı olmasını sağlamaktadır. Çeşitli öğrenme stillerine sahip öğrencilerin de öğrenmelerini desteklemektedir. Öğretmen adayları bu gerçeği şu sözlerle ifade etmektedirler:

“Ders anlatırken farklı duyulara hitap etmek çok önemlidir. Ne kadar çok duyuya hitap edersek öğrenme o kadar kalıcı oluyor. Bloglarla da bunu sağlayabiliyoruz.” [Ö₈E]

“Blogda anlattığımız konuyu resimlerle, videolarla, eğitici oyunlarla zenginleştirerek öğrenmeyi daha eğlenceli hale getiriyoruz.” [Ö₉E]

“Klasik öğretimde sadece sayfalar var, yazılar var, sıkılıyor insan belli bir zaman sonra ama blogda resim ekliyoruz, video ekliyoruz, değişik karikatürler ekliyoruz. Ve öğrenme eğlenceli bir hale geliyor, eziyet olmaktan çıkıyor.” [Ö₄K]

Öğretmen adayları blogların öğrenme süreçlerine çeşitlilik katarak öğrencilerin dikkatini daha uzun süre canlı tutmasını şu sözlerle ifade etmektedirler:

“Bizim derslerimiz sözel ağırlıklı olduğu için sürekli bir şeyler okumak sıkıyor belli bir süre sonra. Ama görsel olduğu zaman öğrencinin dikkatini daha uzun süre canlı tutabiliriz.” [Ö₁K]

4.2. Blogların Öğretmen Adaylarının BT Konusunda Bilgi ve Beceriler Kazanmasına Yönelik Katkısı

4.2.1. Nicel veriler

Blogların derste kullanımının öğretmen adaylarının BT yeterliklerine etkileriyle ilgili öğretmen adaylarının görüşlerine yönelik likert tipi anket sonuçları Çizelge 4.4’de betimlenmiştir. Buna göre öğretmen adaylarının büyük çoğunluğu blogların BT yeterliklerini artırdığına inanmaktadırlar ($\bar{x} = 4,17$).

Çizelge 4.4. Blogların BT yeterliklerine etkisine ilişkin öğretmen adaylarının görüşleri

Madde	Algılar	%					$\bar{X}$	SS
		Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle katılmıyorum		
1	Bloglar yardımıyla teknoloji destekli öğretim yapabilirim.	44,2	45	5,3	4,2	1,1	4,27	0,8
2	Blogların teknoloji konusundaki bilgi ve becerilerimin gelişmesine katkısının olduğunu <i>düşünüyorum.</i>	40,2	49	9,3	2,1	0,0	4,27	0,7
3	Blogların bana, teknolojiyi mesleğimde nasıl kullanacağım konusunda bilgi ve beceri kazandırdığını düşünüyorum.	37,1	49	11	2,1	1,0	4,19	0,8
4	Blogları tanıdıktan sonra Bilgisayar dersindeki başarımların arttığına inanıyorum.	35,1	35	21	7,4	1,1	3,96	1,0
5	Blogların teknoloji konusundaki bilgi ve becerilerimin gelişmesine katkısının olduğunu <i>düşünmüyorum. (negatif soru)</i>	3,1	5,2	7,3	29	55,2	1,72	1,0
Ortalama (olumlu sorular)							4,17	

4.2.2. Nitel veriler

Öğretmen adaylarıyla yapılan odak grup görüşmesinden elde edilen sonuçlara göre öğretmen adayları blog uygulamasının BT yeterliklerini geliştirdiğini düşünmektedirler.

Blogları gerçek hayat problemlerine uygulamakla bilişim alanında yeterlik kazanmaktadırlar. Öğretmen adayları blogları kullanmakla özgüven kazandıklarını ve bu şekilde bilgisayarı öğrendiklerini şu sözlerle ifade etmişlerdir:

“Blog yaptığım zaman bilgisayarla ilgili pek bir şey bilmiyordum ama blog yapa yapa bilgisayara karşı olan korkuyu attım ve kendime güvenim geldi ve bu şekilde blog yaparak bilgisayarı öğrendim.”[Ö₄K]

Blog uygulaması yapan öğretmen adayları blog yapmak için gerekli bazı BT yeterliklerini de blog hazırlarken kazandıklarını söylemişlerdir. Blogların bu katkısı bazı katılımcılar tarafından şu şekilde ifade edilmektedir:

“Mesela bir video attığımızda videonun linkinin nasıl indirildiğini öğrendik. Bunun dışında işte siteye resim yüklemeyi öğrendik. Blog tasarlarken kopyala yapıştır gibi basit olan daha önce yapmadığımız şeyleri yapmayı öğrendik.” [Ö₄E]

“Bence uygulamanız çok güzel hocam. Bloga bir slayt ya da Word’de yazılmış yazı eklemek istiyorsak onları da bilmemiz gerekiyor. Bu şekilde onları da öğreniyoruz.” [Ö₁E]

“Ben İnternet’e girdiğim zaman İnternet’ten sadece müzik indirmesini biliyordum. Buraya geldiğimde görüntü, resim falan indirmesini öğrendik. BT becerilerim daha da gelişti yazıları falan kopyalamayı öğrendim.” [Ö₅K]

4.3. Blogların Öğretmen Adaylarının BT Konusundaki Algılarının Değişmesine Etkisi

4.3.1. Nicel veriler

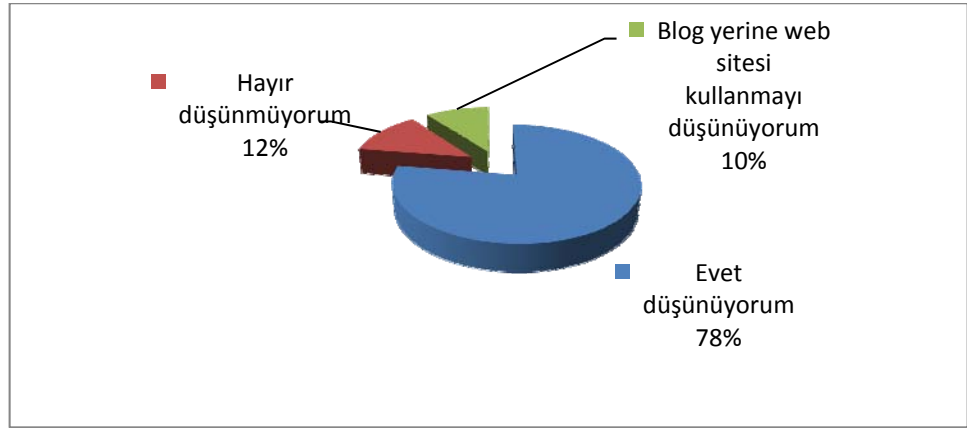
Blogların öğretmen adaylarının BT'ye yönelik görüşlerine etkisiyle ilgili anket sonuçları Çizelge 4.5'de verilmiştir. Buna göre bloglar öğretmen adaylarının BT'ye yönelik görüşlerini olumlu yönde etkilemektedir ($\bar{x} = 4,162$).

Çizelge 4.5. Blogların öğretmen adaylarının teknoloji konusundaki görüşlerinin değişmesine etkisi

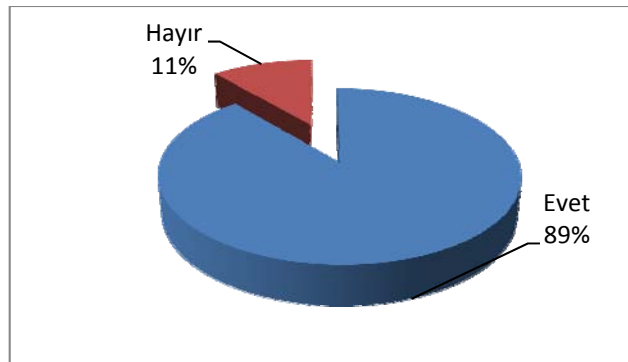
Madde	Algılar	%					$\bar{x}$	SS
		Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle katılmıyorum		
1	Blog kullanmamın ve hazırlamamın teknolojiye karşı tutumumu (bakışımı) olumlu yönde değiştirdiğini düşünüyorum.	46,4	41	9,3	3,1	0,0	4,31	0,8
2	Blogların öğretmenlik niteliğimin teknoloji boyutunu zenginleştireceğini düşünüyorum.	49,5	37	9,3	2,1	2,1	4,3	0,9
3	Blog kullanmamın ve hazırlamamın teknolojiyi daha iyi öğrenmem konusunda motivasyonumu artırdığına inanıyorum.	39,2	41	17	2,1	1,0	4,15	0,9
4	Blogumu yayınladıktan sonra teknolojiyle ilgili bir şeyler üretebildiğimi düşündüm.	37,1	43	14	5,2	0,0	4,12	0,8
5	Blogları tanıdıktan sonra teknolojiyi ilerideki derslerimde kullanmaya karar verdim.	29,8	42	22	4,3	2,1	3,93	0,9
6	Blog kullanmamın ve hazırlamamın teknolojiye karşı tutumumu (bakışımı) olumsuz yönde değiştirdiğini düşünüyorum. (negatif soru)	3,1	4,1	7,2	39	46,4	1,78	1,0
Ortalama (Olumlu sorular)							4,16	

Blog destekli dersten sonra öğretmen adayları bir BT aracı olarak bloglarla ilgili olumlu algılar kazanmışlardır. Şekil 4.1'e göre öğretmen adaylarının %78'i gelecekteki

yaşamında blogları derslerinde kullanmayı düşünmektedir. Ayrıca Şekil 4.2’de de görüldüğü gibi öğretmen adaylarının %89’u, blogların eğitim fakültesindeki derslerde kullanılması gerektiğini düşünmektedir.

Şekil 4.1. Gelecekteki yaşamınızda blog oluşturup bunu derslerinizde kullanmayı düşünüyor musunuz?

Şekil 4.2. Blogların eğitim fakültesindeki derslerde kullanılması gerektiğini düşünüyor musunuz?

4.3.2. Nitel veriler

Öğretmen adaylarıyla yapılan odak grup görüşmesinden elde edilen sonuçlara göre, blog destekli derslerin öğretmen adaylarının teknolojiye yönelik görüşlerine olumlu etkileri vardır. Görüşmelerden elde edilen nitel verilere göre öğretmen adayları

blogların derslerinde kullanımıyla temel olarak (1) motivasyonlarının arttığını, (2) teknoloji çağına uyum sağladıklarını ve (3) bilgisayar korkusunu yendiklerini ifade etmişlerdir. Çizelge 4.6’da öğretmen adaylarından blogların eğitim fakültesindeki derslerde kullanılması gerektiğini düşünenler (Şekil 4.2) gerekçe olarak aşağıdaki ifadeleri belirtmişlerdir.

Çizelge 4.6. Blogların eğitim fakültesindeki derslere sağlayacağı muhtemel katkılar

Gerekçeler	f
Öğrenme düzeyi artar	15
Teknoloji çağına ayak uydurmuş oluruz	10
Bilgi paylaşımı sağlar	10
Öğrenme kaynakları sağlar	4
Farklı duylara hitap eder	4
BT yeterliği kazandırır	4
Bilgiye erişim sağlar	4
İletişime katkısı vardır	3
Aktif öğrenme tekniklerine uygundur	2
Aktif katılım sağlar	2
Zaman tasarrufu sağlar	1
Öğrenme kaynakları deposudur	1
Motivasyon artırır	1
Kullanım kolaylığı vardır	1
Eğlenerek öğretir	1
Bilgi depolama alanı sağlar	1

Öğretmen adaylarının blog uygulamasıyla özgüven kazandıkları ve BT konusunda motivasyonlarının arttığını bir katılımcı şu sözlerle ifade etmektedir:

“Bilgisayarda bir şeyler yaptıkça cesaretleniyor insan. Blog hazırladığında site de yapabilirim diyor insan. Başka şeyler de yapabilirim diyor. Önyargıyı yıkıyorsun yani.” [Ö₉E]

“Blogu hazırlarken başlangıçta tereddüt ettik yapabilecek miyiz yapamayacak mıyız? Yaptıkça kendimize olan güvenimiz arttı. Ve gelen yorumlarla daha da geliştirdik kendimizi.” [Ö₈E]

Blog uygulaması öğretmen adaylarının teknoloji konusundaki farkındalıklarını artırmakla öğretmen adaylarının bilgi ve teknoloji çağına ayak uydurmalarını teşvik etmektedir. Katılımcılar bu durumu şu sözlerle dile getirmektedirler.

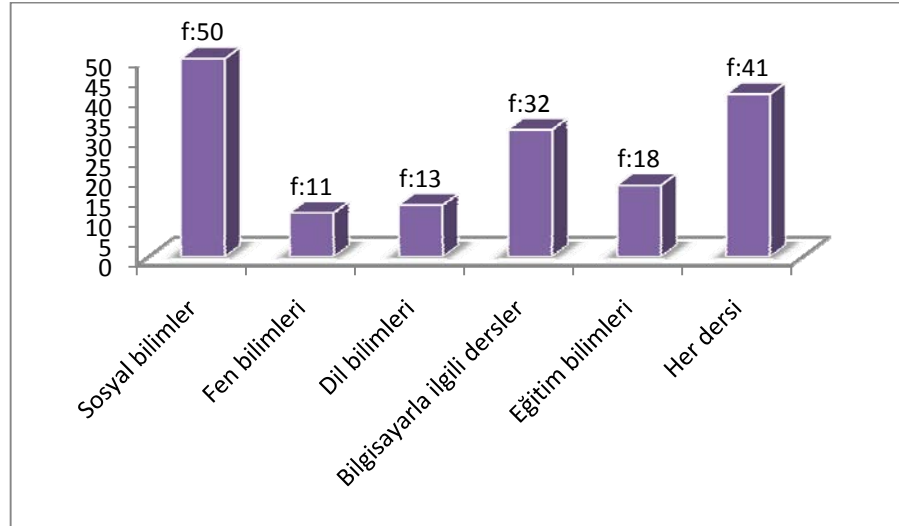
“Bizim öğretmen olacağımız devir beş altı sene sonradır. O devrin çocukları teknolojiyle iç içeler ki, teknoloji hızla geliyor. Belki de bütün derslerde çocukların önünde bilgisayar olur diye düşünüyorum. O devre ayak uydurmak için şimdiden kendimizi geliştirmemiz gerektiğini düşünüyorum. Blog ise bütün öğrencilere ulaşmak için faydalı olabilecek bir araç.”[Ö₁₀E]

4.4. Öğretimsel Bir Web Tasarım Aracı Olarak Blogların Teknik Özellikleri ile İlgili Avantaj ve Dezavantajları

4.4.1. Nicel veriler

Öğretimsel bir web tasarım aracı olarak blogların, teknik olarak avantajlarıyla ilgili öğretmen adaylarına uygulanan anket sonuçları Çizelge 4.7’de verilmiştir. Buna göre blogların en önemli avantajları olarak zengin tasarım şablonları, maliyet, kullanım kolaylığı gelmektedir.

Şekil 4.3’de görüldüğü gibi öğretmen adaylarına uygulanan anketin birden fazla seçenek işaretlenebilen maddesine göre; öğretmen adayları, blogların öncelikle sosyal bilimlerle ilgili dersleri (%51) daha sonra her dersi (%41) ve bilgisayarla ilgili dersleri (%32) verimli hale getirebileceğini düşünmektedirler.

Şekil 4.3. Blog kullanımı hangi tür dersleri verimli hale getirebilir?

4.4.2. Nitel veriler

Öğretmen adaylarıyla yapılan görüşmelerden elde edilen veriler sonucunda blogların avantajlarına yönelik bazı temalara ulaşılmıştır. Çizelge 4.9’da görüldüğü gibi güncellik, çevrimiçi kaynaklara erişim, kullanım kolaylığı, tüm yazıların ana sayfada olması ve sınırsız insanlara erişim blogların avantajlarından bazıları olarak görülmüştür.

Çizelge 4.9. Blogların avantajlarına ilişkin öğretmen adaylarının görüşleri

Avantaj	f
Güncellik	2
Çevrimiçi kaynaklar	2
Kullanım kolaylığı	1
Tüm yazılar ana sayfada	1
Sınırsız insanlara erişim	1

Öğretmen adayları blogların kurulması ve tasarlanması kolay ve güncel bilgilere erişmek için kullanılabilecek bir araç olduğunu şu sözlerle dile getirmişlerdir:

“Bloglarla site kurmak ve tasarlamak gerçekten kolay bir işlem.” [Ö₈E]

“Bloglar kısa sürede kolay bir şekilde güncel bilgilere ulaşmamızı sağlar.”
[Ö₂K]

Eklenen yazılara tek bir sayfadan erişebilmek de bir avantaj olarak görülmüştür. Bir katılımcı:

“Eklediğimiz bütün yazıların ana sayfada görünmesi güzel.” [Ö₃E]

Bloglarla çevrimiçi kaynaklara erişmek ve bu kaynakları sınırsız insanlarla paylaşabilmek de öğretmen adaylarına göre blogların bir avantajıdır.

“Eskiden İnternet yaygın olmadığı zamanlar çok kitap karıştırılırdı ve çok vaktimiz giderdi. Şu an bloglar üzerinden konumuzla ilgili bir sürü çeşitli bilgilere ulaşıyoruz.” [Ö₁E]

“Yaymak istediğiniz konuyu sınırsız insanlarla blog aracılığıyla paylaşabiliyorsunuz.” [Ö₃K]

Öğretmen adaylarıyla yapılan görüşmeler sonucunda blogların dezavantajlarına yönelik bazı temalara ulaşılmıştır. Çizelge 4.10’da görüldüğü gibi asosyalleşme, aşırı macilik, İnternet’te kaybolma, veri alanı sınırlılığı, kronolojik sıra ve sınırlı tasarım seçenekleri blogların dezavantajlarından olarak görülmüştür.

Çizelge 4.10. Blogların dezavantajlarına ilişkin öğretmen adaylarının görüşleri

Dezavantaj	f
Bireyleri asosyalleştirmesi	2
Aşırmacılık (plagiarism)	2
İnternette kaybolma	2
Veri alanı sınırlılığı	2
Kronolojik sıra	1
Sınırlı tasarım seçenekleri	1
Blog sunucuların yardımlarının yetersizliği	1
Öğrenmek için zaman harcanması	1
Tasarımda yaşanan sorunlar	1

Öğretmen adayları bloglardan öğrenme amaçlı yararlanmanın insanların asosyalleşmesine neden olabileceğini şu sözlerle ifade etmektedirler:

“Sürekli İnternet’ten yararlanırsak, diğer insanlarla iletişimimiz bozulabilir ve asosyalleşebiliriz.”[Ö₆E]

Blogların dezavantajlarından biri de bloglarda kaynak göstermeden yapılan yayınların telif haklarına aykırı olabileceğidir. Bunu bir katılımcı şöyle dile getirmektedir:

“İnternet’te başkalarına ait kaynakları referans göstermeden kullanmak telif haklarına aykırı ve emeğe saygısızlık olabilir.”[Ö₅E]

Blog uygulamasından önce bilgisayarla ilgili tecrübesi olmayan öğretmen adayları ilk deneyimlerinde zorlandıklarını şu sözlerle dile getirmişlerdir:

“Blog yapıldıktan sonra iyi de yapılanı kadar geçen süre de fazla. İstediğimiz resmi hemen bulamıyoruz istediğimiz yazıyı hemen bulamıyoruz. Çok fazla kaynak olduğu için karışıyor ve bence fazlaca bir zaman kaybına sebep oluyor.”
[Ö₄K]

“Bu konuda yeteri kadar bilgisi olmayanların çokça zaman kaybedeceğini düşünüyorum.” [Ö₂K]

Bunların dışında veri alanı sınırlılığı, tasarımsal zorluklar ve blog servislerinin yardımlarının yetersizliği de katılımcılara göre dezavantaj olarak görülmüştür. Bu doğrultuda bazı katılımcı ifadeleri şu şekildedir:

“Bazı blog adreslerine yeterince resim, video, yazı..vs eklenemiyor. Veri alanı sınırlılığı var.” [Ö₂E]

“İlk eklenen yazının en alta gitmesi bence bir dezavantajdır.” [Ö₉E]

“Bazı şablonlar dar oluyor mesela yanlar boş oluyor.” [Ö₃K]

“Blog hizmeti sağlayan siteler blog kullanımı hakkında ayrıntılı bilgi vermiyor.” [Ö₇E]

“Oluşturulan bir blogun şablonunu değiştirmek istediğimizde bütün bilgiler alt üst oluyor. Yüklediğimiz video resimler siliniyor.” [Ö₄E]

5. TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu bölümde araştırma bulgularından elde edilen sonuçlar betimlenmiş; ilgili alan yazın çalışmalarıyla da ilişkilendirilerek tartışılmıştır. Ayrıca araştırma sonuçlarına dayalı kuramsal ve uygulamalı önerilere yer verilmiştir.

5.1 Blogların Yedi İlke'ye Uygun Bir Öğretimsel Araç Olarak Öğretmen Eğitiminde Kullanımı

Blog destekli ders sonunda blogların karma öğrenme ortamlarında Yedi İlke ile uyumlu bir öğretimsel araç olarak kullanımına ilişkin öğretmen adaylarının olumlu görüşleri tespit edilmiştir. Buna göre bloglar, birinci ilkeye göre öğretmen-öğrenci ve öğrenci-öğrenci iletişimine katkı sağlamaktadır. İkinci ilkeye göre fikir alışverişi ve bilgi paylaşımına katkı sağlayarak grup çalışmasını desteklemektedir. Üçüncü ilkeye göre yaparak-yaşayarak öğrenmeyi desteklediğinden üyelerin aktif katılımını sağlamaktadır. Dördüncü ilkeye göre geribildirimler öğrenmeyi tamamlamakta ve motivasyon artışı sağlamaktadır. Beşinci ilkeye göre dersle ilgili duyuruların ve ödevlerin yayınlanmasıyla öğrenenler önceden bilgilendirilmektedir. Altıncı ilkeye göre öğrenenlere geniş okur kitleleri sağlayarak ve derinlemesine öğrenmeler sunarak üst düzey beklentilere cevap vermektedir. Yedinci ilkeye göre farklı duyulara hitap ederek ve farklı öğrenme stillerine cevap vermektedir.

Blog destekli dersin sonunda öğretmen adayları bir öğretimsel araç olarak blogla ilgili olumlu görüş kazanmışlardır. Karma öğretim ortamlarında blogların kullanıldığı çalışmalar, benzer şekilde öğrencilerin blogların öğretimsel kullanımıyla ilgili olumlu görüşlere sahip olduklarını göstermektedir (Armstrong *et al.* 2004; Avcı 2009; Göktaş 2009; Şahin 2007; Wang and Fang 2005; Williams and Jacobs 2004; Xie and Sharma 2004). Williams and Jacobs (2004)'un çalışmasında öğrenciler, blogların öğrenme-öğretme sürecinde önemli bir etkisinin olduğunu ifade etmişlerdir. Wang and Fang (2005) da blogların öğrencilerin öğrenmeye yönelik güvenlerini artırdığını bulmuştur. Bununla beraber Xie and Sharma (2004) bazı öğrencilerin bloglarla ilgili olumsuz

görüşlerinin olduğunu tespit etmiş ve bu olumsuz görüşlerin, daha önceden blog deneyimi olmayan öğrencilerin, blogların doğru kullanımı konusundaki tereddütlerinden kaynaklandığını belirtmiştir. Çalışmanın sonuçlarına göre, blogların öğretim amaçlı kullanımıyla ilgili öğretmen adaylarının büyük çoğunluğu, olumlu görüşlere sahiptir.

Öğretmen adayları bloglar vasıtasıyla öğretim elemanı ile iletişime geçerek çevrimiçi yardımlar almışlardır. Ayrıca öğretmen adayları kendi arkadaşlarıyla da iletişimlerini güçlendirmişlerdir. Alan-yazındaki farklı çalışmalar da bloglar vasıtasıyla öğrencilerin bir araya gelerek rahat bir ortamda sosyal etkileşim kurabileceğini göstermektedir (Çuhadar 2008; Farmer and Barlett-Bragg 2005; Perschbach 2006; Wang and Fang 2005; Williams and Jacobs 2004). Öğretmen-öğrenci iletişimi açısından ise Hernandez and Ramos (2004) blogları öğretmenlerin öğrencilerini tanımasında önemli araçlar olarak görmüştür. Clyde da (2005) blogların, öğretimsel etkinliklerle ilgili olarak okul birimlerinde ebeveynlere bilgi sağlama aracı olarak kullanılabileceğini söylemiştir. Bu çalışmada, öğrenciler farklı sınıflardaki öğrencilerle iletişime geçmiş; hatta farklı üniversitelerden öğrencilerle iletişim kurma imkânı bulmuşlardır. Efimova (2004) da benzer şekilde blogların öğrencilere benzer ilgilere sahip insanlara ulaşmalarına, yeni arkadaşlar edinmelerine ve topluluk oluşturmalarına imkân tanıdığını belirtmiştir. Buna göre, öğretimsel bir araç olarak bloglar, öğretim elemanı-öğrenci ve öğrenci-öğrenci iletişimini kolaylaştıran araçlardır.

Blog uygulamalarının grup çalışmaları şeklinde yapılandırılmasıyla öğretmen adayları işbirlikçi çalışmalar yapmışlardır. Bu işbirlikçi çalışmalarla öğretmen adayları birbirlerinin eksiklerini tamamlamışlardır. Alan-yazında blogların öğrencileri, öğretmenleri, ebeveynleri içine alan geniş işbirlikçi öğrenme ortamlarını destekleyen özelliğiyle ilgili kanıtlar vardır (Clyde 2005; Holzberg 2003; Poling 2005; Ray 2006). Buna ek olarak bu çalışmada işbirlikçi çalışmalar sadece grup üyeleriyle sınırlı kalmamış farklı konumda üniversitelerden ve öğrencilerden de yorum alınmıştır. Bu da öğrencileri önemli ölçüde heyecandırmıştır. Netice olarak bloglar, işbirlikçi öğrenme ortamlarını destekleyen öğretimsel araçlar olarak grup çalışmalarına katkı sağlamaktadır.

Öğretmen adayları gerek kendi bloglarını tasarlayarak; gerekse arkadaşlarının bloglarına yorumlar yazarak sürece aktif olarak katılmışlardır. Derste BT ile ilgili öğrendiklerini bloglarda uygulama şansı bulan katılımcılar, hem süreçte aktif olarak yer almışlar hem de uygulamadan tatmin olmuşlardır. Bu durum onların bloglarla ilgili olumlu görüşler kazanmalarına neden olmuştur. Downes'e (2004) göre de öğrenciler, bloglarla öğrenme sürecinin aktif katılımcıları olmaktadır. Ayrıca alan-yazındaki bazı çalışmalar blogların bir yazma süreci olarak öğrencinin düşünme, yazma ve ifade etme becerilerini geliştirdiğini ve bağımsız öğrenme seviyelerini artırdığını göstermektedir (Armstrong *et al.* 2004; Hernandez and Ramos 2004; Richardson 2006; Şahin 2007). Gerek alan yazındaki çalışmalar gerekse bu çalışma, öğretimsel bir araç olarak bloglarla, öğrenenlerin aktif katılımları sağlanarak daha anlamlı öğrenmeler gerçekleştirildiğini göstermektedir.

Bloglardaki yorumlar vasıtasıyla diğer insanlardan geribildirimler almak öğretmen adaylarının motivasyonlarını ve özgüvenlerini yükseltmiş ve hatalarını görmelerini sağlamıştır. Alan-yazındaki çalışmalara göre, bloglardaki yorumlar ile öğrenenlerin eleştirel düşünme ve yansıtma yetenekleri gelişmekte ve bilgi düşünsel süreçlerle yapılandırılmaktadır (Efimova 2004; Ellison and Wu 2008; Hernandez and Ramos 2004; Huann *et al.* 2005; Perschbach 2006; Shoffner 2006). Sonuç olarak bloglar, öğrenenlerin öğrenme-öğretme süreçlerinde geribildirimler almalarını ve vermelerini sağlayarak öğrenmeyi tamamlanmaktadır.

Öğretmen adayları her türlü ders etkinlikleriyle ilgili önceden bilgilendirilmeyi beklemekte ve bu yolla daha iyi motive olmaktadır. Blog ortamında ders ile ilgili materyalleri, duyuruları, ödevleri takip etmek öğrencilerin derse hazırlıklı gelmelerine ve dersle ilgili olumlu tutum geliştirmelerine sebep olmaktadır. Bu bağlamda Mora (2006) öğretim elemanına göre blogları, bir paylaşım aracı, ders duyurularının, ders notlarının ve dersle ilgili bağlantıların yayınlandığı bir web sayfası ve öğrenci çalışmalarının kontrol edildiği bir araç olarak ifade etmekte, öğrencilere göre ise ödevlerin teslim edildiği bir platform olarak görmektedir. Clyde (2005) da benzer şekilde blogların, öğretimsel etkinliklerle ilgili okul birimleri ve ebeveynlere bilgi sağlama aracı olarak kullanılabileceğini ifade etmektedir. Downes'a (2004) göre de

bloglar öğretmenler, öğrenciler ve ebeveynlere ev ödevi sorunlarını aşmada yardımcı olmaktadır. Bu özellikleriyle bloglar, ders duyurularının, dersle ilgili bağlantıların, ders notlarının paylaşıldığı araçlar olarak öğretmenlere, öğrencilere ve ebeveynlere bilgi sağlamaktadır. Bununla beraber ev ödevlerinin takibinde ve tesliminde de kullanılabilir.

Sınıfa farklı öğrenme stilleriyle gelen öğrenciler, farklı türde çoklu ortam içeren ve farklı özelliklere sahip olan bloglar sayesinde kendi öğrenmelerine uygun bir öğrenme yaşantısı gerçekleştirmektedirler. Öğrenme ortamlarına blogların kattığı çeşitlilikle öğrenenler daha uzun süre dikkatlerini canlı tutabilmektedirler. Bununla beraber bloglarla geniş kitlelere ulaşmak öğretmen adaylarının üst düzey beklentilerini karşılayan bir etken olarak karşımıza çıkmaktadır (Godwin-Jones 2003; Martindale and Wiley 2005; Wassel and Crouch 2008).

5.2 Blogların Öğretmen Adaylarının BT Konusunda Bilgi ve Beceriler Kazanmasına Yönelik Katkısı

Çalışma sonucunda ulaşılan diğer önemli sonuç ise öğretmen adaylarının blogları gerçek hayat problemlerine uygulamaları sonucu BT'yle ilgili beceriler kazanmış olmalarıdır. Blogların kullanıcıya kolaylık sağlayan yapısı, öğrencilerin bilgisayar uygulamaları konusunda bilgi ve beceri sahibi olmalarını sağlamıştır. Benzer şekilde Efimova (2004) da öğrencilerin bloglarla teknoloji becerileri kazandığını çalışmasında kaydetmiştir. Bununla beraber; günümüz öğretmenlerinin, öğretim etkinliklerinde bilgisayarı yeteri kadar kullanmadığı (Akpınar 2003; Balcı 2002; Goktas *et al.* 2009b) ve yeni eğitim teknolojilerinin öğretimle bütünleştirilmesinde sorun yaşadıkları (Goktas *et al.* 2008b; Karal ve Berigel 2006) vurgulanmaktadır. Akkoyunlu ve Kurbanoglu (2003) öğretmenlerin teknolojiyle ilgili yeterlikleri, bu teknolojilerle ilgili deneyimler sonucu kazanabileceğini belirtmektedir. Bu çalışmada ise öğretmen adayları BT ile ilgili yeterlikleri blog uygulamalarıyla kazanmışlardır. Ayrıca Goktas *et al.* (2009b) BT yeterliğine etki eden en önemli değişkenlerin, kişisel bilgisayara sahip olma ve BT dersleri almış olma olduğunu ifade etmektedir. Aynı çalışmaya göre öğretmenler, BT kullanmayı öğrenmeye değil, BT'yi derslere nasıl entegre edeceklerini öğrenmeye

ihtiyaçları olduğunu söylemektedirler. Bu çalışmada ise ğretmen adayları blogları kendi alanlarına uygulayarak BT'yi derslerine entegre etmişlerdir. Bu şekilde, bir BT aracı olan blogları derslerinde kullanarak BT yeterliklerini geliştirmişlerdir. Sonuç olarak bloglar, ğretmen adaylarına BT ile ilgili uygulamalar yapmalarına yardımcı olarak onların BT ile ilgili bilgi ve becerilerini artıran araçlardır.

5.3 Blogların ğretmen Adaylarının BT Konusundaki Algılarının Değişmesine Etkisi

Öğretmen adaylarının bloglarla ilgili olumlu deneyimler edinmesi, onların BT konusunda olumlu görüş sahibi olmalarına neden olmuştur. Uygulama sonunda ğretmen adaylarının önemli bir kısmı öğrenme-öğretme ortamlarına olumlu katkılarından dolayı öğretmenlik yaşamında blogları kullanmaya karar vermiştir. Blog destekli derse başlangıçta soğuk bakan ğretmen adayları süreç sonunda olumlu algılar kazanmış; BT konusundaki farkındalıkları ve özgüvenleri artmıştır. Alan-yazın, teknolojiyle ilgili olumlu deneyimler yaşayan kişilerin teknolojiyle ilgili olumlu tutum kazandıklarını (Akkoyunlu ve Kurbanoglu 2003), olumlu tutumlara sahip kişilerin ise BT başarımlarının yüksek olduğunu (Cüre ve zdener 2008) göstermektedir. Benzer olarak Deniz (2005) ve elik ve Bindak (2005), BT z-yeterliği yüksek ğretmenlerin BT'ye yönelik görüşlerinin daha olumlu olduğunu söylemiştir. Bu çalışmada ise ğretmen adayları öğretimsel bir BT aracı olan blogların kullanımıyla BT becerilerini geliştirmişler; BT'yle ilgili olumlu görüş kazanmışlardır. Bu açıdan ğretmen adaylarının BT'yle ilgili kazandıkları olumlu görüşlerin, blogların öğretimsel kullanımının sonucu olduğu söylenebilir. Sonuç olarak bloglar, ğretmen adaylarına BT ile ilgili olumlu görüş kazandıran araçlardır.

5.4 ğretimsel Bir Web Tasarım Aracı Olarak Blogların Teknik zellikleriyle İlgili Avantaj ve Dezavantajları

Öğretmen adayları, blogların zengin tasarım şablonları sağlamasını, ücretsiz olmasını (Tekinarslan 2008), kolay kullanılmasını (Clyde 2005; Ellison and Wu 2008), güncel

bilgiler içermesini, çevrimiçi kaynaklar barındırmasını (Quible 2005) avantaj olarak görmüşlerdir. Veri alanının sınırlı olmasını, sayfa tasarımında sınırlı seçeneklere bağımlı olmalarını (Tekinarslan 2008), asosyalleşmeye neden olmasını, telif haklarına aykırı yayınları içermesini (Hong 2008; Tekinarslan 2008), İnternet’te kaybolmaya neden olmasını dezavantaj olarak görmüşlerdir. Öğretmen adaylarına göre, bir dezavantaj da blog servislerinin birbirinden farklı kullanım özelliklerine sahip olması ve yeterli yardım seçenekleri bulunmamasıdır. Bu dezavantaj, blogun doğru kullanımı konusunda öğretmen adaylarının kendinden emin olamamalarına ve motivasyonlarının olumsuz etkilenmesine neden olmuştur. Xie and Sharma (2004) da blog konusunda önceden deneyimi olmayan öğrencilerin blog uygulamasına olumsuz baktıklarını ve blogun doğru kullanımı konusunda kendilerinden emin olmadıklarını belirlemiştir. Sonuç olarak, bloglar kullanıcı dostu özellikleriyle öğrenenlerin motivasyonlarını artırmakta; tasarımsal ve teknik bazı dezavantajlarla da öğrenenleri sınırlamaktadır.

5.5 Öneriler

Aşağıda öneriler iki ayrı bölüm olarak ele alınmıştır. Birinci bölümde çalışma sonucunda ulaşılan bulgular doğrultusunda çalışılan durumla ilgili bazı kuramsal öneriler yapılmıştır. İkinci bölümde ise sonraki çalışmalara yönelik önerilere yer verilmiştir.

5.5.1 Blog destekli derslerin yapılandırılmasıyla ilgili öneriler

- Blog destekli ders yapılandırılırken bireyler süreç konusunda yeterli şekilde bilgilendirilmeli ve cesaretlendirilmelidir: Bu şekilde özellikle ilk defa blog destekli derse katılan kişiler bu yeni yönetime aşına olabilir ve motivasyonları sağlanabilir.
- Öğretmen adaylarına blogların doğru kullanımı konusunda yeterince bilgi verilmeli, gerekirse bu konuda bir rehber hazırlanarak dağıtılmalıdır: Blog servislerinin yardım seçeneklerinin yetersiz olması ve bu servislerin tasarımsal ve teknik olarak birbirinden farklı özelliklere sahip olması bireylerin süreçte sorun yaşamasına neden

olmaktadır. Öğrenenlere yapılandırılmış yardım dokümanları sağlanarak bu sorun en aza indirgenebilir.

- Öğretmen adaylarıyla blog ortamından ve yüz yüze iletişimler yeterince sıklaştırılmalıdır: Bu şekilde yeni bir teknoloji ve öğretim yöntemiyle karşılaşan bireyin motivasyonu canlı tutulabilir.

5.5.2 Sonraki çalışmalar için öneriler

- Blog destekli karma öğrenme ortamlarının daha etkili nasıl yapılandırılabileceğiyle ilgili uygulamalı çalışmalar yapılmalıdır: Böylelikle blog destekli derslerde blogların avantajlarının en üst düzeyde nasıl kullanılabileceği belirlenebilir.
- Blogların, BT'yle ilgili yeterliklerin hangi boyutlarını geliştirdiğini araştıran deneysel çalışmalar yapılmalıdır: Bu şekilde BT eğitiminin hangi aşamalarında blogların kullanılabileceği belirlenerek BT eğitimi veren öğretim kurumlarına rehberlik edilebilir.
- Blogların dezavantajlarının en aza nasıl indirgenebileceğini araştıran çalışmalar yapılmalıdır: bu çalışmalarla blog destekli derslerde blogun teknik ve tasarımsal dezavantajlarından kaynaklanan sorunların olumsuz etkileri azaltılabilir.

KAYNAKLAR

- Akkoyunlu, B., & Kurbanoglu, S. (2003). Öğretmen adaylarının bilgi okuryazarlığı ve bilgisayar öz-yeterlik algıları üzerine bir çalışma. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (24), 1-10.
- Akpınar, Y. (2003). Öğretmenlerin yeni bilgi teknolojileri kullanımında yükseköğretimin etkisi: İstanbul okulları örneği. The Turkish Online Journal of Educational Technology, 2 (2), 79-96.
- Altun, A. (2005). Eğitimde İnternet uygulamaları. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Armstrong, L., Berry, M., & Lamshed, R. (2004). Blogs as electronic learning journals. E-Journal of Instructional Science and Technology , 7 (1).
- Avcı, Ü. (2009). Derslerde web günlüğü ve viki'nin kullanımı ile ilgili üniversite öğrencilerinin görüşlerinin karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Baggetun, R., & Wasson, B. (2006). Self-regulated learning and open writing. European Journal of Education, 41, 453-472.
- Balcı, B. (2002). Öğretmen yetiştirmede teknoloji kullanımı. V. Ulusan Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi. Ankara.
- Bartlett-Bragg, A. (2003). Blogging to learn. The Knowledge Tree, Edition 4, 2003. Online: http://knowledgetree.flexiblelearning.net.au/edition04/pdf/Blogging_to_Learn.pdf, 18 Şubat 2010 tarihinde alındı.
- Başarıcı, R., & Ural, A. (2009). Bilgisayar öğretmen adaylarının bilgisayar destekli eğitime yönelik tutumları. International Online Journal of Educational Sciences , 1 (1), 165-176.
- Beldarrain, Y. (2006). Distance education trends: Integrating new technologies to foster student interaction and collaboration. Distance Education (27), 139-153.
- Birisci, S., Metin, M., & Karakaş, M. (2009). Prospective elementary teachers' attitudes toward computer and internet use: A sample from turkey. World Applied Sciences Journal , 6 (10), 1433-1440.
- Blood, R. (2000) Weblogs: A history and perspective, Rebecca's Pocket. http://www.rebeccablood.net/essays/weblog_history.html, 13 Ocak 2010 tarihinde alındı.
- Chickering, A. W., & Gamson, Z. E. (1991). Seven principles of good practice in undergraduate education. In A. W. Chickering and Z. F. Gamson (eds.), Applying the Seven Principles of Good Practice in Undergraduate Education (pp. 63±69). San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Chickering, A.W. & Ehrmann, S. (1996). Implementing the seven principles: technology as lever. AAHE Bulletin, 49(2), 3-6
- Chickering, A.W., & Gamson, Z. (1987). Seven principles of good practice in undergraduate education. AAHE Bulletin, 39(7), 3-7.
- Clyde, L. A. (2005). Educational blogging. Teacher Librarians , 32 (3), 43-45.
- Cüre, F., & Özden, N. (2008). Öğretmenlerin bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) uygulama başarıları ve BİT'e yönelik tutumları. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi , 41-53.
- Çelik, H. C., & Bindak, R. (2005). İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin bilgisayara yönelik tutumlarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. Eğitim Fakültesi Dergisi , 6 (10), 27-38.

- Çuhadar, C. (2008). Oluşturmacılığa dayalı öğretimde etkileşimin blog aracılığı ile geliştirilmesi. Doktora Tezi. Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Davidson-Shivers, Gayle V. & Rasmussen, Karen L., (2006). Web-based learning: design, implementation and evaluation. New Jersey: Pearson Education.
- De Bruyn, & Lobry, L. (2004). Monitoring online communication: can the development of convergence and social presence indicate an interactive learning environment? Distance Education. Vol.25, No.1.
- Deniz, L. (2005). İlköğretim okullarında görev yapan sınıf ve alan öğretmenlerinin bilgisayar tutumları. The Turkish Online Journal of Educational Technology , 4 (4).
- Dickey, M. D. (2004). The impact of web-logs (blogs) on student perceptions of isolation and alienation in a webbased distance-learning environment. Open Learning , 19 (3), 279-291.
- Downes, S. (2004). Educational Blogging:Blogtalk. EDUCAUSE Review , 39 (5), 14-26.
- Du, H. S., & Wagner, C. (2007). Learning with weblogs: enhancing cognitive and social knowledge construction. IEEE Transactions of Professional Communication , 50 (1).
- Dursun, Ö. Ö. & Kuzu, A. (2006) Öğretmenlik uygulaması dersinde karşılaşılan sorunların öğretmen adaylarının görüşleriyle değerlendirilerek çözüm önerilerinin belirlenmesi, XV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, Muğla.
- Efimova, L. (2004). Discovering the iceberg of knowledge work. In Proc. of the Fifth European Conference on Organisational Knowledge, Learning, and Capabilities (OKLC 2004). Innsbruck.
- Ellison, N., & Wu, Y. (2008). Blogging in the classroom: a preliminary exploration of student attitudes and impact on comprehension. Journal of Educational Multimedia and Hypermedia , 17 (1), 99-122.
- Farmer, J. & Bartlett-Bragg, A. (2005). Blogs @ anywhere: high fidelity online communication. In H. Goss, Balance, fidelity, mobility: Maintaining the momentum? Proceedings of the 22nd Annual Conference of ascilite (pp 197-204). Brisbane: Teaching and Learning Support Services, QUT.
- Godwin-Jones, R. (2003). Emerging technologies, blogs, and wikis: environments for online collaboration. Language Learning and Technology , 7, 12-16.
- Goktas, Y. (2006). The current status of information and communication technologies integration into schools of teacher education and K-12 in Turkey. Ph.D. Thesis. Middle East Technical University, Ankara, TURKEY
- Goktas, Y., Yildirim, S. & Yildirim, Z. (2009a). Main barriers and possible enablers of ICT integration into preservice teacher education programs. Educational Technology & Society, 12(1), 193-204.
- Goktas, Y., Yildirim, Z. & Yildirim, S. (2009b). Investigation of K-12 teachers' ICT competencies and the contributing factors in acquiring these competencies. New Educational Review, 17(1), 276-294.
- Goktas, Y., Yildirim, Z., & Yildirim, S. (2008a). A review of ICT related courses in preservice teacher education program. Asia Pacific Education Review , 9 (2), 168-179.

- Goktas, Y., Yildirim, Z., & Yildirim, S. (2008b). The keys for ICT integration in K-12 education: teachers' perceptions and usage. *Hacettepe University Journal of Education*, 34, 127-139
- Gomez Alvarez, Lilian del Carmen (2005). Seven principles of good teaching practice: predictors of perceived learning and satisfaction with online courses. Ph.D. dissertation, The University of Nebraska - Lincoln, United States -- Nebraska. (Publication No. AAT 3186855).
- Göktaş, Y. (2003). A comparative study between the European Union countries' and Turkey's education systems regarding the integration of information and communication technologies. Yüksek lisans tezi. ODTÜ. Ankara.
- Göktaş, Y. (2009). Incorporating blogs and the seven principles of good practice into preservice teacher ICT courses: a case study. *The New Educational Review* , 19 (3-4), 29-44.
- Graham, C., Cagiltay, K., Lim, B., Craner, J., & Duffy, T. M. (2001). Seven principles of effective teaching: a practical lens for evaluation online courses. *Assessment*. <http://connect.educase.edu/Library/Abstract/SevenPrinciplesofEffectiv/34064> den alındı, 19 Şubat 2010
- Hernández-Ramos, P. (2004). Web logs and online discussions as tools to promote reflective practice. *The Journal of Interactive Online Learning* , 3 (1).
- Holzberg, C. (2003). Educational web logs. *Techlearning*. <http://www.techlearning.com/story/showArticle.jhtml?articleID=12803462%20> , 10 Ocak 2010 tarihinde alındı
- Hong, W. (2008). Exploring educational use of blogs in U.S. education. *US-China Education Review*, 5(10), 34-38
- Huann, T., John, O., and Yuen, J. (2005). Weblogs in education. *IT Literature Review* .
- Karal, H., Berigel, M. (2006). Eğitim fakültelerinin öğretmenlerin teknolojiyi eğitimde etkin olarak kullanabilme yeterlilikleri üzerine etkileri ve çözüm önerileri. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* , 2 (32), 60-66.
- Luehmann, A., & MacBride, R. (2008). Classroom blogging in the service of student-centered pedagogy: Two high school teachers' use of blogs. *The Journal*, 6.
- Luján-Mora, S. (2006). A survey of use of weblogs in education. In A. Méndez-Vilas et al (Eds). *Current Developments in Technology-Assisted Education*. 1. 260-264.
- Martindale, T., & Wiley, D. (2005). Using weblogs in scholarship and teaching. *TechTrends* , 49 (2), 55-61.
- McPherson, S., Wang, S.-K., Hsu, H.-Y., & Tsuei, M. (2007). New literacies instruction in teacher education. *TechTrend*, 51(5), 24-31.
- Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) (2008). Öğretmen yeterlilikleri: öğretmenlik mesleği genel ve özel alan yeterlikleri. Ankara: Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü.
- Mukawa, T.E. (2006). Meta analysis of the effectiveness of online instruction in higher education using Chickering and Gamson's seven principles for good practice. Unpublished EdD. Thesis, University of San Francisco.
- Odabaşı, F., & Kabakçı, I. (2007). Öğretmenlerin mesleki gelişimlerinde bilgi ve iletişim teknolojileri. *Uluslararası Öğretmen Yetiştirme Politikaları ve Sorunları Sempozyumu*. Bakü.
- Oravec, J. A. (2003). Blending by blogging: Weblogs in blended learning initiatives. *Journal of Educational Media* , 28 (2-3), 225-233.

- Özan, M. B., & Erten, P. (2005). Bilgi çağında öğretmenlerin bilgisayar kullanmaya yönelik tutumları (Elazığ İli Örneği). *Doğu Anadolu Bölgesi Araştırmaları* , 4 (1), 117-125.
- Öztürk, B. A., Arı, F., Kubuş, O., Gürbüz, T., & Çağıltay, K. (2008). Öğretim teknolojileri destek ofisleri ve üniversitedeki roller. *Akademik Bilişim 2008*. Çanakkale.
- Perschbach, W.J. (2006). Blogging: an inquiry into the efficacy of a web-based technology for student reflection in community college computer science programs. *Dissertation Abstracts International*, (UMI No. 3206012)
- Poling, C. (2005). Blog on: building communication and collaboration among staff and students. *Learning and Leading with Technology* , 32 (6), 12-15.
- Quible, Z. K. (2005). Blogs and written business communication courses: A perfect union. *Journal of Education for Business* , 80 (6), 327-332.
- Ray, J. (2006). Welcome to the blogosphere: the educational use of blogs (aka Edublogs). *Kappa Delta Pi Record* , 42 (4), 175-177.
- Richardson, W. (2004). Blogging and rss – the “what’s it?” and “how to” of powerful new web tools for educators. *MultiMedia Internet@Schools*, 11(1).
- Richardson, W. (2006). Blogs, wikis, podcasts, and other powerfull web tools for classrooms. Thousand Oaks, CA: Corwin.
- Shoffner, M. (2006). We don’t have the liberty of being brainless: exploring pre-service teachers’ use of weblogs for informal reflection. *Dissertation Abstracts International*, (UMI No. 3207340)
- Şahin, A. (2007). A quasi experimental study on the effect of weblog integrated process approach on EFL students’ writing performance, autonomous learning and perceptions. *Yüksek Lisans Tezi*. Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon.
- Tekinarslan, E. (2008). “Blogs: a qualitative investigation into an instructor and undergraduate students' experiences”. *Australasian Journal of Educational Technology* , 24 (4), 402-412.
- Wang, J. & Fang, Y. (2005). Benefits of cooperative learning in weblog networks. http://www.eric.ed.gov/ERICDocs/data/ericdocs2sql/content_storage_01/0000019b/80/1b/c4/82.pdf adresinden alındı, 5 Mart 2010
- Wang, Q. Y., & Woo, H. L. (2007). Comparing asynchronous online discussions and face-to-face discussions in a classroom setting. *British Journal of Educational Technology* , 38 (2), 272–286.
- Wassell, B., & Crouch, C. (2008). Fostering connections between multicultural education and technology: Incorporating weblogs into preservice teacher education. *Journal of Technology and Teacher Education* , 16 (2), 211-232.
- Williams, J. B., & Jacobs, J. (2004). Exploring the use of blogs as learning spaces in the higher education sector. *Australasian Journal of Educational Technology* , 20 (2), 232-247.
- Winegar, M. (2000). An exploration of seven principles for good practice in web-based courses. *Dissertation Abstracts International*, 61(07A), 2674. (UMI No. 9978858)
- Xie, Y., & Sharma, P. (2004). Students lived experience of using weblogs in a class an exploratory. *Association for Educational Communications and Technology*.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2006). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınevi.

ÖZGEÇMİŞ

1985 yılında Sinop'un Durağan ilçesinde doğdu. 2003 yılında Çankırı Süleyman Demirel Fen Lisesi'nden, 2007 yılında Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü'nden mezun oldu. Aynı yıl Atatürk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı'nda yüksek lisans öğrenimine başladı. 2010 Ocak ayında aynı bölümde araştırma görevlisi olarak işe başlayan Demirel, halen bu görevini sürdürmektedir.

EK-1

BİLGİSAYAR I DERSİ İZLENESİ

Atatürk Üniversitesi
Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü
111GK - Bilgisayar I Dersi İzlenesi

Yrd. Doç. Dr. Yüksel GÖKTAŞ

Ders Asistanı: Turgay Demirel

Tel: 231-4047

Dersin E-maili: atasosyal@gmail.com

Dersin Yeri: Lab 1 (Dekanlık binası 3. kat)

Dersin Zamanı: Pazartesi 13:00-21:00

Dersin Blog Adresi:

www.atasosyal.wordpress.com

www.atasosyal.blogspot.com

Dersin Tanımı ve Amaçları

Bu dersin amacı; eğitimde bilişim teknolojileri ve bilgisayara giriş, bilgisayarların gelişimi, bilgisayar sistemlerinin bileşenleri (işlemci, giriş-çıkış birimleri, yardımcı bellek birimleri, mikrobilgisayarlar, işletim sistemleri ve çevre birimleri), haberleşme ve bilgisayar ağları, İnternet, bilgisayar okur-yazarlığı, kelime-işlemci uygulamaları, sunum uygulamaları, bilgisayar etiği ve güvenlik konularında katılımcılara bilgi ve beceriler kazandırmaktır.

Dersin sonunda aşağıdaki öğrenme çıktılarının oluşması beklenmektedir:

1. Bilişim teknolojileri konusundaki temel kavramları tanımak,
2. Bilgisayarın, toplum ve eğitimdeki rolünü kavramak,
3. Eğitimde İnternet kullanımı konusunda bilgi ve beceri kazanmak,
4. Bilgisayar okur-yazarlığı, kelime işleme ve sunum uygulamaları hakkında yeterlilik kazanmak,
5. Bilişim sistemleri güvenliği ve ilgili etik kavramları tanımak.

Ders Planı

Haf.	Konu	Görevler
	- Şubeler belirlenecek - Tanışma, izlenice üzerine çalışma - Çalışma grupları oluşturulacak 3-4 kişilik - Öntest yapılacaktır - Öğrencilerin E-mailleri alınacak - Bilgisayarların gelişimi, Bilgisayarın bileşenleri (işlemci, giriş-çıkış birimleri, depolama birimleri)	

- Bilgisayarın toplum üzerindeki etkisi
- Eğitimde bilgi teknolojileri kullanımının avantaj ve dezavantajları
- İŞLETİM SİSTEMLERİ- Windows XP ye giriş
- Windows XP arayüzünün temel bileşenleri (Program ve Dosya Kısayol ikonları, klasör ikonları, masaüstü, bilgisayarım, ağ komşuları, başlat, görev çubuğu, masaüstü araç çubukları, kısayol menüleri, özellik tabloları)
- Klavyeyi Kullanma

- Ayarları ve özellikleri değiştirme
- Başlat Menüsinü Kullanma (Bir Programı Başlatma, son kullanılan dosyaları açma)
- Görev çubuğu ve araç çubuklarını kullanma
- Uygulamalarla Çalışma (bir dosya içinde gezinme (scrolling), metin ve nesneleri seçme)
- Basit düzenleme tekniklerini kullanma (kopyalama ve taşıma, pencereler arasında geçiş yapma, bir dosya penceresini kapatma)

- Blog Nedir Nasıl Kullanılır

- Dosya ve klasörleri yönetme
- Dosya ve Klasörleri Seçme
- Dosyayı Yeniden Adlandırma
- Yeni Klasör Oluşturma
- Dosyaları ve Klasörleri Taşıma ve Kopyalama
- Disk Kopyalama
- Dosya ve Klasörleri Silme
- Geri Dönüşüm Kutusunu Kullanma
- Dosyaları programlarla ilişkilendirme
- Diskleri biçimlendirme
- Windows donatılarını kull. (hesap makinesi, oyunlar vs.)

Görev 1: Her Grup dersin bloguna “Eğitimde bilgi teknolojileri kullanımının” 10 avantaj ve 5 dezavantajını dersin bloguna yazacak

- Not defteri ve wordpad kullanma
- Paint kullanma

- Blog Nedir Nasıl Kullanılır Sınıf İçinde Tartışma

- Uygulama Yapma

Görev 2: Her Grup kendi blogunu oluşturup 10 Kasım'da derste tanıtacak.

KELİME İŞLEME – MS Word’e giriş

- Dosya penceresinde çalışma (başlık çubuğu, menu çubuğu, araç çubukları, kaydırma çubukları, durum çubuğu ve görev çubuğu)
- Dosyaları yönetme (yeni dosyalar oluşturma, dosyaları kaydetme, dosyaları açma, dosyaları bulma)
- Metin düzenleme (metin girme, dosyada gezinme, metni seçme, metni düzenleme, işlemi ileri-geri alma)

Görev 3: Her grup Sosyal bilgiler ilköğretim müfredatından seçtiği bir üniteye yönelik olarak bir blog hazırlayacak (Bu blogda o üniteye yönelik ses, video, fotoğraf, resim, linkler gibi zenginleştirici materyaller bulunacak).

- Biçimlendirme araçlarının kullanılması (karakterleri biçimlendirme, paragrafları biçimlendirme, sayfaları biçimlendirme)
- Görünüm, önizleme, dosyaları yazdırma (görünümleri kullanma, dosyalara önizleme yapma, dosyaları yazdırma, yazdırma seçeneklerini ayarlama)
- Özel metin girme, notlar, yer imleri (semler ve özel karakterleri girme, yer imlerini kullanma, dosya ekleme, tarih ve saat ekleme, dipnot ve sonnot ekleme)
- Stilleri ve temaları kullanma
- Tablolarla çalışma
- Grafikler ve sayfa tasarımı

Görev 4: Hazırlanan bloglara her grup 5 sınıf içinden 5 sınıf dışından arkadaşlarının yorum yazmasını sağlamalıdır.

- Her grubun Bloguna yönelik olarak geribildirimlerde bulunulacak (ünitevi zenginleştirici fotoğraf, video, resim, ses, metin vb.) var mı / yeterli link var mı (ilgili diğer sitelere) / yeterli yorum yazılmış mı).

İNTERNET

- İnternet Explorer ile web tarama
- İnternet araçları
- Google
- Hotmail, Yahoo

Blog Sunumları

- Word Uygulamaları
- Bütün gruplar bloglarını derste sunacaklar.

Görev 5: Her grup seçtiği ünite ile ilgili Word'te hazırladığı projesini bloguna koyacak.

MICROSOFT POWERPOINT

Powerpoint kullanımına giriş
Metin girme ve düzenleme
Metin biçimlendirme
Tablo, grafik ve resim ekleme
Özel efekt ekleme (animasyon, Video, ses ekleme)

Slayt gösterisini ayarlama ve sunma (bir gösteri tipi seçme,
zamanlamayı ayarlama, slaytları yazdırma, notlar, sayfalar, Handoutlar)
Slayt gösterisini çalıştırma

Bilgisayar etiği ve güvenlik

Görev 6: Seçilen ünite ile ilgili power point sunum dosyası bloga konulacak.

Blog Sergisi yapılacaktır. Her grup bloglarını labaratuardaki bir bilgisayarından sergiye gelecek konuklara tanıtacaklardır.

Final Sınavı – Uygulamalı ve teorik

Kaynaklar

Güneş, A. (Editor) (2008). Bilgisayar I-II Temel Bilgisayar Becerileri. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık
Cox, J., Frye, C., Lambert, S., Preppernau, J., & Murray, K. (2007). Adım Adım Microsoft Office 2007.
Ankara: Arkadaş Yayınları. ISBN=978-975-509-542-4
Altun, A. (2006). Eğitimde İnternet Uygulamaları, Ankara : Anı Yayıncılık

Değerlendirme

Görevler 1-2-3-4-5-6 (Bloglarla ilgili) : 24%
Blog sergi ve sunumu (Yarışma)..... : 26%
Final Sınavı (Uygulamalı)..... : 50%

NOT 1: Dersle ilgili duyuruları lütfen www.atasosyal.wordpress.com veya www.atasosyal.blogspot.com blog adresinden haftalık olarak takip ediniz.

NOT 2: Ders katılımcılarının her biri oluşturulacak çalışma gruplarından birisinin içinde yer almak zorundadır. Çalışma grupları ders içerisinde yaptıkları tüm aktiviteleri Sosyal Bilgiler Dersi 6.7 sınıf İlköğretim Programından seçtikleri bir üniteyi temel alarak yapacaklardır. Süreç içerisinde bu üniteyi bilişim teknolojileri kullanarak zenginleştirmek için; bu üniteye yönelik blog hazırlayacaklar, wordde bu üniteyi zenginleştirmek için materyal hazırlayıp onu bloglarında yayınlayacaklar, powerpointte bu üniteye yönelik sunumlar hazırlayıp bunları bloglarında yayınlayacaklar, bloglarında hazırlamış oldukları projeleri tartışacaklar, bu üniteye yönelik online materyaller bulup bunları bloglarında yayınlayacaklardır.

Not 3: Sunularınızı kararlaştırılan gün ve tarihte yapmanız gerekmektedir. Gecikmeler dikkate alınmayacaktır. Belirtilen zamandan sonra teslim edilen rapor, ödev vs. geciken her gün için 3 puan kesilecektir.

Not 4: Bütün sunum, rapor ve ödevlerde etik değerlere dikkat edilecektir. Aksi halde sorumluluk kişiye ait olacaktır.

Not 5: Bu dersin izlencesi, Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi BÖTE Bölümü Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Yüksel GÖKTAŞ tarafından hazırlanmıştır. Lütfen izin almadan ve kaynak göstermeden kullanmayınız.

Not 6: Yarışma ve blog sunumlarında dikkat edilecek temel kriterler aşağıdaki gibidir.

Adı	
Soyadı	

	Kriterler	Puan
1	Materyaldeki görsel öğeler (resim, fotoğraf, şema, ikon, diyagram, vb.) öğrenme sürecin zenginleştirici olmalı	
2	Materyaldeki işitsel öğeler öğrenme sürecini zenginleştirici olmalı	
3	Materyaldeki içerik öğrenme sürecini zenginleştirici olmalı ve etkili olarak yapılandırılmalı	
4	Materyal öğrenenlerin kolaylıkla izleyebileceği – izlenebileceği tarzda olmalı	
5	Materyal biçimsel olarak çeşitli tasarım biçimlerini (formal-informal denge veya simetrik ve simetrik olmayan denge) içermeli	
6	Materyalde sıcak ve soğuk renkler bir arada, uygun şekilde yer almalı, içerikle renkler ve background uyumlu olmalı	
7	Materyallerde çok sayıda öğrenenleri rahatsız etmeyecek sürpriz elemanlara yer verilmeli	
8	Materyal öğrenmeyi eğlenceli kılmalı	
9	Materyal hedef kitlenin ilgisini çekmeli ve sürdürmeli	
10	Materyal kullanışlı olmalı	
Toplam Puan		0

EK-2

WORDPRESS İLE BLOG HAZIRLAMA REHBERİ

Hazırlayan:

Yrd. Doç. Dr. Yüksel GÖKTAŞ
Arş. Görevlisi Turgay DEMİREL

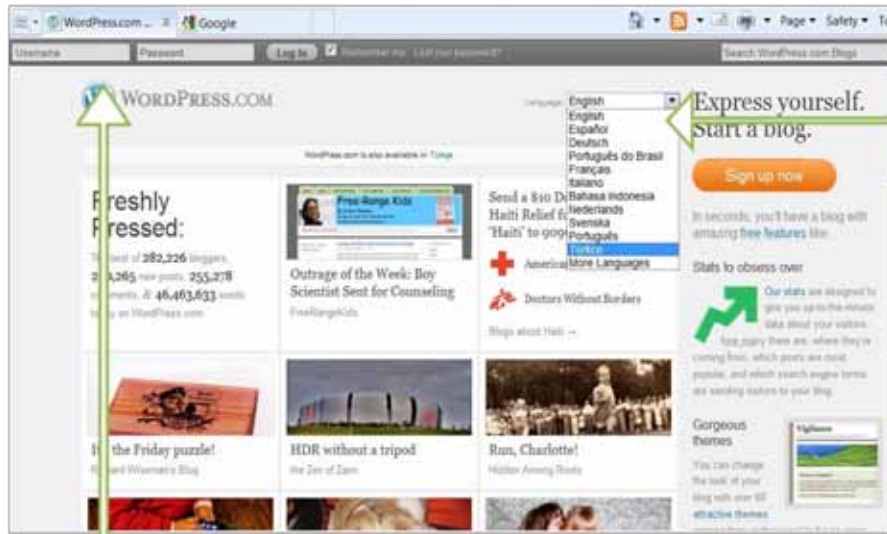
İÇİNDEKİLER

1. Blog nedir?	2
2. Wordpress'e giriş.....	2
3. Wordpress'e üye olma.....	3
4. Kontrol paneli (Dashboard)	6
5. Menüler.....	7
a. Başlangıç menüsü.....	7
b. Yazılar menüsü.....	8
c. Medya menüsü.....	10
d. Bağlantılar menüsü.....	12
e. Sayfalar menüsü.....	13
f. Yorumlar.....	13
g. Anketler.....	14
h. Görünüm.....	15
i. Kullanıcılar.....	16
j. Ayarlar.....	17
6. Video ekleme.....	18
7. Görsel ekleme.....	19
8. Dosya ekleme.....	21
9. Kaynaklar.....	22
10. İletişim.....	23

BLOG NEDİR ?

- Blog düşüncelerinizi hızlıca gönderebileceğiniz, insanlarla etkileşime geçebileceğiniz kullanımı kolay web sitenizdir. Üstelik hepsi ÜCRETSİZDİR. (Blogger.com)
- “Blog” terimi “Web Log” deyiminden türetilmiştir. Türkçe karşılığı olarak “web günlüğü”, “günce” gibi kelimeler kullanılabilir.
- "Blog" kelimesi fiil olarak bir blogu sürdürmek veya bloga içerik eklemek olarak da kullanılabilir.
- Veri girişlerinin dergi stilinde yapıldığı ve ters kronolojik sıra ile görüntülendiği kullanıcı-kaynaklı (user-generated) bir tür web sitesidir.

Wordpress.com

Dili Türkçe
olarak
seçiyoruz

Kullanıcı girişi

İlk Üyelik-1

Açıklama:
wordpress ten blog oluşturmak için
öncelikle bir kullanıcı adı ve şifre alıyoruz.
Daha sonra bu kullanıcı adı ve şifre
üzerinden istediğiniz kadar blog
oluşturabiliriz.

Wordpress ten bir kullanıcı
profili oluşturmak için
buraya tıklıyoruz

İlk Üyelik-2

Daha sonra kullanıcı
bilgilerini girerek hesabımızı
kullanıma açıyoruz.

İlk Üyelik-3

Daha sonra mail adresinize gelen aktivasyon linkine tıkladığınızda hesabınızın aktif hale geldiğini gösteren bu uyarıyı alacaksınız.

İlk Üyelik-4

sol üst köşeden kullanıcı girişi yaptıktan sonra açılan bu pencereden dili Türkçe olarak seçiyoruz.

İlk Üyelik-blog Adresi Alma-1

Kullanıcı adı

Kullanıcının açmış olduğu blog adresleri

Farklı bir blog sayfası açmak için

Açıklama:
Herhangibir bloga tıklayarak sayfayı yönetici panelinden düzenleyebiliriz.

İlk Üyelik-blog Adresi Alma-2

The screenshot shows the WordPress.com registration form. It has a header with 'WordPress.com' and links for 'Başlangıç', 'Kayıt Ol', and 'Giriş'. The form has four main sections: 'Blog Alanadı', 'Blog başlığı', 'Dil', and 'Gizlilik'. The 'Blog Alanadı' section has a text input field with 'ilkblogum.wordpress.com' and a note: '(Adresiniz alanadı.wordpress.com şeklinde olacak. Alan adınız en az 4 karakterde sadece harf ve numaralardan oluşabilir. Daha sonradan değiştiremeyeceği için dikkatli yapınız!)'. The 'Blog başlığı' section has a text input field with 'Blogcu85's Blog' and a note: 'The blog title can be changed at any time.'. The 'Dil' section has a dropdown menu with 'Türkçe' selected and a note: 'Öncelikle olarak hangi dilde bloglayacaksınız?'. The 'Gizlilik' section has a checkbox labeled 'Gizlilik' which is checked, and a note: 'Blogumun Google, Technorati gibi arama motorlarında ve WordPress.com listelerinde görüntülenmesini istiyorum.'

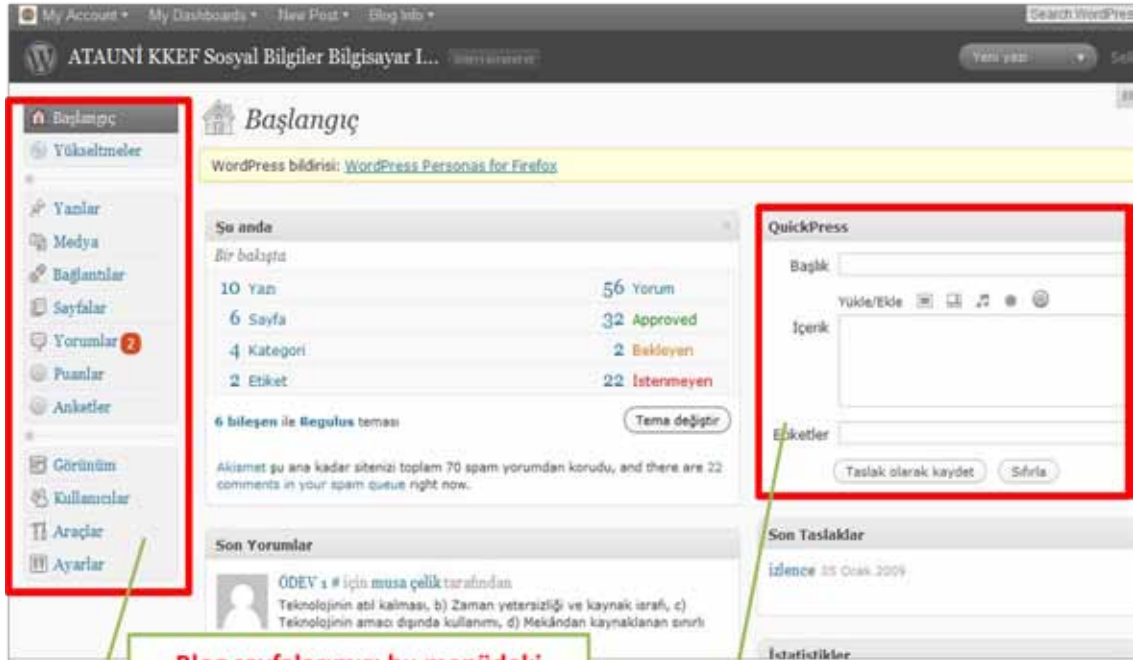
Başka bloga kayıt ol bağlantısına tıkladıktan sonra açılan bu pencereden blogun alan adı ve başlık gibi bilgilerini girerek yeni blog sayfasını oluşturuyoruz.

İlk Üyelik-Blog Adresi Alma-3

**BLOGUN İLK
GÖRÜNTÜSÜ**

Kontrol Paneli

**Blog sayfalarımızı bu menüdeki
araçlardan düzenliyoruz.**

**hızlı bir şekilde blogumuza
girdi -entry- eklemek için
burayı kullanıyoruz**

MENÜLER

Başlangıç Menüsü

Yazılar Menüsü

Medya Menüsü

Bağlantılar Menüsü

Sayfalar Menüsü

Yorumlar

Anketler

Görünüm

Kullanıcılar

Ayarlar

Başlangıç Menüsü

Blogunuzla ilgili çeşitli istatistiklerin görüntülendiği bölüm

Blogunuzda sizin yapmış olduğunuz yorumları takip edebileceğiniz bölüm..

Hesabınızda açmış olduğunuz blogların görüntülendiği ve bu bloglara ulaşarak düzenleyebileceğiniz bölüm

Yazılar Menüsü-Düzenle

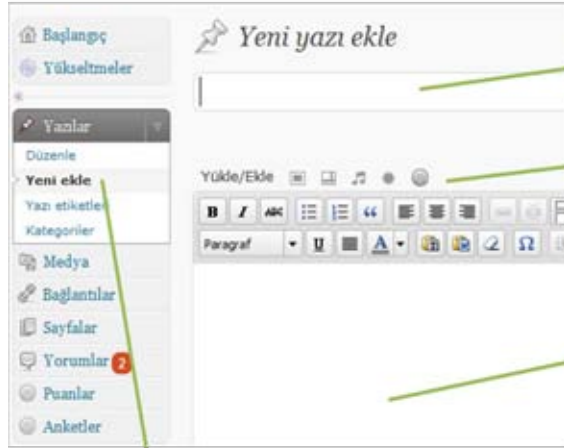

Önceden yazmış olduğumuz yazıları buradan seçerek düzenliyoruz .

Not:

yazıları düzenledikten sonra sağ köşedeki "Güncelle" butonuna tıklamayı unutmuyoruz.

Yazılar Menüsü-Yeni Ekle

Yazının başlığı

Çoklu ortam ekleme araçları
(video-resim-doc.-ppt)

Blog girdisinin gövdesi
(yazı-resim-video
ekleyebiliriz)

Yeni yazı eklemek için
buraya tıklıyoruz.

Yazılar Menüsü-Kategoriler

Buradan girdilerinizi kategorilere ayırarak
sınıflandırabilir ve blogunuzun
kullanışlılığını artırabilirsiniz.

girdinizi daha önceden
eklenmiş olan kategorilerden
birine atayabilirsiniz.

Yazılar Menüsü-Yazı etiketleri

Blog girdilerinize etiketler eklemek için yazı etiketleri bölümünü kullanıyoruz

Kategoriler

Bağlı olduğu kategori
Hiçbiri

Etiketlerin tersine kategoriler hiyerarşik bir yapıda olabilir. Jazz adında bir kategoriniz ve bu kategoriye bağlı Bebop ve Big Band adında alt kategorileriniz olabilir. Tamamen tarihinize kalmış.

Medya

Medya kütüphanesi

10,9 MB kullanılır, 3,0 GB (99,6%) yüklemeye atarsınız kaldı. You can upload mp3, m4a, wav, ogg audio files and increase your available space with a [Space Upgrade](#). You can upload videos and embed them directly on your blog with a [Video Upgrade](#).

Eklenen dosyalar

Dosya	Yazar	Eklenen	Tarih
IZLENCE.DOC	ataccayıl	İzlençe-Grupları, 05.01.2009	05.01.2009
Powerpoint.DOC	ataccayıl	Ders Materyalleri, 03.01.2009	03.01.2009

Medya kütüphanesi ile girdilerimize ekleyeceğimiz dosyaları (doc., ppt. vs) ve görselleri depolayarak daha sonra ulaşabiliriz.

Medya-Yeni ekle-1

ATAUNİ KKEF Sosyal Bilgiler Bilgisayar I... [Siteyi ziyaret et](#)

[Başlangıç](#)
[Yükseltmeler](#)
[Yazılar](#)
Medya
 Kütüphane
Yeni ekle
[Bağlantılar](#)
[Sayfalar](#)

Yeni medya yükle

İzin verilen dosya türleri: jpg, jpeg, png, gif, pdf, doc, ppt, odt, pptx, docx

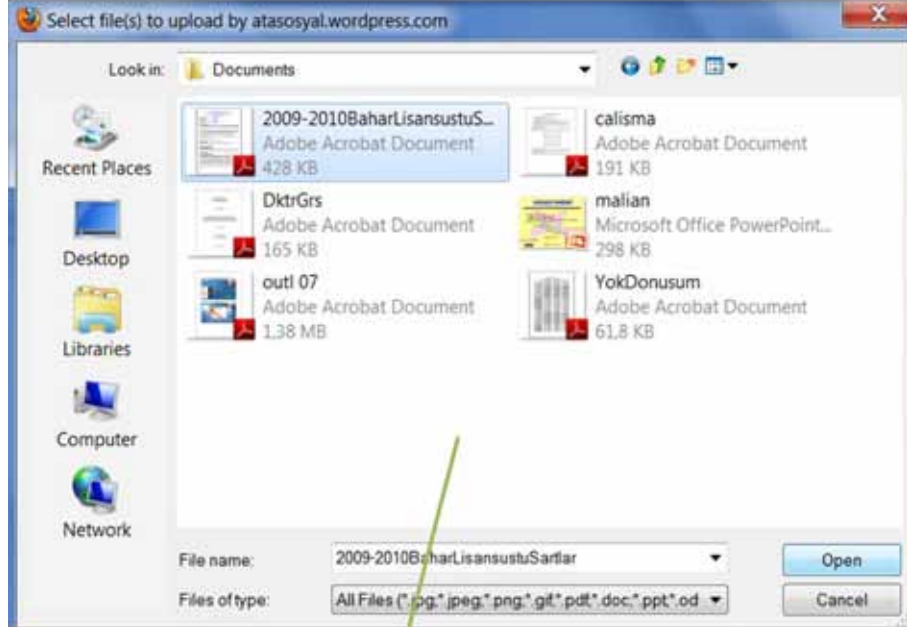
Yüklenecek dosyaları seçin **Dosyaları seç** [Yüklemeyi iptal et](#)

Flash yükleyicisini kullanmaktasınız. Problem mi var? O zaman [tarayıcı yükleyicisini](#) kullan

10,8 MB kullanılan, 3,0 GB (99.6%) yükleme alanı kaldı. You can upload mp3, m4a, wa
 can upload videos and embed them directly on your blog with a [Video Upgrade](#).

**Medya kütüphanesine dosya
 yüklemek için "yeni ekle" linkine
 daha sonra "dosyaları seç" linkine
 tıklıyoruz**

Medya-Yeni ekle-2

Daha sonra açılan "Browser "dan dosyaları seçerek "open" butonuna tıklıyoruz.

Medya-Yeni ekle-3

Dosyanın yüklenmesi tamamlandıktan sonra "tüm değişiklikleri kaydet" butonuna tıklayarak medya kütüphanesine dosyayı yüklüyoruz.

Bağlantılar Menüsü

ATAUNİ KKEF Sosyal Bilgiler Bilgisayar L... [Görsel arayüz](#)

Bağlantıları düzenle [Yeni ekle](#)

Toplu işlemler Tüm kategorileri göster

İsim	URL	Kategoriler
Arama Motoru	google.com	Blogroll
WordPress.com	wordpress.com	Blogroll
WordPress.org	wordpress.org	Blogroll

Düzenle | Sil

İsim URL Kategoriler

“Bağlantılar” bölümünden blog sayfamızdan diğer internet sayfalarına bağlantılar verebilir bunları kategorilere ayırabiliriz.

Bağlantılar- Düzenle

Bağlantıyı Düzenle [Ekran görüntüleri](#) [Yardım](#)

İsim

Arama Motoru

Örneğin: pik bloglama yazılımı

Web adresi

http://www.google.com

Örnek: http://wordpress.org/ - http:// kısmını yazmayı unutmayın

Kaydet

[Bağlantıyı ziyaret et](#)

☐ Bu bağlantının durumunu özel olarak tut

[Bağlantıyı güncelle](#)

Düzenle menüsünden mevcut bağlantıları düzenleyebiliriz. Bağlantı bilgilerini girdikten sonra güncelle butonuna tıklamayı unutmayın!

Not:

Benzer türde bağlantıları aynı bağlantı kategorisi içine alarak bağlantılara işlevsellik kazandırabilirsiniz

Sayfalar Menüsü

Sayfalar menüsünden blogumuza sayfalar ekleyebilir ve içeriğini istediğimiz doğrultusunda düzenleyebiliriz.

Yorumlar

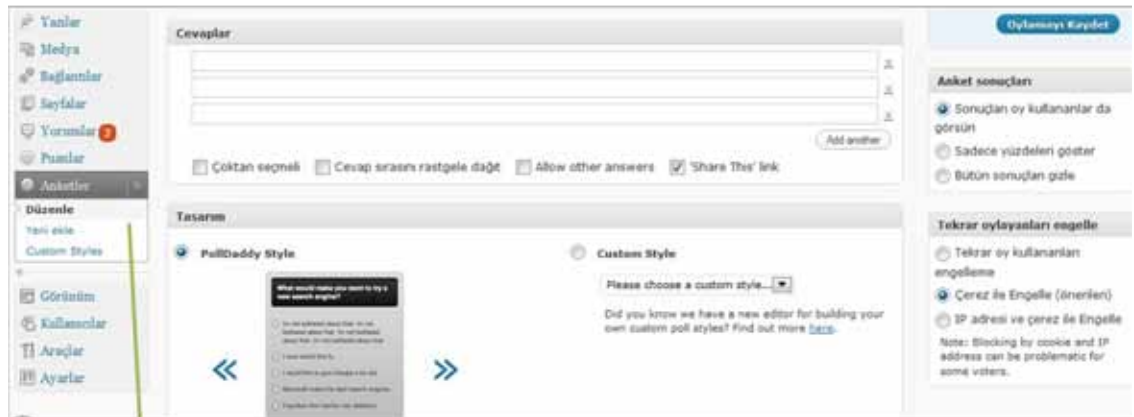
Yorumlar bölümünden yazılarımıza yapılan yorumları görebilir bunları cevaplayabilir, istenmeyen yorumları silebilir, görüntülenmesini istediğimiz yorumlara onay verebiliriz.

Anketler

Anketler bölümünden blogumuza ekleyeceğimiz anketleri oluşturabilir daha sonra bunları kullanabiliriz.

Anketler-Yeni Ekle

Anketler-Yeni ekle komutu ile yeni anket oluşturuyoruz. Anket sorusu, cevaplar, anketin görsel özellikleri gibi seçenekler belirlendikten sonra "oynamayı kaydet" butonuna tıklıyoruz

Görünüm-Temalar

Kullanılan tema

Regulus by [Ben Gillbanks](#)
A versatile two column theme complete with custom header, blues and yellow
TERCİHLER: [Bileşenler](#) | [Ekstralar](#) | [Current Theme Options](#) | [Typekit](#)
Etiketler: two-columns, fixed-width, theme-options, custom-colors, rtl-language

Browse Themes
Rastgele | A-Z | Başlıklar
Displaying 15 random themes out of 79 Tazele

Andreas09
[Etkinleştir](#) | [Özellikler](#)

DePo Square
[Etkinleştir](#) | [Özellikler](#)

Görünüm
Temalar
Bileşenler
Ekstralar
Current Theme Options
Typekit Fonts
CSS'i düzenle
Kullanıcılar
Araçlar
Ayarlar

Görünüm-temalar komutuyla blogumuza uygun bir tema (şablon) seçerek görselliği arttırabiliriz.c

Görünüm-Bileşenler

Bileşenler

Mevcut Bileşenler
Bileşenleri buradan alıp istediğiniz yan sütun üzerine bırakarak aktiftebilirsiniz. Bileşenleri buraya geri taşıyarak pasifleştirip ayarlarını değiştirebilirsiniz.

Akismet
Akismet

Ara
Blogunuzdan bir arama

Arşivler
Blog yazılarınızın aylık arşivi

Bağlantılar
Bağlantılarınız

Blog Abonelikleri
Add an email signup form to allow people to subscribe to your blog

Blog İstatistikleri
Blog İstatistikleri

Box.net file sharing
Box.net file sharing

Yan Menü
Sayfalar
Kategoriler
Son Yazılar
Bağlantılar
Arşivler
Etiket Bulutu

Görünüm-bileşenler komutuyla blogumuza çeşitli eklentileri ve araçları ekleyerek blogun görsellik ve işlevselliğini artırabiliriz. Bunun için mevcut bileşenlerden birini sağdaki menüye (yan menü) sürükleyip bırakarak ekleyebiliriz.

Görünü-current theme options

Bu menüden geçerli temanın bazı özelliklerini düzenleyebiliriz.

Kullanıcılar-Yazarlar ve kullanıcılar

Yazarlar ve kullanıcılar bölümünden bloga içerik sağlayacak veya yönetecek kişileri seçerek blogumuzu grup blogu şeklinde tasarlayabiliriz.

Not:

Wordpress in ücretsiz versiyonu yalnız 35 kişi kullanıcı eklemenize izin vermektedir. Daha çok kişi eklemek için ücret ödeyerek yükseltme (upgrade) seçeneklerini denemelisiniz.

Kullanıcılar-Profiliniz

Kişisel Tercihler

☐ Görsel editör: Yazariken görsel metin editörünü kullanma

Yönetici renk teması

☐ Klavye kısayolları: Yorum moderasyonu için klavye kısayollarını etkinleştir. [Daha fazla bilgi](#)

Twitter API

The Twitter API lets you send status updates to your blog from a Twitter client. [Learn More](#)

Status updates will be posted on this blog:

<http://atasosyal.wordpress.com/>

☒ hadi beklem ne olacak

Tarayıcı Bağlantısı

☐ Always use HTTPS when visiting administration pages [Learn More](#)

Arabirim isareti

tr - Türkçe

Aynı zamanda bu blogun hangi dilde yazılacağını [belirleyebilirsiniz](#).

Birinci Blog

<http://atasosyal.wordpress.com/>

Proofreading

My Gravatar

[Change your Gravatar](#)

Konumum

☐ Enable Geotagging

Bu menüden kullanıcı profilinizi düzenleyebilirsiniz.

Ayarlar-Genel

Genel Ayarlar

Blog başlığı

ATALIN KKEF Sosyal Bilimler Bilgisayar I Ders III

Slogan

Kısaca, bu blogun ne hakkında olduğunu açıklayın.

Dil

tr - Türkçe

Bu blogun yazıldığı birinci dil. Aynı zamanda bu blogun hangi dilde yazılacağını [belirleyebilirsiniz](#).

E-posta adresi

atasosyal@gmail.com

Bu adres sadece yönetim amaçlı kullanılacak. Eğer bunu değiştirirseniz, yeni adresinize doğrulamanız için bir e-posta göndereceğiz. **Yeni adres onaylanana kadar etkinleşmeyecektir.**

Zaman dilimi

UTC saat UTC zamanı: 4:55:36

Ne yazık ki yaz/kış saati güncellemesini el ile yapmanız gerekmektedir. Berbat biliyoruz ama gelecekte düzelteceğiz.

Tarih biçimi:

25 Ocak 2010
2010/01/25
01/25/2010
25/01/2010

Blog Picture / Icon

Upload a picture (Jpeg or png) to use as your blog image across WordPress. We will let you crop it after you upload.

[Gözet](#)

[Resmi Güncelle](#) [Resmi Kaldır](#)

Ayarlar menüsünden blogunuzun genel ayarlarını yapabilirsiniz. Ayrıca ayarlar-tartışma bölümünden blogunuzun yorum ayarlarını yapabilirsiniz.

Ayarlar-gizlilik

Blog görünürlüğü

☒ Blogumun, arama motorları (Google, Bing, Technorati gibi) ve arşivler de dahil olmak üzere, herkes tarafından görülebilir olmasını istiyorum.

☐ Arama motorlarını engellemek, normal ziyaretçilere izin vermek istiyorum

☐ I would like my blog to be private, visible only to users I choose

[Değişiklikleri Kaydet](#)

Ayarlar-gizlilik bölümünden blogumuzun gizlilik ayarlarını yapabiliriz. Blogu sadece istediğimiz kullanıcıların ulaşabileceği şekilde ayarlayarak belli bir gruba hitabedeabiliriz. Yalnız wordpress in ücretsiz versiyonu 35 kullanıcı adı tanımlamanıza olanak sağlamaktadır. Bu sayıyı artırmak için yükseltme (upgrade-ücretli) seçeneklerini denemelisiniz.

Video ekleme 1

[Başlangıç](#) [Yükseltmeler](#) [Yükselemler](#) [Alan Adları](#) [Yazılar](#) [Düzenle](#) [Yeni ekle](#) [Yazı etiketleri](#) [Kategoriler](#)

[Yazıyı düzenle](#)

Yazı yayınlandı. [Yazıyı görüntüle](#)

video ekleme

Kalıcı Bağlantı: <http://ilkblogum.wordpress.com/2010/01/25/kendimi-tanibiyorum/> [Düzenle](#) [Yazıyı Görüntüle](#)

Kısa Bağlantı: [Al](#)

Yükle/Ekle [Görsel](#) [HTML](#)

Yeni video eklemek için yazılar bölümünden "yeni ekle" diyoruz daha sonra şekildeki video ekle butonuna tıklıyoruz.

Video ekleme 2

Bilgisayardan Adresten Galeri (1) Medya kütüphanesi

Bir web adresinden medya dosyaları ekleyin

URL

YouTube veya Google Video linkinizi yukarı kopyalayın veya aşağıdaki örneklerden birini kullanın.

[YouTube Ayarları](#) [youtube=http://www.youtube.com/watch?v=cXOm696UbKY]

[Google açıklamaları](#) [googlevideo=http://video.google.com/googleplayer.swf?docId=-8459301055240673864]

[DailyMotion açıklamaları](#) [dailymotion id=5zYRy13LhuGIP38Gw]

Daha sonra açılan bu pencereden videonun internet adresini (URL) kopyalayarak url bölümüne “yapıştır” diyoruz. Ardından “yazıya dahil et” ve “güncelle” butonuna tıklayarak video ekleme işlemini tamamlıyoruz.

Görsel ekleme 1

 Yeni yazı ekle

kendimi tanıtıyorum

Kalıcı Bağlantı: <http://ilkblogum.wordpress.com/2010/01/25/kendimi-tanitiyorum/>

Yükle/Ekle

Yazılar
Düzenle
Yeni ekle
Yazı etiketleri
Kategoriler

Yazımıza görsel eklemek için yazılar-yeni ekle komutu, ardından görsel ekle butonuna tıklıyoruz.

Görsel ekleme 2

Bilgisayardan Adresten Medya kütüphanesi

Bilgisayarınızdan medya dosyaları ekleyin

İzin verilen dosya türleri: jpg, jpeg, png, gif, pdf, doc, ppt, odt, pptx, docx

Yüklenecek dosyaları seçin **Dosyaları seç** [Yüklemeyi iptal et](#)

Flash yükleyicisini kullanmaktasınız. Problem mi var? O zaman [tarayıcı yükleyicisini](#) kullanmayı deneyin.

3 GB yükleme alanınız kaldı. You can upload mp3, m4a, wav, ogg audio files and increase your available space with a [Space Upgrade](#). You can upload videos and embed them directly on your blog with a [Video Upgrade](#).

Daha sonra açılan pencereden dosyaları seç butonuna tıklayarak yükleyeceğimiz görseli seçiyoruz.

Görsel ekleme 3

Görsel ekle

Bilgisayardan Adresten **Galeri (1)** Medya kütüphanesi

Tüm tipler | **Görsel (1)**

Tüm tarihleri göster [Filtre >](#)

 porşuk (80) [Göster](#)

[Tüm değişiklikleri kaydet](#)

Görselimiz medya kütüphanesinde görüntüledikten sonra "tüm değişiklikleri kaydet" ve "göster" butonuna tıklıyoruz.

Görsel ekleme 4

Başlık * porsuk (80)

Alternatif Metin
Görsel için alternatif metin, örneğin "Mona Lisa"

Bağlık

Tanım

Bağlantı adresi http://ilkblogum.files.wordpress.com/2010/01/porsuk-80.jpg
Hiçbir Dosya adresi Yazı adresi
Bir bağlantı adresi girin ya da var olanlar arasından seçin.

Hizalama
☒ Hiçbiri ☐ Sol ☐ Merkez ☐ Sağ

Boyut
☒ Küçük resim (150 x 112) ☐ Orta (300 x 225) ☐ Büyük (1024 x 768) ☐ Tam boyut (450 x 337)

Yazıya dahil et Sil

Tüm değişiklikleri kaydet

Son olarak görselle ilgili seçenekleri belirledikten sonra "dosya adresi" ve "yazıya dahil et" butonlarına tıklayarak görsel eklemeyi tamamlıyoruz.

Dosya ekleme 1

Yazıyı düzenle

Yazı yayımlandı. [Yazıyı görüntüle](#)

dosya ekleme (doc., ppt)

Kalıcı Bağlantı: <http://ilkblogum.wordpress.com/2010/01/25/kendimi-tanitiyorum/> [Düzenle](#) [Yazıyı Görüntüle](#)

Kısa Bağlantı Al

Yükle/Ekle [Medya ekle](#) [Görsel](#) [HTML](#)

Blogumuza (doc., ppt.,) türünde dosya eklemek için "medya ekle" butonuna tıklıyoruz.

Dosya ekleme 2

Bilgisayardan Adresten Galeri (1) Medya kütüphanesi

Bilgisayarınızdan medya dosyaları ekleyin

İzin verilen dosya türleri: jpg, jpeg, png, gif, pdf, doc, ppt, odt, pptx, docx

Yüklenecek dosyaları seçin **Dosyaları seç** [Yüklemeyi iptal et](#)

Flash yükleyicisini kullanmaktasınız. Problem mi var? O zaman [tarayıcı yükleyicisini](#) kullanmayı deneyin.

760,2 kB kullanılır, 3,0 GB (100,0%) yükleme alanı kaldı. You can upload mp3, m4a, wav, ogg audio files and increase your available space with a [Space Upgrade](#). You can upload videos and embed them directly on your blog with a [Video Upgrade](#).

Açılan pencereden “dosyaları seç” butonuna tıklayarak browserden dosyamızı seçiyoruz.

Dosya ekleme 3

audio files and increase your available space with a [Space Upgrade](#). You can upload videos and embed them directly on your blog with a [Video Upgrade](#).

Dosya ismi: calisma.pdf
Dosya tipi: application/pdf
Yükleme tarihi: Ocak 25, 2010

Başlık

Bağlık

Tanım

Bağlantı adresi

[Hızlı](#) [Dosya adresi](#) [Yazı adresi](#)

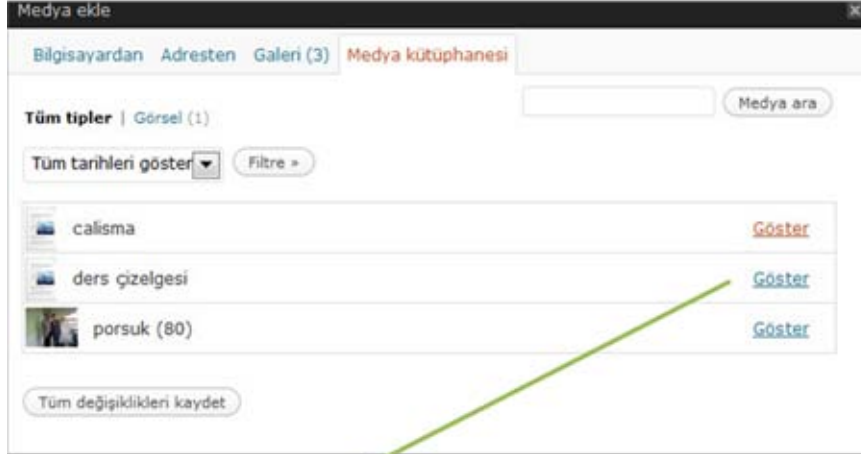
Bir bağlantı adresi girin ya da var olanlar arasından seçin.

[Yazıya dahil et](#) [Sil](#)

[Tüm değişiklikleri kaydet](#)

Dosya özelliklerini belirledikten sonra “tüm değişiklikleri kaydet” diyoruz.

Dosya ekleme 4

Ardından “medya kütüphanesi” bölümünden dosyamızı “göster” butonu ile seçerek “dosya adresi” butonu sonrasında “yazıya dahil et” butonu ile de yazımıza ekliyoruz.

EK-3

HİZMET ÖNCESİ ÖĞRETMEN EĞİTİMİNDE WEBLOGS (BLOG) KULLANIMI: ÖĞRENCİ ANKET FORMU

Merhaba arkadaşlar,

Bu anket, dersinizde kullanmış olduğunuz Bloglarla ilgili düşüncelerinizi öğrenmek amacıyla hazırlanmıştır. Vereceğiniz bilgiler sadece bilimsel araştırma amaçlı kullanılacak olup; derslerinizi etkileyebilecek herhangi bir not söz konusu değildir. Ayrıca bu çalışma sonucunda oluşturulacak belgelerde, isminiz doğrudan veya dolaylı olarak geçmeyecektir. **Olmasını istediğiniz ya da başkalarının sizden duymak istediği cevapları değil, düşüncelerinizi içtenlikle belirtmeniz çalışmanın güvenilirliği ve geçerliliği açısından çok önemlidir.** Katkılarınız için şimdiden teşekkür ederim.

Yrd. Doç. Dr. Yüksel GÖKTAŞ
Arş. Grv. Turgay DEMİREL
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü
KKEF – Atatürk Üniversitesi - ERZURUM
yukselgoktas@atauni.edu.tr
tdemirel@atauni.edu.tr

-
1. Cinsiyetiniz: ☐ Bay ☐ Bayan
 2. Sınıfınız:.....
 3. Kendinize ait bilgisayarınız var mı? ☐ Evet ☐ Hayır
 4. Eğer 3. soruya “evet” cevabı verdiyseniz, bilgisayarınızın İnternet bağlantısı var mı?
Evet ☐ Hayır ☐
 5. Kaç yıldır **düzenli** olarak bilgisayar kullanıyorsunuz?
☐ (1) Bu derse başladığımdan beri ☐ (2) 2-4 yıldır ☐ (3) 5-7 yıldır
☐ (4) 8-10 yıldır ☐ (5) 10 yıldan daha çok
 6. İnternet’e ne sıklıkla bağlanıyorsunuz? (Evden, yurttan, okuldan, İnternet cafeden vs.)
☐ (1) Her gün ☐ (2) Bir kaç günde bir ☐ (3) Haftada bir
☐ (4) Nadiren ☐ (5) Hiç bağlanmıyorum
 7. Kişisel web sayfanız var mı? ☐ Evet ☐ Hayır
 8. Bu dersten önce hiç blog **kullandınız** mı?
☐ (1) Hayır, blog nedir bilmiyordum ☐ (2) Hayır, ama ne olduğunu biliyordum
☐ (3) Evet, birkaç kez ☐ (4) Evet, düzenli bir blog takipçisiydim
☐ (5) Evet, bloglara birkaç kez yorum bile yazmıştım ☐ (6) Evet, düzenli bir blog yorumcusuydum

☐ (7) Evet, kendi blogum vardı

9. Blogların eğitim fakültesindeki derslerde kullanılması gerektiğini düşünüyor musunuz?

Evet ☐ Hayır ☐

10. Yukarıdaki soruya verdiğiniz cevabın (“evet” ya da “hayır”) lütfen gerekçesini (nedenini)

yazınız:.....

11. Blog kullanımı hangi tür dersleri daha verimli hale getirebilir? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- ☐ (1) Sosyal Bilimler (tarih, coğrafya vb.) derslerini ☐ (2) Fen Bilimleri (fizik, kimya vb.) derslerini
- ☐ (3) Dil Bilimleri (Türkçe, İngilizce vb.) derslerini ☐ (4) Bilgisayarla ilgili dersleri
- ☐ (5) Eğitim Bilimleri (ölçme ve değerlendirme, gelişim ve öğrenme vb.) derslerini
- ☐ (6) Her dersi

12. Blogların dersinizde kullanımıyla ilgili aşağıda bazı ifadeler verilmiştir. Bunlarla ilgili algılarınızı, “kesinlikle katılıyorum (5)”, “katılıyorum (4)”, “kararsızım (3)”, “katılmıyorum (2)” ve “kesinlikle katılmıyorum (1)” seçeneklerinden birisini işaretleyerek belirtiniz (13 ve 14. sorularıda lütfen aynı yöntemi düşünerek cevaplandırınız).

	Kesinlikle Katılıyorum (5)	Katılıyorum (4)	Kararsızım (3)	Katılmıyorum (2)	Kesinlikle Katılmıyorum (1)
1. Projelerin bloglarda sunulması, öğretim elemanlarından ve öğrencilerden gelen geri bildirim (dönüt) miktarını artırır.					
2. Bloglar, dersle ilgili duyurular yapmakta kullanılır.					
3. Bloglar, ders konularıyla ilgili online kaynaklardan yararlanmaya yardımcı olan araçlardır.					
4. Bloglar, ders konularıyla ilgili uzman kişilerle iletişim					
5. Bloglar, farklı zaman ve mekanlarda grup projeleri üzerinde					
6. Bloglara sınıf içinden ve dışından kişilerin ulaşımının olması, grup projelerinin daha dikkatli ve özenli					
7. Bloglar, etkin işbirlikçi ortamlar (grup çalışması gibi) oluşturmaya yardımcı olan araçlardır.					
8. Bloglar, grup çalışması yoluyla zengin içerik ve aktiviteler					
9. Bloglar, öğretim elamanı-öğrenci ve öğrenci-öğrenci arasındaki döküman, materyal ve bilgi paylaşımına yardımcı					
10. Bloglar, öğrencileri araştırma yapmaya yönlendirir.					
11. Bloglar, öğretim elamanı-öğrenci ve öğrenci-öğrenci arasında dersle ilgili etkin tartışma ortamları oluşmasına					
12. Bloglar, hazırlanan projelerin sunulmasına yardımcı olur.					

13. Bloglar, gerçek yaşamdaki örnek olaylardan derslerde					
14. Bloglar, öğretim elemanı-öğrenci arasındaki iletişimi					
15. Bloglar, aynı konudaki benzer bloglara linkler vererek					
16. Bloglarda sunulan projelere yapılan yorumlar, hazırlayanları bu konuda tekrar düşünmeye ve gözden geçirmeye					
17. Blog kullanımı öğrenme düzeyini yükseltir.					
18. Projelerin bloglarda sunulması, öğretim elemanlarından ve öğrencilerden daha kısa sürede geri bildirim (dönüt) alınmasını					
19. Bloglar, ders dışındaki kişilerden de konuyla ilgili faydalı geri bildirimler alınmasını sağlar.					
20. Bloglar, farklı öğrenme yöntemlerinin aktif olarak kullanılmasını sağlayarak, öğrenme ortamlarını					
21. Blog kullanımı, öğretim elemanı-öğrenci ve öğrenci-öğrenci arasında dersle ilgili daha etkin tartışma ortamları oluşturur.					
22. Blog sayfalarında tarihlerin belirgin olması ve aktivitelerin genelde tarih sıralama-sına göre yer alması, öğrencilerin					
23. Bloglar yoluyla proje geliştirmek ve onları sunmak öğrencilere					
24. Bloglar, derslerle ilgili yeni fikirlerin geliştirilmesine katkı					
25. Bloglarda, konuyla ilgili farklı materyaller (resim, video,					
26. Blog kullanımı, öğrenme/öğretme ortamı çeşitliliğine bir					
27. Bloglar, farklı öğrenme yöntemlerinin (okuyarak, duyarak, izleyerek, tartışarak vb.) etkin olarak kullanıldığı öğrenme					

13. Aşağıda, dersinizde kullandığınız blogların teknoloji konusundaki bilgi ve becerilerinizin gelişmesine ve teknolojiye karşı tutumunuzun değişmesine etkisinin olup-olmadığıyla ilgili ifadeler verilmiştir. Bu ifadelerle ilgili algılarınızı uygun gördüğünüz seçenekleri işaretleyerek belirtiniz.

	Kesinlikle Katılıyor (5)	Katılıyor (4)	Kararsız (3)	Katılmıyor (2)	Kesinlikle Katılmıyor (1)
1. Blog kullanmamın ve hazırlamamın teknolojiye karşı tutumumu (bakışımı) olumlu yönde değiştirdiğini					
2. Blog kullanmamın ve hazırlamamın teknolojiye karşı tutumumu (bakışımı) olumsuz yönde değiştirdiğini					
3. Bloglar yardımıyla teknoloji destekli öğretim yapabiliyim.					
4. Blogları tanıdıktan sonra teknolojiyi ilerideki derslerimde kullanmaya karar verdim.					
5. Blogların öğretmenlik niteliğimin teknoloji boyutunu zenginleştireceğini düşünüyorum.					
6. Blog kullanmamın ve hazırlamamın teknolojiyi daha iyi öğrenmem konusunda motivasyonumu artırdığına					
7. Blogumu yayınladıktan sonra teknolojiyle ilgili bir şeyler üretebildiğimi düşündüm.					

8. Blogları tanıdıktan sonra Bilgisayar dersindeki başarımın					
9. Blogların teknoloji konusundaki bilgi ve becerilerimin gelişmesine katkısının olduğunu <i>düşünüyorum.</i>					
10. Blogların teknoloji konusundaki bilgi ve becerilerimin gelişmesine katkısının olduğunu <i>düşünmüyorum.</i>					
11. Blogların bana, teknolojiyi mesleğimde nasıl kullanacağım konusunda bilgi ve beceri kazandırdığını düşünüyorum.					

14. Aşağıda teknik özellikleriyle ilgili blogların bazı olumlu yönleri (avantajları) ve sınırlılıkları (dezavantajları) sıralanmıştır. Bu ifadelerle ilgili algılarınızı, aşağıdaki ölçekte belirtiniz.

	Kesinlikle Katılıyor (5)	Katılıyorum (4)	Kararsızım (3)	Katılmıyorum (2)	Kesinlikle Katılmıyorum (1)
1. Bloglarda zengin ve çeşitli tasarım şablonları vardır.					
2. Bloglar, kısa sürede hazırlanabilir ve güncellenebilir.					
3. Yeni blog adresi almak kolaydır.					
4. Blog tasarlamak kolaydır.					
5. Blogların kullanımı kolaydır.					
6. Blogların maliyeti çok düşük ya da yoktur (sıfırdır).					
7. Bloglarda, ücretsiz web sayfalarına göre reklam az ya da hiç					
8. Blog kullanımı için temel bilgisayar bilgi ve becerisi					
9. Blogların veri alanı sınırlıdır.					
10. Bloglarda sınırlı sayıda tasarım seçeneği vardır.					
11. Blog tasarlamak zordur ve çok zaman alır.					

15. Blogların teknik özellikleriyle ilgili, yukarıdaki maddelerde (14. sorudaki) yer almayan ama sizin olumlu yönü (avantajı) olduğuna inandığınız özellikleri varsa lütfen yazınız:.....

.....

.....

.....

.....

.....

16. Blogların teknik özellikleriyle ilgili, yukarıdaki maddelerde (14. sorudaki) yer almayan ama sizin sınırlılık (dezavantaj) olduğuna inandığınız özellikleri varsa lütfen yazınız:.....

.....

[illegible]

17. Gelecekteki iş yaşamınızda (öğretmenlik) blog oluşturup bunu derslerinizde kullanmayı düşünüyor musunuz?

☐ Evet düşünüyorum ☐ Hayır düşünmüyorum ☐ Blog yerine web sitesi
(klasik) kullanmayı düşünüyorum.

18. Konuyla ilgili eklemek istedikleriniz varsa lütfen

yazınız:.....

[illegible]

Anket bitmiştir, katkılarınızdan dolayı teşekkür ederim.

EK-4

HİZMET ÖNCESİ ÖĞRETMEN EĞİTİMİNDE WEBLOGS (BLOG) KULLANIMI: ÖĞRENCİ GÖRÜŞME REHBERİ

Görüşülen Kişi(ler):

Görüşmeyi yapan :

Tarih & Saat :/...../ 2008 &:.....

Görüşme Süresi :

Merhaba,

Öncelikle “Blogların hizmet öncesi öğretmen eğitimine olan katkıları” konulu çalışmamızda görüşlerinizi bizimle paylaşmayı kabul ettiğiniz için teşekkür ediyoruz. Bu konudaki kişisel görüş ve düşünceleriniz araştırmamız için büyük önem taşımaktadır.

Başlamadan önce bazı noktaları vurgulamak istiyoruz. Yapacağımız görüşme sadece araştırma amaçlı kullanılacaktır. Bu çalışma sonucunda oluşturulacak dokümanlarda isminiz doğrudan ya da dolaylı olarak kullanılmayacaktır. Araştırma tamamlandıktan sonra ilgili analiz, sonuç ve tavsiyelerimizi eğer isterseniz sizlerle paylaşmaktan mutluluk duyacağız.

Sormak istediğiniz bir soru var mı?

Size yönelteceğim sorular; bloglardan derslerinizde nasıl yararlandığınıza, bu süreçte karşılaşılan önemli kolaylıklara, sınırlılıklara yönelik olacaktır.

Görüşme Soruları

1. Blog’ u ne amaçla kullanıyorsunuz? Biraz açıkla mısınız?
2. Blog kullanımı hizmet öncesi öğretmen eğitimine ne gibi katkılar sağlayabilir? Eğitim fakültelerindeki derslerde blog kullanılmalı mı? Tüm bölümlerdeki derslerde kullanılabilir mi?
3. Neden kullanılmalı peki? Ne kolaylıklar sağlıyor? Örneklendirebilir misiniz?
4. Blog kullanmanın öğrenme sürecine katkısı (avantajları) olduğunu düşünüyor musunuz? Düşünüyorsanız bu katkılar neler olabilir?
 - a. Farklı öğrenme stilleri
 - b. Farklı duyulara hitap etme
5. Bir web sayfası ile blog sayfası arasındaki farklılıklar neler olabilir? Neden web değilde blog kullanmayı tercih ettiniz?

- a. Tasarım
 - b. İçerik
 - c. Kullanım amaçları
6. Blog kullanımının sınırlılıklarından (dezevantajlarından) bahseder misiniz?
 7. Blogların öğretim elemanı ve öğrenciler arası iletişime katkısı var mı?
 8. Blogların grup çalışmasına olumlu ya da olumsuz ne gibi katkısı olabilir?
 9. Sizin isteğiniz dışında blogunuza yorum yazanlar oldu mu?
 10. Yorumların çok olması sizi nasıl etkiler peki?
 11. Sizce bloglar bir işi zamanında yapma açısından verimli bir araç olarak kullanılabilir mi?
 12. Başka bir derste örneğin Osmanlı tarihi dersinde de blog kullansanız neler beklersiniz? Beklentilerinizi ne yönde etkiler ve beklentileriniz nasıl değişir?
 13. Blog kullanımı sizin teknoloji konusunda bilgi ve beceriler kazanmanıza katkısı oldu mu?
 14. Blogları kullanmanız ve onları tanımanız, sizin teknolojiye karşı ilginizi ve düşüncelerinizi nasıl etkiledi?
 15. Blogların bir sonraki sene de derslerde kullanılmasını ister misiniz?
 16. Gelecekteki iş yaşamınızla (öğretmenlik) blog oluşturup bunu kullanmayı ister misiniz? İsterseniz ne gibi katkıları olabileceğini düşünüyorsunuz? Kullanmak istememenizin sebebi nedir?

Son olarak görüşmemiz esnasında bizim değinmediğimiz, sizin eklemek istediğiniz başka bir husus var mı?

ÖZGEÇMİŞ

1985 yılında Sinop'un Durağan ilçesinde doğdu. 2003 yılında Çankırı Süleyman Demirel Fen Lisesi'nden, 2007 yılında Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü'nden mezun oldu. Aynı yıl Atatürk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı'nda yüksek lisans öğrenimine başladı. 2010 Ocak ayında aynı bölümde araştırma görevlisi olarak işe başlayan Demirel, halen bu görevini sürdürmektedir.